

**Министерство на външните
работи**

ОТЧЕТ

**за степента на изпълнение на
утвърдените политики и програми
на Министерството на външните
работи за първото полугодие на
2020 г.**

Август 2020

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. Отчет на основните параметри от бюджета.....	3
II. Преглед на настъпилите през отчетния период промени в организационната структура	5
III. Преглед на изпълнението на политиките	5
Политика 1100.01.00 „Развитие на ефективна дипломатическа служба“	6
Политика 1100.02.00 „Публична дипломация“	6
Политика 1100.03.00 „Активна двустранна и многостранна дипломация“	6
IV. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ.....	7
Програма 1100.01.01 „Администриране и осигуряване на дипломатическата служба“ ...	7
Програма 1100.01.02 „Управление на задграничните представителства и подкрепа на българските граждани в чужбина“	16
Програма 1100.02.01 „Публични дейности“	19
Програма 1100.02.02 „Културна дипломация“	24
Програма 1100.03.01 „Принос за формиране на политики на ЕС и НАТО“	28
Програма 1100.03.02 „Двустранни отношения“	Error! Bookmark not defined.
Програма 1100.03.03 „Международно сътрудничество“	46
Програма 1100.03.04 „Европейска политика“	72
Програма 1100.03.05 „Визова политика и управление на кризи“	88
Програма 1100.03.06 „Осигуряване и контрол на външнополитическата дейност“	95
Програма 1100.03.07 „Международно сътрудничество за развитие и хуманитарни въпроси“	101
V. ОБЩО РАЗХОДИ ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ.....	106

I. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ ОТ БЮДЖЕТА

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	56 789 000	65 723 298	25 425 437
<i>Данъчни приходи</i>			
Неданъчни приходи	56 789 000	65 723 298	25 425 437
Приходи и доходи от собственост	7 845 200	7 845 200	3 605 507
Държавни такси	44 753 800	44 753 800	8 406 395
Глоби, санкции и наказателни лихви	250 000	250 000	171 590
Приходи от концесии			
Други	3 940 000	12 811 258	13 036 471
Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми		63 040	205 474

Приложение № 2а – Отчет на разходите по области на политики и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	Общо разходи по бюджета на ПРБ	141 246 500	156 626 382	69 363 969
1100.01.00	Политика в областта на развитието на ефективна дипломатическа служба	119 546 400	130 312 605	57 502 883
1100.01.01	Бюджетна програма "Администриране и осигуряване на дипломатическата служба"	29 122 200	37 025 410	12 445 986
1100.01.02	Бюджетна програма "Управление на задграничните представителства и подкрепа на българските граждани в чужбина"	90 424 200	93 287 195	45 056 897
1100.02.00	Политика в областта на публичната дипломация	940 100	940 100	432 549
1100.02.01	Бюджетна програма "Публична дипломация"	664 300	664 300	297 776
1100.02.02	Бюджетна програма "Културна дипломация"	275 800	275 800	134 773
1100.03.00	Политика в областта на активната двустранна и многостранна дипломация	20 760 000	25 373 677	11 428 537
1100.03.01	Бюджетна програма "Принос за формиране на политики на ЕС и НАТО"	343 400	343 400	27 447
1100.03.02	Бюджетна програма "Двустранни отношения"	231 000	231 000	12 960
1100.03.03	Бюджетна програма "Активна двустранна и многостранна дипломация"	11 565 700	11 595 037	8 055 120
1100.03.04	Бюджетна програма "Европейска политика"	212 000	212 000	21 165
1100.03.05	Бюджетна програма "Активна двустранна и многостранна дипломация"	1 840 800	1 840 800	1 096 018
1100.03.06	Бюджетна програма "Осигуряване и контрол на външнополитическата дейност"	567 100	567 100	80 475
1100.03.07	Бюджетна програма "Международно сътрудничество за развитие и хуманитарна помощ"	6 000 000	10 584 340	2 135 352

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми в рамките на съответните области на политики

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	на Министерство на външните работи (в лева)									
1100.00.00	Общо разходи	69 363 969	69 363 969	0	59 275 330	59 275 330	0	10 088 639	10 088 639	0
1100.01.00	Политика в областта на развитието на ефективна дипломатическа служба	57 502 883	57 502 883	0	57 502 883	57 502 883	0	0	0	0
1100.01.01	Бюджетна програма "Администриране и осигуряване на дипломатическата служба"	12 445 986	12 445 986	0	12 445 986	12 445 986	0	0	0	0
1100.01.02	Бюджетна програма "Управление на задграничните представителства и подкрепа на българските граждани в чужбина"	45 056 897	45 056 897	0	45 056 897	45 056 897	0	0	0	0
1100.02.00	Политика в областта на публичната дипломация	432 549	432 549	0	432 549	432 549	0	0	0	0
1100.02.01	Бюджетна програма "Публична дипломация"	297 776	297 776	0	297 776	297 776	0	0	0	0
1100.02.02	Бюджетна програма "Културна дипломация"	134 773	134 773	0	134 773	134 773	0	0	0	0
1100.03.00	Политика в областта на активната двустранна и многостранна дипломация	11 428 537	11 428 537	0	1 339 898	1 339 898	0	10 088 639	10 088 639	0
1100.03.01	Бюджетна програма "Принос за формиране на политики на ЕС и НАТО"	27 447	27 447	0	27 447	27 447	0	0	0	0
1100.03.02	Бюджетна програма "Двустранни отношения"	12 960	12 960	0	12 960	12 960	0	0	0	0
1100.03.03	Бюджетна програма "Активна двустранна и многостранна дипломация"	8 055 120	8 055 120	0	39 717	39 717	0	8 015 403	8 015 403	0
1100.03.04	Бюджетна програма "Европейска политика"	21 165	21 165	0	21 165	21 165	0	0	0	0
1100.03.05	Бюджетна програма "Активна двустранна и многостранна дипломация"	1 096 018	1 096 018	0	1 096 018	1 096 018	0	0	0	0
1100.03.06	Бюджетна програма "Осигуряване и контрол на външнополитическата дейност"	80 475	80 475	0	80 475	80 475	0	0	0	0
1100.03.07	Бюджетна програма "Международно сътрудничество за развитие и хуманитарна помощ"	2 135 352	2 135 352	0	62 116	62 116	0	2 073 236	2 073 236	0

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	141 246 500	156 626 382	69 363 969
Общо финансиране:	141 246 500	156 626 382	69 363 969
От бюджета на ПРБ			
Собствени приходи	56 789 000	65 723 298	25 425 437
Субсидия от държавния бюджет	84 457 500	91 172 625	38 471 986
От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:			
Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)			
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма		-286 323	3 887 635
Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ		16 782	1 578 911

II. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Разписаната в Устройствения правилник основна структура на администрацията не бе променяна. Численият състав на МВнР бе намален на 1368 души.

Подготвен бе проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на външните работи, с който финансовите контролери да бъдат пряко подчинени на министъра на външните работи. Предвижда се увеличаване щатната численост на дирекция „Югоизточна Европа“ в рамките на утвърдената щатна численост на Министерството на външните работи.

III. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКИТЕ

За целите на програмното бюджетиране и предвид административното функционално разпределение в дейността на МВнР, за постигане на по-голяма отчетност са формулирани три политики, съответно **„Развитие на ефективна дипломатическа служба“**, **„Публична дипломация“**, **„Активна двустранна и многостранна дипломация“** и **единадесет програми**. В тази рамка се систематизират разнородните дейности на дипломатическата служба в изпълнение на целите и осъществяване на мерките, разписани в Програмата за управление на Правителството на Република България за периода 2017-2021 г., по изведените три приоритета в частта „Външна политика“, а именно: **Приоритет 1. Активно участие в изработването и реализирането на европейска политика и задълбочаване на двустранните политически, икономически и културни отношения със страните от Югоизточна Европа.; Приоритет 2. Целенасочена политика за поддържане на българската идентичност, език и култура в традиционните и новите български общности в чужбина; Приоритет 3. Устойчиво решение на проблема с миграцията.**

Дейността през първото полугодие на 2020 г. бе силно повлияна от пандемията от COVID, като предприетите мерки за неразпространение както на национално, така и на международно равнище се отразиха съществено върху работните процеси и дейността на Министерството.

ПОЛИТИКА 1100.01.00 „РАЗВИТИЕ НА ЕФЕКТИВНА ДИПЛОМАТИЧЕСКА СЛУЖБА“

През отчетния период основната дейност на ведомството беше свързана с мерките за преодоляване и минимизиране на негативните ефекти от възникналата пандемична COVID-19 криза. В резултат на разразилата се пандемия и предприетите от всички държави силно рестриктивни мерки, във взаимоотношенията с някои наши традиционни партньори възникнаха трудности, породени основно от необходимостта от завръщане на българските граждани от чужбина. Вследствие на работата на МВнР над 3000 български граждани успяха благополучно да се завърнат в България. Във връзка с разпространението на коронавируса COVID-19 и с цел максимално публично информиране за мерките и ограниченията за пътувания по света, беше създадена и активно поддържана рубриката „Коронавирусът - какво да правим“ на централния сайт на МВнР.

Същевременно бяха положени успешни усилия за организиране на работата на служителите от разстояние в периода март-май.

След облекчаването на рестриктивните мерки за пътуване в чужбина, министерството възстанови редовните си контакти на двустранно и многостранно равнище.

ПОЛИТИКА 1100.02.00 „ПУБЛИЧНА ДИПЛОМАЦИЯ“

През отчетния период Дипломатическият институт към министъра на външните работи продължи да развива своята обучителна, публична, изследователска и издателска дейност. Продължи и работата на Института по Проекти. Въпреки усложненията, свързани с разпространението на COVID-19, до голяма степен работата на ДИ не бе възпрепятствана поради навременното преминаване към видеоконферентен формат на организираните от него обучителни курсове и публични събития.

През отчетния период Държавният културен институт към министъра на външните работи реализира дейности, насочени към: утвърждаване на образа на България като активен член на ЕС и подобряване на обществените нагласи за страната в чужбина; интегриране на културното измерение в приоритетни външнополитически политики и програми; насърчаване на българския културен сектор за активно участие във водещи за българската външна политика програми. Във връзка с извънредното положение и отмяната на всички културни, образователни събития и публични прояви през месеците март и април, както и ограниченията през следващите месеци, ДКИ стартира поредица от креативни онлайн инициативи в дигиталното пространство с призив #ОСТАНЕТЕСИВКЪЩИ с изкуство.

ПОЛИТИКА 1100.03.00 „АКТИВНА ДВУСТРАННА И МНОГОСТРАННА ДИПЛОМАЦИЯ“

В контекста на глобалната пандемична обстановка, породена от COVID-19, бяха положени усилия за максимално реализиране на поставените оперативни цели, разписани в седемте програми: „Принос за формиране на политики на ЕС и НАТО“, „Двустранни отношения“, „Международно сътрудничество“, „Европейска политика“, „Визова политика и управление на кризи“, „Осигуряване и контрол на външнополитическата дейност“ и „Международно сътрудничество за развитие и хуманитарни въпроси“.

Кризата, породена от пандемията от коронавирус COVID-19, оказва влияние върху работата на Министерството както по отделните досиета в рамките на ЕС, така и в контекста на общите усилия на ЕС за преодоляване на кризата в различните ѝ измерения. В своята работа Министерството на външните работи се ръководи от принципите на солидарност и недопускане задълбочаване на различията и създаване на нови разделения в ЕС. Основен приоритет за страната ни бе това ЕС да остане единен и да излезе от кризата по-силен и по-подготвен. Основен акцент бе поставен върху подготовката на българското участие в редовните и извънредни заседания на Съвет „Външни работи“, както и на неформалната среща на министрите на

външните работи „Гимних“. Разглежданите теми и приети решения обхващаха както широк спектър от актуални въпроси, така и стратегически теми и насоки за развитието на отношенията на Европейския съюз с трети страни.

Преговорите по Многогодишната финансова рамка продължиха и през отчетния период. Пандемията от коронавируса COVID-19, изведе на преден план необходимостта от целенасочени мерки за справяне с кризата и последиците от нея, както и от адаптирана МФР, която да отчита новите реалности. На 27 май 2020 г. ЕК представи предложението си за План за възстановяване на Европа, което се основава на 2 стълба – нов инструмент за възстановяване „Следващо поколение ЕС“ и адаптирана МФР 2021-2027 г.

Фокусът върху европейската перспектива на страните от Западните Балкани, зададен като основен приоритет по време на Българското председателство на Съвета на ЕС преди две години, бе запазен и през първата половина на 2020 г., независимо от пандемията, доминираща европейския дневния ред. На 26 март 2020 г. Европейският съвет при заключението относно започването на преговори за присъединяване с Република Северна Македония и Албания, които подкрепиха заключенията на Съвета от 25 март 2020 г. относно разширяването и процеса на стабилизиране и асоцииране, а на 6 май 2020 бе приета Декларацията от Загреб.

През първата половина на 2020 г. МВНР продължи последователните си усилия за утвърждаване и възходящо развитие на стратегическото партньорство на България със САЩ. В съответствие с договореностите от срещата на министър-председателя на Република България г-н Бойко Борисов с президента на САЩ г-н Доналд Тръмп през ноември 2019 г. в Белия дом, на 8 януари 2020 г. в София се проведе първата сесия на новоучредения редовен Стратегически диалог България – САЩ. В рамките на първата сесия бяха обсъдени широк кръг от въпроси, сред които напредъка на България в процеса на присъединяване към Програмата на САЩ за безвизови пътувания, кандидатурата ни за членство в ОИСР и перспективите за сключване на двустранно Споразумение за социална сигурност.

През първото полугодие на 2020 г. МВНР продължи да работи за развитието на двустранните отношения със страните от Азиатско-тихоокеанския регион (АТР), в т.ч. с четирите страни, стратегически партньори на ЕС (Китай, Япония, Индия и Р Корея) и членове на важни регионални и международни организации и формации (СС на ООН, Г7, Г20, БРИКС, АСЕАН, АПЕК, АСЕМ, ШОС и др.). Сред водещите теми бе осигуряването на медицински изделия и продукти, необходими в усилията за ограничаване на разпространението и лечение на COVID-19.

IV. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ

Програма 1100.01.01 „Администриране и осигуряване на дипломатическата служба“

Степен на изпълнение на целите на програмата

Чрез положените усилия и дейности в рамките на Програма 1 през 2020 г. стана възможно подобряване на материално-техническата среда, при която функционира дипломатическата служба. Прилагат се набелязаните мерки за гарантиране на информационната сигурност.

Продължи системната работа за финансово обезпечаване на кариерното развитие на служителите, което да мотивира задържането на млади и квалифицирани кадри. Във фокуса на усилията е и осигуряване на прозрачност при конкурсните процедури и гарантиране на спазването на нормативната уредба по отношение на работата на Кариерната комисия, в т.ч. по въпросите, свързани с повишаването в дипломатически ранг и ротация на служителите в дипломатическата служба, така че да се обезпечи в оптимална степен професионализма в администрацията.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

❖ Управление на човешките ресурси

През първите шест месеца на 2020 г. бяха проведени 4 редовни заседания на Кариерната комисия към Министъра на външните работи. Бяха разгледани постъпилите кандидатури във връзка с обявените допълнителни ротации за незаети и предсрочно овакантяващи се дипломатически и административно-технически длъжности в дипломатическите и консулските представителства, както и във връзка с т.нар. обратна ротация за заемане на длъжности в ЦУ от служители, чиято задгранична командировка приключва. Бяха разгледани постъпилите кандидатури за участие в конкурентен подбор за заемане на 28 свободни и освобождаващи се ръководни длъжности в ЦУ на МВнР.

Бяха осъществени годишното атестиране на служителите в администрацията съобразно Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (НУРОИСДА) и Наредба № 1 от 17.07.2008 год. за условията и реда за атестиране на дипломатическите служители, както и оценяване за четвърто тримесечие на 2019 година във връзка с чл.19, ал.5 от Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация.

Ежемесечно бе предоставяна информация до КПКОНПИ за регистъра на лица, заемащи висши публични длъжности.

Бе сключен договор за обслужване от Служба по трудова медицина за срок от 12 месеца между МВнР и „СТМ-Плюс“ ООД. Съвместно с обслужващата МВнР Служба по трудова медицина бяха извършени измервания по електробезопасност, осветеност, заземяване и мълниезащита на работните места в сградата. Продължи работата по разработването на правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в МВнР.

Бе изготвена значителна по обем документация предвид необходимостта от изготвяне на заповеди за дългосрочно командироване, заповеди за преназначаване, заповеди за прекратяване на дългосрочни командировки с оглед изтичащ задграничен мандат, както и съответната кореспонденция с дипломатическите и консулските представителства, в т.ч. и по повод на промените в сроковете на дългосрочно командировани поради обективните затруднения в пътуванията, породени от пандемията. Надлежно се осъществява документалното оформяне на служебни бележки до НАП и НЗОК по повод на осигуряване на необходимите документи на командировани дългосрочно служители, заповеди за отпуск, сключване на договори при условията и по реда на чл. 80 от ЗДиплС, както и по реда на чл. 70 от ЗДиплС и др.

В контекста на националните усилия за ограничаване на разпространението на COVID-19 и въведеното извънредно положение в страната, бе организирано осъществяването на работа от разстояние в домашна среда на служителите в МВнР. Бяха осъществени необходимите координационни и контролни дейности в тази връзка. Квалифицираните електронни подписи, с които разполагат служителите в МВнР-ЦУ способстваха максимално както осъществяването на дейността от разстояние, така и нейната отчетност.

През първото шестмесечие на 2020 г. бяха стартирани 12 конкурса за държавни служители и три за дипломати. От тях 5 са приключили без допуснати или класирани кандидати, 8 - с назначени служители и 3 конкурса са още в процедура. С известно отлагане, на 18 май стартира Програмата „Старт на кариерата“, като в МВнР бяха назначени 8 служители.

Във връзка с усложнената епидемична обстановка поради COVID-19 и въведеното от 13 март извънредно положение в страната, бяха предприети рестриктивни мерки, стопиращи провеждането на конкурсни процедури и обучения. Много от обявените обучения и курсове бяха отложени или отменени, а други бяха реорганизирани и трансформирани в неприсъствени и електронни. През месец април бе одобрен План за обучение на служителите в МВнР за първото полугодие.

Бе организирано и координирано включването на участници от Република България в следните програми, обучения, курсове в страната и в чужбина:

- Курсове, провеждани от Центъра за изследване, изграждане и усъвършенстване на способностите на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия (CMDR COE) в София през 2020 г.;

- Сесия за професионални стажове на държавни служители „Еразъм за публичната администрация“, организирана от Европейското училище по администрация (EUSA) в Брюксел, с Брюксел, Кралство Белгия, 09 – 19 юни 2020 г. с координатор по програмата - Институт по публична администрация (ИПА);
- Курс на тема „Crisis Management and Disaster Response Course“, провеждан от Центъра за изследване, изграждане и усъвършенстване на способностите на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия, София, 23-27.03.2020 г. - един служител от МВнР;
- Курс на тема „Strategic Decision Making for Crisis Response Operations Course“, провеждан от Центъра за изследване, изграждане и усъвършенстване на способностите на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия, София, 23-27.11.2020 г. - един служител от МВнР;
- Курс по линия на Програмата на индийското правителство за техническо и икономическо сътрудничество в Делхи, Индия, за периода 06.01.2020 - 14.01.2020 г. – един представител на неправителствена организация/НПО/;
- Курс по линия на Програмата на индийското правителство за техническо и икономическо сътрудничество в Делхи, Индия, за периода 13.01.2020 - 21.02.2020 г. - двама души от НПО;
- Зимно училище, организирано от МВнР на Естония, Талин, Естония, 03-07.02.2020 г. – директор от МВнР;
- Обучение на френски език в Националното Висше Училище по Администрация на Франция /ENA/, Париж, Френска република, 15 - 26 юни 2020 г. – един дипломатически служител от МВнР ;
- Обучителни курсове през 2020 учебна година, планирани от Дипломатическия институт към Министъра на външните работи;
- Курсове за езикова подготовка през пролетния семестър в Дипломатическия институт и за подготовка за езиковата сесия през есента на 2020 г. За първата група изпити са обработени 45 заявления, а за втората – 25;

Непрекъснато бе осъществяван контрол на нивото на чуждоезиковата компетентност на служителите, на които предстои преназначаване, като бяха направени необходимите справки, свързани с езиковата квалификация. Своевременно бяха подготвени уведомителни писма до служителите с констатирани несъответствия с изискванията на Закона за дипломатическата служба;

През изтеклия период бяха проведени 16 (шестнадесет) студентски стажа в ЦУ на МВнР и 22 (двадесет и два) в дипломатическите и консулски представителства на Република България.

В рамките на първото полугодие продължи редовното публикуване на вакантните позиции в ЕСВД, ЕК и други европейски структури, както и на подбора и номинирането на кандидатури на български граждани за работа в международните организации и структури на ЕС. За периода бе изразена подкрепа на десет кандидатури за участие в подбор за позиции на дипломатически служители от държавите-членки на ЕС със статут на служители на временен договор, съгласно Вътрешните правила за условията и реда за вземане на решения за подкрепа на национални кандидатури – служители на МВнР, за заемане на длъжности в ЕСВД.

През отчетния период, посредством електронната платформа „Goalkeeper Registrar“ беше изпратена информация за 23 заявки за принос към българските ведомства, предоставящи принос чрез командировани национални експерти. Постъпилите общо 31 кандидатури за позиции в мисии EUMM Georgia и EULEX Kosovo бяха своевременно препратени към ЕСВД. Наред с това регулярно бяха осъществявани координационни функции по отношение на командированите български експерти (разполагане, продължаване/прекратяване срока на командироване и др.).

Към 30.06.2020 г. България разполага с 57 национално подкрепени служители в полевите мисии на ОССЕ. Съвместно с политическата дирекция, бяха съгласувани предложенията на Секретариата за продължаване на договорите на седем служители, съгласно мандатността на мисиите и Правилника за персонала на ОССЕ.

❖ **Управление на бюджет и финанси**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

В рамките на министерството бяха осигурени финансово-счетоводната и материална отчетност и бюджетния процес.

Комплексно е осъществяван предварителен контрол за законосъобразност съгласно ЗФУКПС от финансови контролори в ЦУ на МВнР преди поемане на задължение за приход/разход и/или преди извършване на разход, в резултат на което са предотвратени редица незаконосъобразни разходи/поемане на задължения, отстранени са своевременно пропуски и несъответствия, не са допуснати нарушения на финансовата дисциплина.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Изготвяне на месечни и тримесечни финансови отчети и анализи
- Разпределение на бюджетните средства по бюджетни програми и дейности;
- Счетоводно и касово отчитане, изготвяне на оборотни ведомости и годишен баланс;

❖ **Информационно обслужване**

През отчетния период на 2020 г., бяха изготвени документации и технически задания за стартиране на процедури по ЗОП, и бяха сключени договори от Възложителя, както следва:

№	№ на договора	Дата на сключване	Изпълнител	Предмет на договора
1	13/ОП-И/20	04.02.2020	Еволинк АД	Осигуряване на достъп до интернет и на решение за спиране на DDoS атаки към мрежата на МВнР
2	17/ОП-И/20	11.02.2020	Лирекс БГ ООД	Доставка на 24 броя скенери за пръстови отпечатъци
3	19*ОП-И/20	14.02.2020	Кооперация ПАНДА	Доставка на оригинални тонери и други консумативи за печат за копирни и печатащи устройства с различни марки за нуждите на МВнР
4	20/ОП-И/20	14.02.2020	Кооперация ПАНДА	Доставка на оригинални тонери и други консумативи за печат за копирни и печатащи устройства с марка Xerox (СЕВОП)
5	28/ОП-И/20	04.03.2020	Технологика ЕАД	Проверка на нивото на мрежова и информационна сигурност на МВнР по Обособена позиция 1: Извършване на цялостен независим одит на ИКИ на МВнР с цел подобряване на мрежовата и информационна сигурност и устойчивостта на министерството при кибератаки и киберинциденти
6	29/ОП-И/20	04.03.2020	Технологика ЕАД	Проверка на нивото на мрежова и информационна сигурност на МВнР по Обособена позиция 2: Проверка и анализ на киберсигурността на информационните системи на МВнР чрез контролирани опити за проникване и тестове за откриване и експлоатиране на уязвимости и слабости на мрежата, инфраструктурните услуги и свързаната инфраструктура на министерството
7	30/ОП-И/20	04.03.2020	СИЕНСИС АД	Повишаване нивото на мрежовата и информационна сигурност на <u>НВИС</u> на МВнР по Обособена позиция 2 - Доставка на системи за управление, мониторинг и защита на данните на

				НВИС, както и услуги по техните инсталации и настройки
8	32/ОП-И/20	06.03.2020	СИЕНСИС АД	Повишаване нивото на мрежовата и информационна сигурност на публичната информационна и комуникационна инфраструктура на Министерство на външните работи: по Обособена позиция № 2 „Доставка на системи за повишаване нивото на външна защита, за защита на публичната информационна и комуникационна инфраструктура, за управление на цифровата идентичност и контрол на достъпа и разпространението на информация, както и услуги по техните инсталации и настройки
9	36/ОП-И/20	10.03.2020	Телелинк Бизнес сървисис ЕАД	Повишаване нивото на мрежовата и информационна сигурност на публичната информационна и комуникационна инфраструктура на Министерство на външните работи: по Обособена позиция № 1: Доставка на ресурси за финализиране на сегрегацията на публичната информационна и комуникационна инфраструктура на МВнР, за подобряване на нейната резервираност и повишаване нивото на физическата ѝ защита
10	37/ОП-И/20	11.03.2020	РОЕЛ-98 ООД	Доставка на тонери и други консумативи за печат за копирни и печатащи устройства по Обособена позиция 2: Доставка на оригинални тонери и други консумативи за печат за копирни и печатащи устройства с марка Brother и Canon
11	41/ОП-Д/20	20.03.2020	Ай Би Ес - България ЕООД	Следгаранционна поддръжка на програмното и техническо осигуряване на НВИС по Обособена позиция 1: Следгаранционна поддръжка на техническото и базово програмно осигуряване на НВИС
12	42/ОП-Д/20	20.03.2020	Ай Би Ес - България ЕООД	Следгаранционна поддръжка на програмното и техническо осигуряване на НВИС по Обособена позиция 2: Следгаранционна поддръжка на приложното програмно осигуряване на НВИС
13	46/ОП-И/20	26.03.2020	Ай Би Ес - България ЕООД	Доставка на компютри и периферни устройства за нуждите на органите на изпълнителната власт и техните администрации по Обособена позиция 2: Доставка на преносими компютри
14	54/ОД-И/20	15.5.2020	ЕТ "КАНОРА - ДЖЕМА ЗЕЧИРИ"	Доставка на мултифункционални устройства за нуждите на МВнР
15	55/ОП-Д/20	18.05.2020	"КОНСЕХО" ЕООД	Разработване на вътрешни правила за осигуряване на минимални мерки за мрежовата и информационната сигурност на информационните системи в МВнР в съответствие с НМИС
16	58/ОП-Д/20	10.06.2020	"ЕКОЛОГИКА БЪЛГАРИЯ" ЕООД	Унищожаване, отвеждане и изкупуване на бракувано електронно и електрическо оборудване
17	48/ОП-Д/20	01.04.2020	"АЙФЕСТ" ЕООД	Абонаментно техническо поддържане на климатични и вентилационни системи
18	69/ОП-И/20	23.06.2020	"ПРАЙМ ТЕХНОЛОДЖИС"	Тонери и други консумативи за печат за копирни и печатащи устройства с различни марки за нуждите на МВнР

МВнР участва с професионална експертиза в дейността на постоянно действащото специализирано звено за техническо осигуряване и технически контрол на дистанционното електронно гласуване към Централната изборителна комисия. Предоставен е анализ, изготвен въз основа на получената информация от задграничните представителства по въпроси на местните законодателства за провеждане на електронно гласуване – обобщена информация за 46 държави.

С оглед на извънредна епидемична обстановка и извънредното положение, бе извършена подготовка и техническо осигуряване за осъществяване на предвидените видеоконферентни връзки в ЦУ –МВнР, с цел провеждане на срещи, заседания, политически консултации и др.

Всички дейности се съобразяват с политиките, стандартите, правилата, както и процедурите по отношение на дейностите в областта на информационните и комуникационните технологии в МВнР, с цел изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2016 – 2020 г., както и актуализираната Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2023 г., заедно с актуализираната Пътна карта за изпълнението ѝ и с Концепцията за регистрова реформа.

❖ **Административно обслужване**

Основната част от дейностите са текущи и са свързани с осигуряване на документооборота и съхранението на документите. Осъществяват се в съответствие с изискванията за повишаване качеството на административното обслужване.

Постоянни са усилията за оптимизация на документооборота и деловодната дейност в МВнР. Във връзка с внедряването на модула „Електронен архив“ на деловодната система Eventis, приоритет на дирекция „АО“ е сканирането на международни спогодби и качването им в модула. Паралелно с това продължи и изготвянето на база данни с иски данни на документи, свързани с подготовката, подписването и ратифицирането на международните договори.

Дирекцията участва активно в процеса на осъществяване на електронен документооборот в МВнР със следните дейности: поддържане на контакт с фирмата-доставчик на програмния продукт с цел отстраняване на възникнали технически и софтуерни проблеми; актуализиране на базата-данни в системата (структура, служители, кореспонденти, права на достъп и т.н.); провеждане на индивидуални обучения на служителите в министерството; сканиране на входяща кореспонденция; осъвременяване на внедрената в МВнР система за документооборот - Eventis R7; актуализиране на нормативните актове, уреждащи документооборота.

Продължиха дейностите по поддържане на реда и подреждането на архивохранилищата, преподвързване и подшиване на архивни единици с влошено физическо състояние, за които не е необходимо извършване на специализирана реставрация. Извършена бе оптимизация на пространството за съхранение на архивния фонд на МВнР в наличните архивохранилища.

Продължи научно-техническата обработка на документите от учреденския архив и експертизата на ценността на част от документите, съхранявани в Архива на МВнР за периода 1997 - 2008 г. като бяха изготвени описи на тези, които са с постоянен срок на съхранение и Актове за унищожаване на документите без историческо и научно-справочно значение. Продължи и електронизацията на описите за постоянно съхранение за 1987 г. и 1988 г.

През отчетния период бяха утвърдени изпратените Актове за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение, изготвени от Експертни комисии в ЗП на РБ в Прага, Тбилиси, Черна Гора, Косово, Виена, Алжир, Тел Авив, Ереван, Рим, Берлин, Мадрид, Подгорица.

През отчетния период подобряването на административното обслужване на принципа на „едно гише“, осъществявано от Приемната на МВнР, беше основна цел в работата на Приемната, изразяващо се в обстойно и компетентно консултиране на гражданите при получаване на информация за видовете и сроковете на извършваните административни услуги от министерството.

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност за 2020 г.	Отчет за първото полугодие на 2020 г.
Регистрирани документи в Централната регистратура към дирекция „АО“ ¹	Брой	80 000	56 147
Обработени архивни единици в дирекция „АО“ ¹	Брой	10 000	751
Сканирани документи с цел оптимизиране на вътрешноведомствената и междуведомствената административна комуникация ¹	Брой	20 000	6 720
Дигитализирани архивни единици от фонда на МВнР	Брой	500	1 783
Обучени служители за работа с автоматизираната деловодна система	Брой	50	40
Оказана методическа помощ в деловодната дейност и формирането на архивния фонд в задграничните представителства на Република България	Брой мисии	10	16
Участие в двустранни и многостранни срещи извън страната в областта на архивистиката	Брой	2	0
Предоставен достъп на граждани до архивния фонд на МВнР	Брой читатели/ посещения	80	9 регистрирани читатели / 57 посещения

***Забележка:** В Министерството на външните работи има самостоятелни деловодства в дирекции „КО“, „ЧР“, „БФ“, в Инспекторат, в отдел „Секретариат на НК за ЮНЕСКО и МНКС“, които също регистрират и обработват документи.

❖ Обезпечаване на сигурността на дейността и информацията

В отчетния период бяха осъществени изискуемите дейности, попадащи в обхвата на документалната, персоналната и индустриалната сигурност по смисъла на ЗЗКИ и ППЗЗКИ. Иницирано е осъществяването на реорганизация в междуведомствените процедури, съвместно с ДКСИ и ДАНС по компетентност, с цел оптимизация на работата по отношение на начините за обмен на класифицирана информация с някои адресати.

Вследствие на извършен обстоен анализ и изведени основните специфики, в началото на 2020г. се пристъпи към реализация на проект за изграждане и пускане в експлоатация на комуникационно-информационна система (КИС) за работа с класифицирана информация за нуждите на МВнР. В тази връзка бе иницирана и проведена обществена поръчка с предмет „Проектиране, изграждане и пускане в експлоатация на комуникационно-информационна система (КИС) за работа с класифицирана информация за нуждите на МВнР, техническа поддръжка и гаранционно обслужване“. Сключен бе договор № №122/ОП-И/19/20.12.2019г. с фирма-изпълнител.

В контекста на мерки за ограничаване на разпространението на COVID-19 стриктно се обезпечаваше на пропускателния и охранителен режим на територията на МВнР-ЦУ.

На основание заповед № 95-00-861/16.12.2019 година, се осъществи редовен контрол и координация с фирма КРУС ЕЛЕКТРОНИК ООД за финализиране на третия етап от изпълнението на сключен договор № 119/ОП-И/от 16.12.2019 година с предмет „Структурно окабеляване, доставка, монтаж на технически средства и пускане в експлоатация на система за видеонаблюдение и запис на базата на IP технология“ и преминаване към изпълнение на четвърти заключителен етап от споразумението.

За отчетния период бе извършено цялостно или частично преоборудване и ремонт на системите за сигурност, контрол на достъпа, видеонаблюдение, пожароизвестяване, климатични инсталации, телефонни централи и др. в 12 ДКП.

Извършени бяха и необходимите дейности за подготовка и актуализиране на плановете за действие при кризисни ситуации от военен и невоенен характер на ЗП. Предоставят се при необходимост технически средства и индивидуални средства за защита.

❖ *Управление на сградния фонд в страната*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

- Осигуряване на ефективно и оптимално управление на имотите държавна собственост в страната, предоставени за управление на МВНР.
- Постигане на оптимално използване на наличните държавни активи от недвижимата собственост в страната и осигуряване на необходимите условия за тяхното поддържане.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Адекватно поддържане на имотите в страната в съответствие с функционалното им предназначение.
- Разпоредителни действия и действия на управление с недвижими имоти, управлявани от МВНР в страната.
- Адекватно, навременно и комплексно обезпечаване на функционирането на дипломатическата служба.
- Транспортно и материално-техническо осигуряване.
- Осигуряване на материални средства за нуждите на структурните звена на МВНР.
- Формиране и контрол на договорни отношения с външни фирми.

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	2020 г. до 30.06
Ремонти в сградата на МВНР – ЦУ:		
Ремонт на работни помещения – кабинети	Брой	45
Изготвени варианти за преустройство на киносалона в сградата на МВНР – ЦУ в съвременна конферентна зала.	Брой	в момента се извършва
Обследване на отоплителната инсталация в сградата на МВНР - ЦУ, във връзка с необходимостта от реконструкция. Ремонт на покрива на сградата на ул. „ Алфред Нобел“ №2	Брой кръгове	В момента се извършва
Подмяна на съществуваща алуминиева дограма с нова алуминиева дограма МВНР-ЦУ	Брой прозорци и врати	22
Ремонт на сгради на чужди мисии в имоти, управлявани от МВНР	Брой	ремонт на покрив на ул. „Кракра“
Подмяна на офис мебелите в работните помещения в сградата на МВНР – ЦУ	Брой стаи	20
Планиране, организация и реализиране на процедури по възлагане на обществени поръчки в МВНР през първото полугодие на 2020 г.		
Открити процедури по ЗОП	Брой	обявени: 5 сключени договори: 2

Публични състезания	Брой	обявени: 6 сключени договори: 4
Вътрешни конкурентни избори по рамкови споразумения на ЦОП	Брой	обявени: 7 сключени договори: 5
Договаряне без предварително обявление	Брой	обявено: 1
Ограничени процедури в областите отбрана и сигурност	Брой	обявени: 2
Събиране на оферти с обява	Брой	обявени: 4 сключени договори: 2
Всички сключени договори	Брой	62

Организационни структури, участващи в програмата

Главен секретар, Дирекция „Човешки ресурси“, дирекция „Бюджет и финанси“, дирекция „Управление на собствеността и материално-техническо осигуряване“, дирекция „Административно обслужване“, дирекция „Сигурност“, дирекция „Информационни и комуникационни системи“.

Външни фактори, които са имали въздействие върху постигането на целите на програмата

Дейностите бяха осъществени съобразно възможностите на бюджета и изпълнението на мерките за ограничаване на разпространението на Covid-19.

Информация за наличността и качеството на данните

Източниците на информация са: Финансови и нефинансови документи за дейността на МВнР и на задграничните представителства.

Отговорност за изпълнението на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи - № 95-00-98/12.02.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.01.01 „Администриране и осигуряване на дипломатическата служба“

№	1100.01.01 Бюджетна програма „Администриране и осигуряване на дипломатическата служба“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	29 122 200	37 025 410	12 445 986
	Персонал	16 875 900	16 971 297	7 852 411
	Издръжка	6 379 300	7 319 771	3 973 759
	Капиталови разходи	5 867 000	12 734 342	619 816
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	29 122 200	37 025 410	12 445 986
	Персонал	16 875 900	16 971 297	7 852 411
	Издръжка	6 379 300	7 319 771	3 973 759
	Капиталови разходи	5 867 000	12 734 342	619 816
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0

	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	29 122 200	37 025 410	12 445 986
	Общо разходи (I+II+III):	29 122 200	37 025 410	12 445 986
	Численост на щатния персонал	659	659	585
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 1100.01.02 „Управление на задграничните представителства и подкрепа на българските граждани в чужбина“

Степен на изпълнение на целите на програмата

Целите на програмата - осигуряване и осъществяване на дейността на задграничните представителства с оглед изпълнение на целите на външната политика бяха изпълнени съобразно възможностите на бюджетната рамка.

Бяха положени усилия за оказване на своевременна подкрепа на българските граждани при кризисни ситуации зад граница.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

❖ Управление на сградния фонд извън страната

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През шестмесечието се работи по задачи, свързани с оптималното управление на имотите зад граница.

Предприемат се дейности в рамките на финансовите възможности по поддържане на българските дипломатически имоти на място в съответната приемаща държава.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	2020 г. до 30.06
Ремонт на задгранични представителства на Република България в чужбина: планирани в съответствие с одобрените разходни тавани за капиталови разходи /заявени и нетърпящи отлагане СРР и СМР/ отложени за следваща година с натрупване*	Бр./Бр.	29

Управлявани от МВнР /в съответствие с регистъра/ задгранични държавни имоти	Бр.	216
Придобити сгради за нуждите на ЗП	Бр.	2
Обезпечаване на ангажименти, уреждащи вещни права и данъчни задължения към приемащата държава	Бр.	0
Инвестиции и ново строителство	Бр.	0
Изготвени технически паспорти на строежите зад граница по Наредба № 5 държави в ЗП	Бр.	0
Преглед и оценка на задграничния сграден фонд и обезпечаване на необходимите строително-ремонтни дейности за адаптиране към изискванията на Шенгенското споразумение до 2018г.	Бр.	11

❖ ***Защита на правата и интересите на българските общности и граждани в чужбина и подпомагане на изпаднали в бедствено положение в чужбина български граждани до тяхното завръщане в страната.***

Първото полугодие на 2020 г. премина под знака на пандемията от Covid-19. МВнР отговаряше ежедневно на стотици запитвания по телефон и имейл на български и чуждестранни граждани по възникващи различни ситуации породени от създалата се ситуация. Осъществена бе своевременна координация между всички компетентни български институции и консулските длъжностни лица за оказване на съдействие за транспортиране до Република България на пострадали или изпаднали в затруднено положение поради различни обстоятелства, български граждани.

Над 3000 български граждани се завърнаха в България благодарение на усилията на МВнР – Централно управление и дипломатически и консулски представителства. Оказано бе съдействие на многобройни транспортни фирми за получаване на разрешения за транзитно преминаване през териториите на различни държави. Разгледани бяха постъпващите хиляди запитвания за възможности за обратен трансфер на територията на Европа. Бяха подготвени и изпратени за разрешение стотици ноти за транзитно преминаване на български граждани през територията на Румъния.

И през шестмесечието продължи работата, свързана с разрешаването на тежки консулски казуси, свързани с попечителство на български деца, отнети от социални служби в чужбина, както и такива, свързани с освобождаване на български граждани от различни места за лишаване от свобода. Продължиха дейностите по защитата на правата на български граждани, които са станали обект на трудова експлоатация или трафик на хора във Швеция, Германия, Австрия и др. Организирано бе транспортирането на български граждани с влошено здравословно състояние до България за продължаване на тяхното лечение в наши болнични заведения.

Оказвано бе съдействие за информиране на близките на починали в чужбина български граждани, както и за последващото транспортиране на тленните останки до страната ни или организиране на служебно погребение на територията на приемащата държава.

Оказано бе съдействие в множество случаи на задържани български граждани в чужбина, като се отчита нарастване на броя задържани за престъпления, свързани със „скиминг“. Оказано бе съдействие във връзка със съдебните дела срещу български граждани. Полагани бяха усилия за извършване на трансфер в България за изтърпяване на останалата част от наказанията на български граждани

Оказано бе ежедневно съдействие на български граждани за снабдяване по служебен път с документи, свързани с гражданско състояние, ПТП, медицински и съдебни експертизи и др.

Във връзка с изпълнението от страна на МВнР на дейност 4.5 от Националната програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите за 2019 г., в отдел „Оперативно дежурство“ на дирекция „Ситуационен център“ МВнР беше създадена организация за събирането на отделна статистическа информация относно подадени до МВнР сигнали за съдействие в случаи на трафик на хора. За отчетния период не е регистрирано подаването на такива сигнали.

Бяха подготвени и публикувани на уеб страницата на МВнР над 230 бр. съобщения и препоръки на Ситуационен център към българските граждани, пътуващи за или пребиваващи в чужбина, свързани с мерките срещу пандемията COVID 19. Това включва на практика почти всички страни в света. Актуализацията на тези материали продължава непрекъснато.

Във връзка с издаваните многократни заповеди на Министерство на здравеопазването, свързани с ограничаването на влизането и транзита през територията на Република България, постъпиха стотици запитвания от граждани и чужди посолства относно изясняване на правото на влизане и преминаване през страната ни. Компетентните звена на МВнР изпратиха стотици ноти и запитвания до компетентните български органи, с оглед осъществяване на съдействие на чуждите граждани за прибиране до страната им на произход и транзитното им преминаване през България.

Организационни структури, участващи в програмата

Задгранични представителства, дирекция „Управление на собствеността и материално-техническо осигуряване“, дирекция „Ситуационен център“, дирекция „Консулски отношения“.

Междуведомствена комисия за държавните имоти извън страната по член 99 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост

Външни фактори, които с възможно въздействие върху постигането на целите на програмата

Основен външен фактор, оказал влияние върху целите на изпълнение на програмата, бе пандемията от Covid 19.

Информация за наличността и качеството на данните

- Отчетите за дейността на МВнР и на задграничните представителства;

Отговорност за изпълнението на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи - № 95-00-98/12.02.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.01.02 "Управление на задграничните представителства и подкрепа на българските граждани в чужбина"

№	1100.01.02 Бюджетна програма „Управление на задграничните представителства и подкрепа на българските граждани в чужбина“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	89 924 200	92 787 195	45 056 897
	Персонал	11 241 600	11 302 023	5 530 414
	Издръжка	76 376 600	78 204 287	39 287 434
	Капиталови разходи	2 306 000	3 280 885	239 049
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	89 924 200	92 787 195	45 056 897
	Персонал	11 241 600	11 302 023	5 530 414

	Издръжка	76 376 600	78 204 287	39 287 434
	Капиталови разходи	2 306 000	3 280 885	239 049
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	500 000	500 000	0
	Испаднали в беда български граждани в чужбина	500 000	500 000	
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	500 000	500 000	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	90 424 200	93 287 195	45 056 897
	Общо разходи (I+II+III):	90 424 200	93 287 195	45 056 897
	Численост на щатния персонал	709	709	673
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 1100.02.01 „Публични дейности“

Степен на изпълнение на целите на програмата

Политиката, която Дипломатически институт следва в различните измерения на дейността си, включително и през 2020 г., беше подчинена на следните принципи: устойчиви и в същото време динамични обучителни програми, съобразени с новите изисквания в дипломатическото обучение; високо качество на обучителния процес; стремеж към обвързаност на кариерното развитие с обучението; координираност и кохерентност на дейностите – обучителна, изследователска и публична; активност при осъществяване на сътрудничествата; прозрачност на дейността; гъвкавост при финансирането и висока степен на мотивация на служителите на ДИ.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

Обучителни дейности

1. Курс за стажант – аташета, випуск „Марко Балабанов“

На 20 януари беше дадено началото на 15-ия обучителен курс по дипломация за стажант-аташета в МВнР. Пандемията от Covid-19 наложи неговото прекъсване, но още от месец април бе възстановена виртуална комуникация със стажант-аташетата чрез качване на материали за дистанционен достъп и архивиране на документацията на курса до момента. От месец май започна провеждането и на поредица от онлайн лекции: г-н Максим Бехар, почетен консул на Република Сейшели в България и PR специалист на тема „Комуникациите и модерната дипломация“; Проф. Йован Курбалия, изпълнителен директор на ДиплоФондация (DiploFoundation), на тема "Бъдещето на дипломацията в дигиталната епоха"; Н.Пр. Стефано Балди, посланик на Италия в България, на тема "Дигитална дипломация и онлайн комуникации в дипломатическата работа"; Николай Крумов, експерт в ДИ, на тема "Дигиталната дипломация в България - предизвикателства и възможности".

2. Консулски курс

На 17 февруари беше открито 16-ото поредно издание на специализирания курс по "Консулска дипломация", който се организира от Дипломатическия институт в сътрудничество с дирекция "Консулски отношения" за служителите в МВнР, на които предстои работа като консули и технически служители в консулските служби в ДКП на България. Обучението съчетава теоретични модули с практически упражнения и е задължителен елемент от предмандатната подготовка на служителите. От 13 март се провежда в не присъствена форма.

3. Зимно училище

Провеждането на XV-тото „Зимно училище по дипломация“ от 16- 21 март в гр. Сандански бе подготвено с очаквано участие на 30 представители от 25 държави, но поради обявяването на извънредно положение семинарът бе отложен.

4. Чуждоезиково обучение

През февруари приключи първият семестър с провеждането на контролен изпит и стартира вторият семестър на чуждоезиковото обучение на учебната 2019/2020 г. Дипломатическият институт организира общо 8 курса - английски език: ниво B1.2; немски език: ниво A2.2; френски език: ниво B2.1; испански език: ниво B1.2; италиански език: ниво A2.1; руски език: ниво: A2.1, както и курсове по подготовка за изпит по френски и руски език в МВнР. Вторият чуждоезиков семестър на учебната 2019/2020 г. започна чрез онлайн обучения през платформата Zoom – по английски, френски, немски, руски, италиански и испански езици. Поради пропуснатите часове се предвиди вторият семестър да бъде удължен.

5. Сътрудничество със СУ „Св. Климент Охридски“

Продължи сътрудничеството (в т.ч. он лайн) със Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по съвместната магистърска програма „Европейска интеграция и дипломация на ЕС“, като лектори от ДИ представят темите „Протокол, етикет и церемониал“ и „Обща външна политика и политика за сигурност и отбрана на ЕС“.

6. Енергийна дипломация

През месец юни беше подготвено провеждането на първия уебинар на ДИ на тема „Енергийна дипломация и климат. Заявки за участие се получиха от над 60 представители на енергийните и външните министерства на 30 държави от ЕС, Западните Балкани, Източното партньорство, Турция, САЩ, Китай, Израел и Иран. Реализира се и издаването на сборник "Енергийна и климатична дипломация" на английски език. Той беше представен през м. юни пред специализирана българска публика. Предстои представянето му на английски език в рамките на предстоящия уебинар в средата на месец юли.

7. Европейска дипломатическа програма (ЕДП)

В периода 29-30 януари в рамките на втори модул на ЕДП в България, Дипломатическият институт домакинства двама участници от МВнР съответно от Полша и Португалия. Програмата им включваше срещи в МВнР със служители в дирекции „Външнополитическо планиране, информация и координация“, „Човешки ресурси“, „Източна Европа и Централна Азия“ и "Двустранно европейско сътрудничество", по време на които им бяха представени приоритетите на българската външна политика, сред които подкрепата за евроатлантическата интеграция на страните от Западните Балкани, кохезионните политики на ЕС и стремежа към присъединяване на България към Шенгенското пространство и Евронзоната.

Изследователска дейност

На 29 януари бе подписан договор, с който официално стартира националния приложно-изследователски проект, организиран под егидата на Дипломатическия институт на тема „Ускорена интеграция на Сърбия в ЕС до 2025 г. – отражение в регионален аспект, включително върху българските национални интереси в региона“. Автор на разработката ще бъде доц. Христо Беров от СУ „Свети Климент Охридски“.

В периода бяха изготвени аналитични материали на следните теми:

- „Актуализиран преглед на енергийната дипломация“ (Energy Diplomacy Revisited), за сборника „Енергийна дипломация и климат“, издание на Дипломатическия институт.
- „Китай като фактор на промяната в еволюиращата система на международните отношения“ (China as a Game Change in the Evolving International System) за сборника с публикации от международната научно-практическа конференцията „Китай и светът: език, култура, политика“, проведена на 12-13 декември 2019 г. и съ-организирана от катедрата „Китаистика“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Университета Кшиан Джиаотун-Ливърпул (със седалище град Суджоу, Китай).
- Бяха изготвени три материали за рубриката "Професия: дипломат" на Фейсбук страницата на ДИ: Принос на дипломатите Н. Пецев, Н. Ванчев, Л. Златаров и Х. Левенсон за издаването на транзитни визи за евреи-чужди поданици през 1941-1944; Принос на дипломата Б. Атанасов за извеждането на български евреи и интербригадисти от окупираната от нацистите Франция през 1940 г.; Добър пример от дипломатическата практика на България в намиране на взаимноудовлетворително протоколно решение при възобновяване на контактите между държавните глави на Румъния и България след Първата световна война.

Бяха събрани материали и подготвени текстове за учебно помагало по въпросите на Протокола и етикета и на Публичната дипломация, което е елемент от нов проект „Провеждане на специализирани обучения за служители от държавната администрация“ по процедура „Обучения за служителите в администрацията, организирани от Дипломатическия институт към министъра на външните работи и Националното сдружение на общините в Република България“.

През отчетния период беше създадена нова рубрика в сайта на Институт, наречена „Популярен етикет“. Бяха подготвени и публикувани поредица от текстове, насочени към различните целеви групи на ДИ, които бяха популяризирани и през Фейсбук страницата ни.

Публични дейности и сътрудничества

В контекста на публичната дипломация може да се посочи събитието, с което на 27 януари Ланкастър Хаус бе отбелязана 140-годишнината от установяване на дипломатически отношения между България и Великобритания. Посланиците на двете страни приветстваха гостите като откриха отличните двустранни отношения и представиха съпътстващите събития изложби на Дипломатическия институт, на Британския архив и на Посолството на Великобритания в София. Специален гост беше Кристофър Пинчър, министър на Европа и Северна и Южна Америка, който поздрави присъстващите.

В периода 23-24 януари г-жа Таня Михайлова участва в конференция на тема „NATO Communications в гр. Брюксел, Кралство Белгия. Събитието събра експерти от правителствени и академични институции, както и представители на бизнеса и културните среди.

В периода 7-8 февруари Дипломатическият институт съвместно с МВНР организира за четвърти пореден път семинар за споделяне на опит в рамките на националната инициатива "България - кандидат за членство в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)".

От 12 до 13 февруари директорът на Дипломатическия институт Таня Михайлова проведе работно посещение в Будапеща по покана на д-р Оршоля Пакчай, държавен секретар в Министерството на външните работи и търговията на Унгария.

В периода 17-19 февруари в ДИ гостуваха част от победителките в инициативата "Посланик за един ден" на Британското посолство в София.

На 11 март стипендианти от международната програма за продължаващо обучение „Карл Фридрих Гьорделер Колегиум“ към Германския съвет за външна политика гостуваха на Дипломатическия институт.

На 26 юни 2020 г., в рамките на събитията, посветени на 75-годишнината на ООН и 65 години членство в Организацията, ДИ беше домакин на онлайн публична лекция „Превантивната дипломация и ролята на ООН за опазване на мира“ с участието на Николай Младенов, специален

координатор на ООН за Близкоизточния мирен процес, която се проведе онлайн в платформата ZOOM и Facebook страницата на ДИ.

Библиотеката на Дипломатическия институт отговори максимално на потребителските търсения. С оглед обявеното извънредно положение във връзка с COVID 19, препоръките на Националния оперативен щаб за предотвратяване разпространението на болестта и издадена заповед на МВнР, на читателите на ДИ бяха предоставени за неограничено ползване онлайн издания на Института от последните години на български и английски език на адрес [http://bit.ly/BDI online editions](http://bit.ly/BDI_online_editions).

Дигиталното позициониране на ДИ и управлението на институционалната Facebook страница бе във фокуса на дейността през м. април. ДИ публикува съдържание в своята страница няколко пъти седмично, като в периода на извънредното положение създаде специална рубрика "Професия: дипломат", виртуално продължение на радиорубриката ни от близкото минало, в която запознава своята аудитория с малко известни факти от българската дипломация, нейни успехи и постижения и любопитна информация от дипломатическата практика.

Издателска дейност

На 28 януари бе представен първият том от двутомното издание "ЖИВИ АРХИВИ: Национален архив от спомени за процеса на присъединяване на България към ЕС" в Дома на Европа в София. Книгата беше представена от журналиста Светослав Иванов, Таня Михайлова, директор на Института, и проф. Ингрид Шикова, а специално участие с коментари взеха г-жа Илияна Йотова, вицепрезидент на България, д-р Соломон Паси и г-н Ивайло Калфин, министри на външните работи по време на предприсъединителния процес, и д-р Клаус Физингер, представител на Фондация "Ханс Зайдел" за Югоизточна Европа.

На 5 февруари излезе от печат 23-и брой на списание "Дипломация", посветен на 140-годишнината на българската дипломатическа служба, която отбелязахме през 2019 г.

На 13 февруари като част от нова инициатива за представяне на пишещите български дипломати през тази година бе организирано събитие за представяне сборника "Сънища" на Виктор Меламед от Държавния културен институт към Министъра на външните работи, с подкрепата на Дипломатическия институт.

Проекти

Дипломатическият институт стартира организацията по осъществяването на проект по линия на Официалната помощ за развитие на Р България в Грузия, включващ провеждането на специализирани семинари по енергийна сигурност и управление на риска за дипломати, държавни служители, неправителствен и академичен сектор. Първият семинар беше насрочен за м. май, но поради международната обстановка, свързана с COVID-19, е предвидено да се проведе на по-късен етап, в зависимост от развитието на пандемията. Заедно с координационната дейност във връзка с изпълнението на проекта през 2020 г., Дипломатическият институт планира и неговото надграждане през 2021 г. За тази цел в края на м. март Институтът официално кандидатства за отпускане на финансови средства в рамките на инициативата на Държавния департамент на САЩ „Emerging Donors Challenge Programme” (ECDP). Проектопредложението беше изпратено до г-жа Макензи Роу, завеждащ икономическия отдел в американското посолство в Тбилиси.

Реализира се дейност II.4 „Изграждане на материално-техническа база“ от проект по линия на ОПР с наименование „Изграждане на институционален капацитет на Дипломатически институт към Министерството на външните работи и европейската интеграция (МВнРЕИ) на Р Молдова“ – в рамките на посещение на представители на ДИ в Кишинев на Молдовския дипломатически институт беше предоставено техническо оборудване за целите на обучителните и публичните му дейности.

На 22 април бе подписан договор с Оперативна програма „Добро управление“ за проект за обучение на държавната администрация до 2022 г. Подготвени бяха 2 обществени поръчки. Беше разработено подробно предложение за създаване на „облачно пространство“ на ДИ като част от проекта по ОПДУ.

В рамките на проект по линия на Българската официална помощ за развитие „Изграждане на институционален капацитет на Дипломатическия институт към Министерството на външните работи и европейската интеграция (МВнРЕИ) на Р Молдова“ през месеца бяха организирани две онлайн обучения: на Н.Пр. Стефано Балди, посланик на Италия в България. Участниците бяха 46 молдовски дипломати и служители. Обучението бе посветено на онлайн комуникациите и дигиталната дипломация; I-ва част от обучение на тема „Кризисен мениджмънт“ с гост-лектор Владислав Калканов, експерт в EULEX, Косово. Участваха 56 дипломати и служители в МВнРЕИ на Р Молдова.

Организационни структури, участващи в програмата: Дипломатически институт

Външни фактори, оказали въздействие върху постигането на целите на програмата

Пандемията от Covid-19 промени планираният календар, но същевременно предостави възможност за по-широко използване на информационните технологии при организиране на лекции, неприсъствени семинари и др., както и развитие на сайта на Дипломатическия институт с обогатяване с нови рубрики.

Информация за наличността и качеството на данните

Отчет на Дипломатическия институт

Отговорност за изпълнението на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи - № 95-00-98/12.02.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.02.01 „Публични дейности“

№	1100.02.01 Бюджетна програма „Публични дейности“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	664 300	664 300	297 776
	Персонал	474 200	476 051	233 858
	Издръжка	175 100	173 249	61 918
	Капиталови разходи	15 000	15 000	2 000
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	664 300	664 300	297 776
	Персонал	474 200	476 051	233 858
	Издръжка	175 100	173 249	61 918
	Капиталови разходи	15 000	15 000	2 000
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0

Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
Общо разходи по бюджета (I.1+II):	664 300	664 300	297 776
Общо разходи (I+II+III):	664 300	664 300	297 776
Численост на щатния персонал	21	21	19
Численост на извънщатния персонал			

Програма 1100.02.02 „Културна дипломация“

Заложени в програмата цели

В рамките на Програма „Културна дипломация“ Държавният културен институт (ДКИ) към министъра на външните работи реализира дейности, насочени към постигане на следните цели:

- Утвърждаване на образа на България като активен член на ЕС и подобряване на обществените нагласи за страната в чужбина;
- Интегриране на културното измерение в приоритетни външнополитически политики и програми;
- Насърчаване на българския културен сектор за активно участие във водещи за българската външна политика програми.

Основни дейности и постигнати резултати

Експозицията „Дипломация и изкуство“ бе представена в Художествената галерия „Борис Денев“ в град Велико Търново (януари 2020 г.), в Художествената галерия в Благоевград (21 февруари - 20 март 2020 г.), както и в Градската художествена галерия "Владимир Димитров - Майстора" в Кюстендил (22 май – 20 септември 2020 г.). През отчетния период беше подготвен и отпечатан представителен двуезичен **каталог** към изложбата „Дипломация и изкуство“. Предстои неговата премиера.

През февруари подготвената изложба за отбелязване на тройната годишнина от установяването на дипломатически отношения между България и Япония гостува в музея на Велинград;

ДКИ активно участва с идеи за проекти в изготвянето на програмата за отбелязване на **75-годишнина от основаването на ООН и 65-годишнина от присъединяването на България към организацията**. Възложи изработването на специална графична визия, на дигитални и печатни материали (ролбанер) за 75 години от създаването на ООН и 65 години от присъединяването на България към ООН“, в колаборация с дирекция „ООН и Сътрудничество за развитие“. Институтът съдейства на екипа, подготвящ събитията за годишнините за организиране на тематична изложба в галерия „Мисията“ на финалисти от третия национален конкурс "Плакат - Костадин Отонов" 2020. Тазгодишното трето издание на конкурса е под патронажа на Министерството на външните работи и в него участват ученици на възраст от 14 до 18 години от училищата по изкуствата към Министерство на културата.

През 2020 г. се отбелязват 15 години от създаването на Държавния културен институт към министъра на външните работи. Институтът реализира важни проекти по повод годишнината.

В периода от февруари до май беше проведен конкурс за фотографии със заглавие „Посоки“. В сътрудничество с Фондация „Фотофабрика“ бяха селектирани фотографии и определени печелившите. Селекцията от фотографии формира нова пътуваща изложба на ДКИ. В подготовка е официалното откриване на изложбата, което ще се проведе в столичната галерия на открито „Кристал“ на 1 септември.

Представяне на новата книга „Сънища“ на почетния консул на Кралство Тайланд у нас г-н Виктор Меламед, като продължение и развитие на програмата на ДКИ за „пишещите дипломати“.

По случай своята 15-годишнина Държавният културен институт към Министъра на външните работи инициира и организира първата колективна онлайн изложба в галерия „Мисията“ - експозицията „НАДГРАЖДАНЕ“. В нея бяха включени най-новите художествени произведения, постъпили във фонда на ДКИ.

ДКИ започна работа по проекта **„Българско кино онлайн“**, който ще се проведе през есента т.г. Беше направено анкетно проучване сред всички ЗП. Анализът на резултатите потвърждава уместността на инициативата.

През месец юни по повод отбелязването на 15 години от създаването на ДКИ беше представена обновената версия на сайта culture-mfa.bg, която включва и специално разработена версия за мобилни устройства. На официалния **Youtube** канал на ДКИ се активира дейността. Активирането на фейсбук страница на ДКИ видимо удвои своите последователи, регулярно се публикуват проекти на института, на наши партньори, теми, свързани с културни политики и културна дипломация.

Изложби и събития в галерия „Мисията“

- 24.01 - в галерия „Мисията“ се откри международната изложба „Магията на Краков“. Проектът представя 24 творби на автори от 10 държави. Събитието е организирано съвместно с посолството на Полша в РБ, Полския институт в София Община Краков, галерия „Лабиринт 2“ в Краков, Асоциация на форум за иновации „Один“ – Краков, Представителство на Съюз на българските художници – Велико Търново.

- 30.01 - посещение в галерията направиха словашките съвременни творци Мартина Рьотлингова и Матуш Матятко, участвали в резидентска програма на Словашкото посолство в София.

- 12.02 – откриване на изложбата "Процепи в очевидното" на Иван Нинов - едно от големите български имена в областта на графичното изкуство

- 16.06 – откриване на колективна графична изложба „НОВО СЪОБЩЕНИЕ“ (NEW MESSAGE) в галерия „Мисията“, организирана от ДКИ в партньорство с галерия „Графикарт“

Предвидените да се състоят през месеците март, април и май изложби, представяне на книги на испански писател, на г-н Филип Димитров от програма „пишещите дипломати“, събития в галерия „Мисията“ бяха отложени поради наложените мерки за преодоляване на пандемията Ковид 19.

Отбелязване на важни дати

- **27.01 - Отбелязване на Международния ден за възпоменание на жертвите от Холокоста.** На 30 януари се проведе традиционното събитие за отбелязване на Международния ден за възпоменание на жертвите от Холокоста 75-ата годишнина от освобождаването на най-големия концентрационен лагер „Аушвиц-Биркенау“. Церемонията се състоя в Централната софийска синагога. Слово произнесе вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева. ДКИ бе партньор по организирането на събитието и е отпечатана брошура за българските имена в списъка на Праведниците на света на мемориала Яд Вашем.

- **03.05 – По повод 3 март** в Посолството на Р България в Хелсинки на 6 март се представи изложбата „ПАРАЛЕЛНИ ПОСОКИ“ на българските художнички Леда Ванева и Лора Димова, с подкрепата на ДКИ и участието на директора.

- **09.05 - По случай Деня на Европа** ДКИ се включи в мащабна инициатива #CultureConnectsEurope, организирана от Европейските културни институти и посолства в България, които са част от Европейското сдружение на националните културни институти (EUNIC Global - European Union National Institutes for Culture). Координацията на проекта се осъществяваше от Гьоте институт – София, а ДКИ организира видео послания от съвременни артисти и арт мениджъри.

- **24.05 - По повод 24 май - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост** бяха специално създадени и публикувани в YouTube канала на ДКИ два видеоклипа:

- „Оживелите букви“, съдържащ интервюта с проф. Кирил Гогов и проф. Виктор Паунов.

- „Посланията на кирилицата“, представящ PICTOGLYPH - иновативен проект на преподаватели от НХА гл. ас. д-р Светлин Баледров и ас. Венцислав Йорданов.

Филми и филмови фестивали

- **януари** – ДКИ съдейства на посолствата в Мадрид, Джакарта, Хелзинки, Тунис, Дъблин и Токио при подготовката на предстоящите филмови фестивали. Предложени за участие са игралните филми „Вездесъщият“, „Писма от Антарктида“ и „Безкрайната градина“, документалния „Дворците на народа“ и късометражната анимация „Задачите за деня“.
- **февруари** – ДКИ съдейства на посолствата на РБ в Техеран, Баку и Тел Авив за предоставяне на материали за прожекцията филмите „Писма от Антарктида“, „Чужденецът“ и „Дворците на народа“.
- **март** - ДКИ предостави филма „Безкрайната градина“ на посолството на РБ в Хавана за участие в ежегодния Фестивал на европейското кино.
- **април** - ДКИ е партньор на филмовия фестивал за документално кино Master of Art, който се провежда онлайн, а през септември предстои и представянето му в кино салоните.
- **май** - сключен договор за предоставяне на право на некомерсиален показ на игрения филм „Безкрайната градина“ и документалния филм „Дворците на народа“ в рамките на програмата ДКИ и българските дипломатически мисии за срок от една година. Държавният културен институт взе участие в подготовката на програмата за млади документалисти „БДЦ Открития 2020“ като се ангажира с осигуряване на голямата награда, която се връчва от името на министъра на външните работи в заключителния модул на програмата в Призрен, Косово през месец август.
- **юни** - в Япония се проведе традиционните Дни на Европейското кино. Филмите бяха достъпни за зрителите през специално подготвена за целта онлайн платформа. България беше представена с филма „Маймуна“, като ДКИ оказа съдействие за предоставяне на правата за показ и участието на режисьора Димитър Коцев – Шошо с кратко видео обръщение към японската публика.

Управление на Художествения фонд

През първото полугодие на 2020 г. приключи инвентаризация на активите от Художествения фонд на МВНР в мисиите в чужбина. Изготвени са справка за произведенията, които се нуждаят от спешна реставрация и консервация, рамкиране или са депонирани за съхранение в склад и предложение да бъдат върнати в София.

В отчетения период бяха направени посещения с цел експертен преглед на произведенията и документацията в задграничните представителства на РБ във Виена, Братислава, Берлин, Франкфурт и Хелзинки. Извършена беше годишна инвентаризация на активите от Художествения фонд на МВНР в София. ДКИ продължава инициативата за поетапно обновяване на фонда с нови произведения на изкуството, като през първото полугодие на 2020 година фонда се увеличи с две произведения. Продължават дейностите, свързани с оформлението на публичните пространства, представителни части и кабинети на сградата на Централното управление. Експерти от Института регулярно са ангажирани в съответните дейности по преместване, съхранение (рамкиране, реставриране) и аранжиране на произведения на изкуството от фонда. През отчетния период са реставрирани 9 броя произведения.

Във връзка с подготвяна и реализирана представителна изложба, посветена на 130 год. от рождението на бележития художник Константин Щъркелов, от Софийската художествена галерия поиска от ДКИ съдействие в изложбата да участват картини на автора от фонда на МВНР. Подбрани и предоставени на СГХГ за изложбата са произведения от мисиите в Белград, Анкара, Братислава, Берлин, както и от ЦУ. Изложбата е добра възможност да се популяризира ролята на Министерството на външните работи в съхраняването на националното културно богатство. Към нея е издаден луксозен двуезичен каталог, който предстои да бъде презентирани в Берлин с участието на ДКИ и СГХГ.

Рубрика “Визуални срещи с изкуството” с призив #ОСТАНЕТЕСИВКЪЩИ

Във връзка с извънредното положение и отмяната на всички културни, образователни събития и публични прояви през месеците март и април, както и ограниченията през следващите месеци, ДКИ стартира поредица от креативни онлайн инициативи в дигиталното пространство с призив #ОСТАНЕТЕСИВКЪЩИ с изкуство. Чрез социалните мрежи Facebook и YouTube Институтът запозна широката аудитория и любителите на художественото изкуство с една важна част от емблематичните българските шедеври, разказа истории за интересни и богати на история сгради на български задгранични представителства, излъчи в каналите си разнообразни видео клипове, както и кратки видеа и документални филми. Към инициативата на ДКИ се присъединиха десетки национални организации, институции, художествени галерии, регионални музеи, артисти и граждани. Инициативата срещна подкрепа и бе включена в европейска платформа за културни политики в онлайн среда – <https://creativesunite.eu/stayhome-with-art-state-cultural-institute-to-the-minister-of-foreign-affairs-of-the-republic-of-bulgaria/>, както и на правителствения сайт за реализирани културни събития по време на извънредното положение - на единния информационен портал към Министерски съвет <https://coronavirus.bg/bg/295>

Отговорност за изпълнението на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи - № 95-00-98/12.02.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.02.02 „Културна дипломация”

№	1100.02.02 Бюджетна програма „Културна дипломация” (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	275 800	275 800	134 773
	Персонал	183 600	184 965	86 025
	Издръжка	77 200	75 835	43 600
	Капиталови разходи	15 000	15 000	5 148
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	275 800	275 800	134 773
	Персонал	183 600	184 965	86 025
	Издръжка	77 200	75 835	43 600
	Капиталови разходи	15 000	15 000	5 148
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	275 800	275 800	134 773
	Общо разходи (I+II+III):	275 800	275 800	134 773
	Численост на щатния персонал	10	10	10
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 1100.03.01 „Принос за формиране на политики на ЕС и НАТО”

Степен на изпълнение за заложените в програмата цели

Основните усилия през отчетния период бяха насочени към осигуряване на активното участие на България в процесите на формиране и прилагане на ОВППС и ОПСО на ЕС в условията на пандемията от COVID-19. В съответствие с планираните финансови ресурси, заложените за отчетния период цели бяха постигнати в голямата си част, като българските позиции и действия се основаваха на принципите на приемственост, последователност, отчитане на националните интереси и изпълнение на поетите от страната ни международни ангажменти. В рамките на програмата бяха реализирани конкретни дейности, насочени към изпълнение на външнополитическите приоритети и функциите по ръководене и координиране на политиката и участието на Република България в ЕС и НАТО.

Водещи теми в дневния ред на Алианса бяха: засилване на взаимодействието и сътрудничеството със съюзниците по укрепване на единството на НАТО в условията на кризата с COVID 19, оказване на необходимата подкрепа и съдействие на страните-членки и на партньорите на Алианса за справяне с пандемията, процесът на размисъл за засилване на политическото измерение на Алианса, кризата в Украйна, отношенията с Русия, сигурността в Черно море, Близкия изток и Северна Африка, мисиите и операциите на НАТО в Афганистан и Ирак, справедливото споделяне на тежестите и отговорностите, противодействието на тероризма, евроатлантическата интеграция на Западните Балкани, партньорската политика на НАТО, нарастващата глобална роля на Китай, енергийната сигурност, както и изпълнението на решенията от последователните срещите на върха на НАТО в Уелс (2014 г.), Варшава (2016 г.), Брюксел (2017 г. и 2018 г.) и Лондон (2019 г.).

Предоставяни по програмата продукти/услуги

❖ Участие в Общата външна политика и политика за сигурност на ЕС (ОВППС на ЕС)

Осъществени дейности/постигнати резултати

1. Участие в Общата външна политика и политика за сигурност на ЕС

Текущата дейност по участието на България в Общата външна политика и политика за сигурност на ЕС включваше изготвянето на позиции за участие в заседанията на Съвет „Външни работи“, както и изпращането на указания за работните групи на Съвета на ЕС - заседанията на Комитет на постоянните представители (КОРЕПЕР II), Комитета за политика и сигурност (КОПС), Работната група на съветниците по външни отношения RELEX, Комитета по граждански аспекти при управлението на кризи CIVCOM, и др.

Основен акцент бе поставен върху подготовката на българското участие в редовните и извънредни заседания на Съвет „Външни работи“, както и на неформалната среща на министрите на външните работи „Гимних“. Разглежданите теми и приети решения обхващаха както широк спектър от актуални въпроси, така и стратегически теми и насоки за развитието на отношенията на Европейския съюз с трети страни.

Предвид развитието на епидемията от COVID-19, голяма част от планираните мероприятия се проведеха посредством видеоконферентна връзка от ЦУ на МВнР. Бяха изготвени приноси за редица двустранни посещения и срещи (вкл. за видеоконферентни разговори), в т.ч. за посещението на министъра на външните работи и търговията на Унгария Петер Сиярто в София (26 март 2020 г.) и на министъра на външните работи на Федерална Република Германия Хайко Маас в София (18 юни 2020 г.), както и за Четвъртата брюкселска конференция в подкрепа на Сирия и региона (30 юни 2020 г.).

Основните събития през първата половина на 2020 г. в областта на външната политика на ЕС бяха:

- Редовните и извънредните заседания на Съвет „Външни работи“, съответно в присъствен формат на 10 януари, 20 януари, 17 февруари и 6 март, и чрез видеоконферентна връзка – на 23 март, 3 април, 22 април, 15 май и 15 юни.
- На 5 март 2020 г. в Загреб се проведе неформалното заседание на министрите на външните работи на ЕС във формат „Гимних“.
- В периода 9-10 януари в Загреб (Хърватия) се проведе неформалната среща на политическите директори на ДЧ на ЕС.
- На 6 май 2020 г., чрез видео-конферентна връзка се проведе Срещата на върха ЕС – Западни Балкани;
- На 30 януари в Брюксел се проведе неформална вечеря на държавните и генералните секретари на ДЧ на ЕС, а на 12 юни 2020 г. бе проведена неформална видеоконферентна среща, като от българска страна участие взе постоянният секретар.

Обща политика за сигурност и отбрана (ОПСО)

В условията на кризата от COVID-19, България продължи участието си в процеса на формиране и реализация на Общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) на Европейския съюз, като усилията бяха насочени основно към нейното адаптиране към променената ситуация в областта на сигурността. Опазването на здравето и сигурността на персонала на военните и гражданските мисии и операции, в т.ч. на българските участници в ЕУММ Грузия, ЕУТМ Мали и др., при запазване на основните дейности по изпълнение на техните мандати беше приоритет.

С навлизането на **Постоянното структурирано сътрудничество (ПСС)** в практическа фаза и приетите в тези рамки 48 проекта, започналият през отчетния период Стратегически преглед на ПСС трябва да доведе до подобряване на изпълнението на инициативата и на нейната съгласуваност с другите действащи инициативи в областта на сигурността и отбраната. Продължиха усилията за постигане на решение относно участието на трети страни в проекти по линия на ПСС.

В рамките на процеса на **засилване на гражданските способности на ЕС** за действие при кризи и конфликти, България финализира подготовката на Национален план за прилагане на Комплекта за гражданското измерение на ОПСО, който беше внесен в Министерския съвет за одобрение през м.юни и е насочен към запазване на активната роля на страната като приносител към граждански ОПСО-мисии чрез изпълнение на заложените в Комплекта ангажменти.

Продължи да се развива **сътрудничеството между ЕС и НАТО** в области като военна мобилност, противодействие на хибридните заплахи, сигурност на морските пространства, паралелни и координирани учения, киберсигурност, изграждане на капацитет на партньорите в областта на отбраната и сигурността.

В хода на работата по създаване на извънбюджетен **Европейски инструмент за мир**, България продължи активно да отстоява позициите си за географски баланс, който да позволи финансиране на дейности по линия на ОВППС с военен или отбранителен характер в страните от Западните Балкани и Източното партньорство.

Външни аспекти на миграцията

Миграцията продължи да е в центъра на европейския дневен ред и в началото на 2020 г., когато беше регистрирано масово струпване, опити за нелегално преминаване и напрежение по гръцко-турската граница. МВНР работеше в тясна координация с МВР по формирането на българските позиции по външните аспекти на тази тема, която пряко засяга националния интерес и сигурност.

България взе активно участие в дискусиите на ниво ЕС в търсене на общоевропейски, устойчиви решения по управлението на миграционните потоци и предизвикателствата, свързани с тях. Сред

акцентите бяха сътрудничеството по миграцията със страните от Западните Балкани и от т.нар. Път на коприната.

Енергийна сигурност

В областта на енергийната сигурност, влизаща в обхвата на ОВППС, през първата половина на 2020 г., МВнР осъществи експертно-аналитичен принос за изготвяне на позиции на Република България в областта на енергийната сигурност. Бе оказано съдействие във връзка с подготовката на националните позиции в преговорите по международни трансгранични енергийни проекти с българско участие.

По време на отчетния период продължи изграждането на „Балкански поток“ и интерконектора Гърция – България. Продължи обсъждането, съвместно с партньори на различни инициативи за реализация на големи инфраструктурни проекти, „Ийстринг“, Южния газов коридор и Вертикалния коридор (Гърция, България, Румъния, Унгария) за реверсивен пренос на енергийни потоци в Източна и Централна Европа.

Борба с тероризма и насилствения екстремизъм

В областта на политика за борба с тероризма и насилствения екстремизъм МВнР продължава да осъществява експертен и информационно-аналитичен принос към формирането на националните позиции, включително вътрешноведомствена и междуведомствена координация, както и да участва в редовните заседания на Работна група „Тероризъм - международни аспекти“ (COTER) и Работната група за специални мерки за борба с тероризма (COMET) към Съвета на ЕС. В последвалите ограничения във връзка с кризата от COVID МВнР осигури също българско участие във видеоконферентни заседания на РГ „COTER“.

МВнР участваше активно в изработването на новите заключения на Съвета на ЕС относно външната дейност на Съюза в областта на предотвратяването и борбата с тероризма и насилствения екстремизъм, приети на 16 юни 2020 г.

В допълнение, през отчетния период бяха подготвяни на регулярна основа опорни точки, справки и информационни материали по въпросите на борбата с тероризма за всички посещения, срещи, политически консултации и представяния на различни равнища, включително Министерски съвет, Народно събрание и Президент.

Ограничителни мерки (санкции) от ЕС спрямо трети държави, образувания и лица

В областта на санкционната политика на ЕС, МВнР продължи да предоставя експертен и информационно-аналитичен принос към формирането на национални позиции, включително вътрешноведомствена и междуведомствена координация. МВнР продължи да изпълнява ангажимента за взаимен обмен на информация с ЕК, ЕСВД и останалите държави членки относно предприетите мерки на национално равнище по прилагането на наложени от ЕС ограничителни мерки. Продължи работата по усъвършенстване на механизма на национално равнище по прилагане и контрол върху изпълнението на ограничителните мерки на ЕС и ООН. Беше създадена и започна да функционира междуведомствена работна група (МвРГ) по изготвянето на проект на Закон за международните ограничителни мерки. Със Заповед № Р-98/26.06.2020 г. срокът за изпълнение на нейната задача бе удължен до 31 декември 2020 г. В качеството на секретариат на МвРГ дирекция „ОВППС на ЕС“ координира цялостната дейност на групата.

МВнР участваше активно в прегледа и актуализирането на правните актове (решения и регламенти), с които ЕС налага ограничителни мерки спрямо трети държави, образувания и лица, обект на тази политика. В дейността си ведомството се придържаше към ръководните принципи и насоки на Съюза относно прилагането и оценката на изпълнението на санкционната политика на ЕС, съчетани с ефективна защита на националните интереси.

С цел повишаване на информираността сред обществото и по-добро комуникиране на санкционната политиката на ЕС, респективно националните ангажменти по нейното прилагане, редовно беше актуализирана информацията по въпросите на ограничителните мерки на ЕС спрямо трети държави, образувания и лица, публикувана на официалната интернет страница на

МВнР. Актуализирана беше и информацията за новоприети правни актове на ЕС, налагащи ограничителни мерки за тероризъм или за финансирането му.

❖ **Участие в НАТО**

Дейността на България като надежден и отговорен съюзник в НАТО е сред основните външнополитически приоритети, които МВнР реализира през отчетния период.

През първата половина на 2020 г. бе проведена подготовката на участието на Република България в Мюнхенската конференция по сигурността, в срещата на министрите на външните работи на страните във формат Б9 (Букурещка деветка), в пролетната редовна среща на външните министри на страните-членки на НАТО.

Особено внимание през отчетния период бе отделено на взаимодействието със съюзниците по преодоляване на последиците от кризата от COVID 19 и на възможностите за оказване на подкрепа на усилията на националните власти чрез инструментите на НАТО, както и с оказването на подкрепа за страните-партньори на Алианса за справяне с кризата от COVID 19. Осъществена беше координация между МВнР и Съвместното командване на силите на МО за транспортирането на медицински материали от Китай със самолет C-17, от състава на транспортната ескадрила на НАТО, базирана на летище „Папа“, Унгария.

Текущите дейности включваха изготвянето на позиции и изпращането на указания до Постоянната делегация на Република България към НАТО за участие в заседания по редица основни въпроси от дневния ред на Алианса.

Подготовка на българското участие в по-важните форуми по това направление:

- **Участие на министър-председателя Бойко Борисов и на вицепремиера и министър на външните работи Екатерина Захариева в Мюнхенската конференция по сигурността (14-16 февруари 2020 г.):** разработени материали за участието на г-н Борисов и г-жа Захариева в редица двустранни срещи и няколко съпътстващи събития и дискусии, засягащи евроатлантическата перспектива на Западните Балкани, сигурността в Черно море, ролята на жените за мира и стабилността.

- **Участие на заместник-министъра на външните работи Петко Дойков в срещата на министрите на външните работи във формат „Букурещка деветка“ (Вилнюс, 10-11 март 2020 г.):** изготвени становища и позиции по основните теми на форума - изпълнението на решенията от срещата на върха на НАТО в Лондон, процеса на размисъл, лансиран на срещата на министрите на външните работи на страните-членки на НАТО на 20 ноември 2019 г. в Брюксел, и засилване на политическото измерение на Алианса като централно място за дискусии по заплахите за сигурността на евроатлантическата зона предното присъствие на НАТО, отношенията с Русия, Китай, мисиите и операциите на НАТО, борбата с тероризма, енергийната сигурност.

- **Среща на министрите на външните работи на НАТО, осъществена чрез видеоконферентна връзка (2 април 2020 г.) с участието на министър Захариева:** разработени материали. Водеща тема бе изпълнението на основните задачи пред НАТО в условията на пандемията с COVID-19 и възможностите за оказване на подкрепа на усилията на националните власти чрез инструментите на Алианса. Обсъдени бяха обстановката в Близкия изток и Северна Африка, Сирия, Турция и миграционния риск, мисиите в Афганистан и Ирак, както и отношенията с Русия.

- **Стратегически диалог България-САЩ (8 януари 2019 г.):** разработени позиции за участието на българската делегация.

Представители на МВнР участваха в експертните консултации, ръководени от МО, с Международния секретариат на НАТО (София, 21-22 януари 2020 г.) по прегледа на изпълнението на целите за способности от процеса на отбранително планиране на Алианса. Като част от координиращата си роля по отношение на невоенните цели в частта „Стабилизиране и

възстановяване“, МВнР актуализира базата данни с граждански специалисти и изготви годишен отчет за изпълнението на посочените цели.

Изготвени бяха виждания и становища по актуални въпроси на членството на България в НАТО, в т.ч. в контекста на стартирания процес на вътрешен размисъл между страните-членки на Алианса, разпределението на посолствата на НАТО за контакт, както и по двустранното сътрудничество със САЩ в областта на отбраната.

През отчетния период беше финализиран процеса на окончателно разпределение на посолствата за контакт на НАТО за периода 2021-22 г. Благодарение на активното си ангажиране по въпроса, България получи позицията на посолство за контакт в Белград, Сърбия - за първи път в приоритетния за нас регион на Западните Балкани. В перспектива това несъмнено ще допринесе за развитие на нов аспект в отношенията ни със съседната страна и за подпомагане на участието ѝ в партньорската политика на НАТО.

По линия на публичната дипломация на НАТО бе осъществено участие в организирани от НАТО форуми, както и реализация на два модула от обучение по противодействие на дезинформацията, съвместно с британски експерти по стратегически комуникации и с участието на представители на МВнР, и служители от други ведомства и министерства.

В контекста на процеса на модернизация на въоръжените сили, продължи участието на представители на МВнР в дейността на междуведомствените работни групи, ръководени от МО, за реализация на проектите за придобиване на многофункционален модул патрулен кораб за българските ВМС, и за придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирана бригада.

Продължи координацията и сътрудничеството с министерството на отбраната по редица въпроси, като се организираха съвместни дискусии и предоставяни становища по редица въпроси от взаимна компетентност и свързани с членството ни в НАТО.

Оказвано беше необходимото съдействие при подготовката на участието на българската делегация от НС към Парламентарната асамблея на НАТО в различни форуми (напр. участието в посещение на подкомитета по технологични направления и сигурност към Комитета по наука и технологии, в периода 9-11 март 2020 г. в Стокхолм).

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

Министърът на външните работи, Политическият кабинет, Генерална дирекция „Политически въпроси“, дирекция „ОВППС на ЕС“ и дирекция „Политика за сигурност“, Междуведомствен съвет по участието на България в НАТО и ОПСО на ЕС (МСУНО) под председателството на Министъра на външните работи, създаден с ПМС №71/19.04.2005 г., изменено и допълнено от 04.09.2012 г., както и постоянните представителства на Република България към ЕС и НАТО.

Целеви стойности по показателите за изпълнение *

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Целева стойност		
Програма 1100.03.01			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Прогноза 2020 г.	Отчет към 30.06.2020 г.
Подготовка/участие на заседания на Съвет „Външни работи“	Брой	12	10 (2 присъствени през януари и февруари)

Подготовка/участие на заседания на външните министри – формат Гимних	Брой	2	1
Участия на дипломати от ЦУ на МВнР в заседания на работните групи по ОВППС	Брой	24	7 (2 присъствени през януари и февруари)
Участия на дипломати от ЦУ на МВнР в работни посещения/неформални заседания в трети страни на работните групи по ОВППС	Брой	5	-
Двустранни политически консултации на политическите директори на държавите-членки на ЕС и други	Брой	5	1 – присъствени в София през януари
Участия в неформални срещи на политическите директори и европейските кореспонденти	Брой	4	1
Участия в неформални срещи на генералните секретари на ЕС	Брой	2	2 (1 присъствено в Брюксел през януари)
Участие в неформални срещи на директорите в областта на сигурността на ЕС	Брой	2	-
Двустранни политически консултации на директорите в областта на ОВППС	Брой	2	-
Обучение по линия на Европейския колеж за сигурност и отбрана	Брой	4	-
Участия в обучения в областта на ОВППС	Брой	3	-

Външни фактори, които оказаха въздействие върху постигането на целите на програмата

Пандемията от COVID-19 и свързаните с нея извънредни мерки се отразиха върху обхвата, интензитета и формите на работа както на национално равнище, така и в рамките на ЕС. Независимо от провеждането на голяма част от заседанията в рамките на ЕС под формата на видеоконференции, което спести време за пътувания, през май и юни беше отбелязан ръст в дейността, тъй като ЕСВД въведе временна практика за провеждането на СВнР на две седмици. При ограничения кадрови състав на компетентната дирекция служителите са в постоянен режим на извънредно натоварване.

Информация за наличността и качеството на данните

- Отчетите за дейността на МВнР и задграничните представителства;
- Самоотчети на участващите в програмата организационни структури;
- Доклади и данни на институциите на ЕС и от заседанията на Съвет „Външни работи“ и работните органи на ЕС;
- Информации и паметни бележки от срещи/събития на двустранна и многостранна основа;
- Решения на МСУНО;
- Становища по дневния ред на заседанията на МВС по ОИ и СД и МКЕКНОМУ;
- Постановления и Решения на МС;
- Информация от ПП във Виена и от Делегация към НАТО;
- Информации и доклади от участията в международни форуми, заседания на НАТО, ОССЕ, ЕС, ООН, двустранни и многостранни консултации.

Отговорност за изпълнението на програмата

Програмен ръководител е определен от Министъра на външните работи съгласно Заповед на Министъра на външните работи № 95-00-28/ 30.01.2014 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.03.01 „Принос за формиране на политики на ЕС и НАТО“

№	1100.03.01 Бюджетна програма „Принос за формиране на политики на ЕС и НАТО “ (в лева)	Закон	Уточне н план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	343 400	343 400	27 447
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	343 400	343 400	27 447
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	343 400	343 400	27 447
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	343 400	343 400	27 447
	Капиталови разходи	0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	343 400	343 400	27 447
	Общо разходи (I+II+III):	343 400	343 400	27 447
	Численост на щатния персонал	0	0	0
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 1100.03.02 „Двустранни отношения“

Степен на изпълнение на целите на програмата

Отчетният период започна активно, но след март месец пандемията от Covid-19 ограничи възможностите за осъществяване на планирани посещения. В двустранния диалог доминираха теми, свързани със взаимодействието за справяне с пандемията.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

❖ **Развитие на двустранни отношения със страни от Източна Европа, Кавказ и Централна Азия, Близък изток и Африка, Америка, Азия, Австралия и Океания**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

- Формулиране и провеждане на прагматична и икономизирана двустранна политика по отношение на държавите от Източна Европа, Кавказ и Централна Азия, Северна и Южна Америка, Азия, Австралия, Океания, Близкия изток и Африка и на съответните регионални организации и форуми, като осъществява ръководни, координационни и контролни функции в тази област.

- Организиране на провеждането на взаимноизгоден и равнопоставен политически диалог и сътрудничеството с държавите от съответните региони в търговско-икономическата, финансовата, културната, научната област и в други области.
- Изготвяне на надеждни и съдържателни информации, оценки и прогнози за външната политика на страните от съответните региони, вътрешнополитическото и икономическото им положение, състоянието на двустранните отношения и с оглед формулиране на позиции и предложения за по-нататъшното развитие на сътрудничеството с тези държави.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

Развитие на двустранни отношения със страните от Източна Европа, Кавказ Централна Азия Руска Федерация

По отношение на политическия диалог с Руската федерация може да се отбележи, че през м. март бе извършена подготовка за провеждане на договорените с руската страна политически консултации между министерствата на външните работи на България и Русия на ниво заместник-министър. Консултациите бяха предвидени да се проведат в Москва на 17 март 2020 г. и имаха за цел подготовка на работното посещение на министъра на външните работи на Руската федерация г-н Сергей Лавров в София на 27 април 2020 г., по усложняващата се епидемиологична обстановка, същите не се осъществиха.

На 27 април 2020 г. се състоя телефонен разговор между вицепремиера и министър на външните работи г-жа Екатерина Захариева и министъра на външните работи на Руската федерация г-н Сергей Лавров, в рамките на който обсъдени пандемията от коронавирус и влиянието ѝ в България и Русия, както и въпроси от взаимен интерес от областта на двустранните отношения и международния дневен ред.

На 20 и 21 май 2020 г. чрез Посолството на РБ в Москва бе извършена размяна с МВнР на РФ на ратификационните документи на Протокола за изменение на Договора между Република България и Руската федерация за социална сигурност от 27 февруари 2009 г., подписан в София на 4 март 2019 г.

Украйна

С приоритетно значение бе следена административно-териториалната реформа в Украйна, като бяха проведени телефонни разговори на министър-председателя Б. Борисов с украинския президент В. Зеленски (31 януари 2020 г.) и на вицепремиера и министър на външните работи Е. Захариева с украинския министър на външните работи Д. Кулеба (19 и 20 май 2020 г.). Част действията, предприети в защита на тази позиция, бе и извършен демарш чрез нота от 21 април 2020 г. на МВнР до украинското посолство в София. Темата бе акцент и в срещата на президента Р. Радев с посланика на Украйна В. Москаленко (17 юни 2020 г.). С Постановление от 17 юли 2020 г. на Върховната рада (парламента) на Украйна за закриване и създаване на райони бе утвърдено запазването на Болградски район.

МВнР изготви приетото през февруари т. г. Постановление № 26/20.02.2020 г. на Министерския съвет за отпускане на 500 000 лв. за финансиране на проекти на организации на българските исторически общности в Западните Балкани и Източна Европа. Горното има за цел да подпомогне укрепването на български организации, създаването на възможности за разширяване на дейността им за съхраняване на българската идентичност сред общностите зад граница, както и на публичното им присъствие в съответните държави.

На 26 май, с участието на представител на МВнР, бяха проведени онлайн консултации между министерствата на образованието и науката на Република България и Украйна във връзка с окончателното съгласуване на текста на Протокол за сътрудничество и обмен за 2020/21, 2021/22, 2022/23 и 2013/24 учебни години. Протоколът бе подписан на 15 юли 2020 г.

Грузия

Проведената на 21 януари 2020 г. среща между министър-председателите на Република България г-н Бойко Борисов и на Грузия г-н Гиорги Гахария, по време на Световния икономически форум в Давос бе отразена в публикация на сайта на правителството на Грузия и намери широк отзвук в грузинските СМИ, при отразяване на участието на грузинския премиер в мероприятиято. По време на срещата двамата премиери обсъдиха ползотворното икономическо сътрудничество между двете държави, европейската и евроатлантическа интеграция на Грузия, тежката ситуация в окупираните грузински територии и др.

Азербайджан

На 17 януари 2020 г. заместник-министърът на външните работи, г-н Милен Люцканов присъства на възпоменателното събитие „Черният януари“, организирано от посолството на Азербайджан в София в Централния военен клуб. Събитието бе проведено по повод 30-та годишнина от трагичните събития от 20 януари 1990 г. (нахлуването на съветските войски в Баку).

На 3 февруари 2020 г. в сградата на МВНР, по инициатива на азербайджанската страна, бе проведена среща между г-н Милен Люцканов, заместник-министър на външните работи на Република България, и г-жа Наргиз Гурбанова, извънреден и пълномощен посланик на Република Азербайджан в Република България.

На 6 март 2020 г. в МВНР се проведе среща между генералния директор на генерална дирекция „Двустранни отношения“ г-н Христо Полендаков и извънредния и пълномощен посланик на Република Азербайджан в София г-жа Наргиз Гурбанова.

Република Армения

Бяха подготвени материали за двустранна среща между министър-председателя на Република България г-н Бойко Борисов и министър-председателя на Армения г-н Никол Пашинян в рамките на Конференцията по сигурността в Мюнхен /14-16 февруари 2020 г./

На 24 април 2020 г. се проведе телефонен разговор между вицепремиера и министър на външните работи г-жа Екатерина Захариева и министъра на външните работи на Република Армения г-н Зограб Мнацаканян, като поводът беше задържан в Република Армения, по искане на Киргизката република, български гражданин. В хода на разговора министър Захариева уведоми арменския си колега, че България планира да предостави 500 бр. защитни комплекта за арменските медици като част от своята хуманитарна помощ, насочена в борбата с коронавируса.

Беларус

В периода 5-6 февруари 2020 г. официално посещение в София, по покана на вицепремиера и министър на външните работи г-жа Екатерина Захариева, осъществи министърът на външните работи на Република Беларус г-н Владимир Макей. В рамките на визитата министър Макей бе приет от президента на Република България г-н Румен Радев, председателя на 44-то Народно събрание на Република България г-жа Цвета Караянчева и вицепремиера и министър на външните работи г-жа Екатерина Захариева.

Република Молдова

Бяха подготвени материали за двустранна среща между министър-председателя на Република България г-н Бойко Борисов и президента на Република Молдова г-н Игор Додон, състояла се на 15 февруари 2020 г. в рамките на Конференцията по сигурността в Мюнхен /14-16 февруари 2020 г./. По време на разговорите са били засегнати въпроси от двустранен характер, с акцент върху българската общност в Молдова.

На 12 март 2020 г. се проведе прощална среща на вицепремиера и министър на външните работи г-жа Екатерина Захариева с извънредния и пълномощен посланик на Република Молдова в Република България г-н Штефан Горда във връзка с приключването на мандата му в България. По време на разговорите бяха засегнати въпроси от двустранен и многостранен характер, като бе дадена високата оценка на сътрудничеството между двете страни по време на мандата на посланик Горда.

На 7 април 2020 г. се проведе телефонен разговор между вицепремиера и министър на външните работи г-жа Екатерина Захариева и министъра на външните работи и европейската интеграция на Република Молдова г-н Олег Цуля. От молдовска страна бе отправена молба за българска помощ във връзка с тежката епидемиологична обстановка в Молдова, предвид на рязкото увеличаване на броя на болелите с COVID-19 молдовски граждани, сред които голям брой медицински служители.

Киргизката република

На 29 май 2020 г. се проведе видеокоферентни политически консултации между министерствата на външните работи на Република България и Киргизката република на равнище заместник-министър. От българска страна консултациите бяха водени от заместник-министър Петко Дойков, а от киргизка – от заместник-министър Азизбек Мадмаров. В рамките на консултациите бяха обсъдени въпроси на двустранните отношения в политическата, икономическата, културно-хуманитарната и консулската област, както и по-нататъшното развитие на двустранната договорно-правна база, сътрудничеството в рамките на международни организации и отношенията на ЕС с Киргизката република и Централна Азия.

Източно партньорство

Бяха разработени материали за участието на заместник министър-председателя по правосъдната реформа и министър на външните работи г-жа Екатерина Захариева за Среща на министрите на външните работи на държавите от Източното партньорство (ИП), посветена на бъдещето на Инициативата след 2020 г. (11 юни 2020 г.), както и материали за участието на министър-председателя г-н Бойко Борисов във Видеокоферентна среща на държавните и правителствени ръководители на държавите членки на ЕС и източните партньори (18 юни 2020 г.).

Развитие на двустранните отношения със страните от Америка

Двустранни отношения със САЩ

През първата половина на 2020 г. МВнР продължи последователните си усилия за утвърждаване и възходящо развитие на стратегическото партньорство на България със САЩ, издигнато на качествено ново равнище.

Двустранният дневен ред традиционно обхваща широк кръг от въпроси, сред които: сътрудничеството в сферата на сигурността и отбраната, в т.ч. модернизацията на българските въоръжени сили; въпроси на сигурността в регионален аспект; енергийната сигурност и възможностите за диверсификация на източници и маршрути за доставка; приоритетният въпрос за присъединяване на България към Програмата за безвизови пътувания на САЩ; въпроса за започване на преговори за сключване на Споразумение за социална сигурност; осигуряването на подкрепата на САЩ за започване на преговори за присъединяване към ОИСР при първа възможност; двустранните търговско-икономически отношения и възможностите за привличане на преки инвестиции от САЩ у нас; борбата с корупцията; върховенството на закона; сътрудничеството в сферите на културата, науката и образованието и др.

В съответствие с договореностите от срещата на министър-председателя на Република България г-н Бойко Борисов с президента на САЩ г-н Доналд Тръмп, през м. ноември 2019 г. в Белия дом, на 8 януари 2020 г. в София се проведе първата сесия на новоучредения редовен Стратегически диалог България – САЩ. В рамките на първата сесия бяха обсъдени широк кръг от въпроси, сред които напредъка на България в процеса на присъединяване към Програмата на САЩ за безвизови пътувания, кандидатурата ни за членство в ОИСР и перспективите за сключване на двустранно Споразумение за социална сигурност. Беше прието Съвместно обобщение на заключенията от Стратегическия диалог между България и САЩ.

В допълнения към новоучредения Стратегически диалог, въпреки влошената среда свързана с разпространението на COVID-19, през разглеждания период продължиха активните контакти с представители на САЩ на всички равнища.

На 10 февруари 2020 г. заместник министър-председателят по правосъдната реформа и министър на външните работи г-жа Екатерина Захариева прие г-н Матю Палмър, заместник помощник-държавен секретар за Европа и Евразия в Държавния департамент. На 14 февруари 2020 г. заместник-министърът на външните работи г-н Георг Георгиев се среща с делегация от висши американски военни офицери, ново- произведени в генералско и адмиралско звание, и участващи в курса за висши офицери CAPSTONE (на посещение в София в рамките на регионална опознавателна обиколка). Подготвена бе среща на министъра на външните работи г-жа Екатерина Захариева с помощник държавния секретар на САЩ по политико-военните въпроси г-н Кларк Купър в рамките на 56-ата Мюнхенска конференция по сигурността (14-16 февруари 2020 г.). Оказано бе съдействие за координацията и подготовката на среща на представители на МВНР със служители от Звеното по планиране в Държавния департамент на САЩ (6 март 2020 г., София). Основна тема на разговорите бяха подготвяни консултации на директорите по политическото планиране във формат Вишеградска група, Балтийски страни, България и Румъния.

Подготвени бяха материали за среща на ръководството на МОСВ с представители на Държавния департамент и Департамента по енергетика на 9 март 2020 г.

В условията на извънредното положение, породено от разпространението на COVID-19, бяха поддържани редовни оперативни контакти с посолството на САЩ по двустранния диалог и текущи въпроси, което позволи в известна степен да се компенсират отложените заради пандемията важни двустранни посещения, вкл. на държавния подсекретар Дейвид Хейл и на помощник държавния секретар по консулските въпроси г-н Карл Риш. На 12 май 2020 г. министър Захариева проведе конферентен разговор с помощник-държавния секретар на САЩ по консулските въпроси Карл Риш. Основна тема на разговора беше приоритетният за страната ни въпрос за включването на България в Програмата за безвизови пътувания на САЩ.

На 30 април 2020 г. министърът на външните работи г-жа Екатерина Захариева прие извънредния и пълномощен посланик на САЩ г-жа Херо Мустафа, с което обсъди теми като сътрудничеството по противодействие на предизвикателствата, породените от COVID-19 и евроатлантическата перспектива за Западните Балкани.

През м. май 2020 г. бе оказано съдействие за подготовка на срещи на посланик Мустафа с президента г-н Румен Радев, с председателя на Народното събрание г-жа Цвета Караянчева и с министъра на регионалното развитие и благоустройството г-жа Петя Аврамова.

На 9 юни 2020 г. министър-председателят г-н Бойко Борисов проведе телефонен разговор със секретаря по търговията на САЩ г-н Уилбър Рос. Обсъдени са въпроси, свързани с двустранните търговско-икономически отношения, включително възможностите за задълбочаване на бизнес контактите и значението на американските инвеститори за България, както и сътрудничеството в сферата на енергетиката и диверсификацията на източниците и маршрутите за доставка на природен газ.

На 11 юни 2020 г. заместник-министър Георг Георгиев прие за среща заместник-ръководителя на посолството на САЩ у нас Джъстин Фридман. Сред темите на разговора бяха мерките, предприети от българското правителство в борбата с антисемитизма, езика на омразата и ксенофобията.

Бяха разработени материали във връзка с подготовката на неформална среща на министрите на външните работи на държавите членки на ЕС с държавния секретар на САЩ г-н Майк Помпео на 15 юни 2020 г.

Представители на компетентната дирекция взеха участие във видеоконференция на работна група „Трансатлантически отношения“ във формат „столици“ на 23 юни 2020 г.

През разглеждания период бяха изготвени голям брой аналитични и справочни материали за външната политика на САЩ, трансатлантическите отношения, двустранни отношения на САЩ с трети страни, предприетите мерки от американска страна за справяне с пандемията от COVID-19.

Внимателно бяха наблюдавани мерките на Бюрото по образователни и културни въпроси на Държавния департамент, имащи отношение към организирани от него програми, в това число отлагането на лятната програма „Работа и пътуване“, по силата на която всяка година хиляди български студенти посещават САЩ.

Двустранни отношения с Канада

През първата половина на 2020 г. продължиха последователните усилия за развитие и задълбочаване на двустранните отношения с Канада.

В периода 25 януари – 1 февруари 2020 г. беше осъществено посещение на заместник-министъра на външните работи г-н Георг Георгиев в Канада (градовете Отава, Монреал и Ванкувър). Проведени бяха ползотворни срещи за установяване на устойчив политически диалог на федерално и провинциално равнище, за разширяване на двустранната търговия и привличане на нови преки канадски инвестиции, включително посредством организиране на съвместни бизнес-форуми в България и в Канада, за развитие на културните контакти, туризма и връзките между двата приятелски народа. Потвърден бе интересът на България за откриване на посолство на Канада в София. Потърсена бе по-видима и категорична подкрепа за получаването на покана и конкретна дата за започване на преговори за присъединяване на България към ОИСР. Установени бяха контакти с представители на водещи еврейски организации в Канада и бе постигнато съгласие за бъдещо съвместно сътрудничество. Осъществено бе за пръв път всеобхватно представяне на България в провинция Британска Колумбия.

Изготвено беше становище до Комисията по труда, социалната и демографската политика в Народното събрание по законопроекта за ратифициране на Споразумението в сферата на социалната сигурност между Република България и Квебек, подписано на 19 септември 2019 г. в Квебек. Споразумението е ратифицирано от парламента на 22 януари 2020 г. и предстои да влезе в сила на 1 септември 2020 г. Оказано беше необходимото съдействие на български граждани във връзка с бъдещото му прилагане по конкретни случаи.

Изготвено беше становище до Комисията по външна политика в Народното събрание по законопроекта за ратифициране на Всеобхватното икономическо и търговско споразумение (СЕТА) между Канада, от една страна, и ЕС и неговите държави членки, от друга. Законопроектът за ратифициране на СЕТА беше одобрен от парламента на първо гласуване на 30 януари 2020 г.

Изготвени бяха материали за поискани двустранни срещи на министър-председателя г-н Бойко Борисов и на вицепремиера и министър на външните работи г-жа Екатерина Захариева съответно с министър-председателя на Канада г-н Джъстин Трюдо и с министъра на външните работи г-н Франсоа-Филип Шампан в рамките на 56-тата Мюнхенска конференция по сигурността (14-16 февруари 2020 г.).

Осигурено беше предоставянето на учебни пособия от ДАБЧ за българското неделно училище „Св. Климент Охридски“ в гр. Монреал.

Двустранни отношения със страните от Латинска Америка

През отчетния период продължиха усилията за развиване и задълбочаване на отношенията и сътрудничеството между Република България и държавите от Латинска Америка и Карибите (ЛАК) в различни сфери от взаимен интерес както на двустранно равнище, така и в рамките на партньорството ЕС – ЛАК и в международните организации и форуми.

Заместник-министър Георг Георгиев съвместно с директора на дирекция „Америка“ г-н Петър Крайчев участва в среща на 9 юни 2020 г. с извънредния и пълномощен посланик на Еквадор със седалище в Будапеща Мария дел Кармен Гонсалес Кабал и в церемонията по подписване на Споразумение между двете страни за освобождаване от изискванията за визи за краткосрочно пребиваване за притежателите на дипломатически, служебни и официални паспорти.

Бяха изготвени материали и осигурено участие на българска делегация на ниво „директор“ във виртуалната Международна конференция за солидарност във връзка с кризата с бежанците и мигрантите от Венецуела, организирана от министъра на външните работи, Европейския съюз и сътрудничеството на Кралство Испания Аранча Гонсалес Лая и Върховния представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката за сигурност и Заместник-председател на Европейската комисия Жозеп Борел (26 май 2020 г.).

Подготвени бяха материали за Венецуела, Никарагуа, ефекта от COVID-19 в Латинска Америка и Карибите и за подкрепата на ЕС за справяне с последиците от пандемията, предназначени за редовните заседания на Съвет „Външни работи“.

Осигурено бе българското участие на съответното равнище в заседанията на РГ Работна група „Латинска Америка и Кариби“ (COLAC) на Съвета на ЕС - „столици“ (4 февруари и 23 юни 2020 г.).

През м. февруари 2020 г. бе оказано съдействие за организиране на срещи и обезпечаване с материали във връзка с планирано посещение на заместник-министъра на Гватемала г-жа Ава Атцум Аревало де Москосо.

На 29 април 2020 г. беше прието Решение № 288 за откриване на консулство на Република България в Република Гватемала, ръководено от почетно (нешатно) консулско длъжностно лице, със седалище в гр. Гватемала и с консулски окръг, обхващащ територията на Република Гватемала, и за назначаване на почетно (нешатно) консулско длъжностно лице на Република България в Република Гватемала.

Извършена бе съгласувателна работа по процедурата за установяване на дипломатически отношения със Сейнт Лусия, която се финализира през м. юли 2020 г.

Беше отбелязан напредък в обновяването и разширяването на договорноправната база със страните от ЛАК:

- Подписано Споразумение между Република България и Федеративна република Бразилия за упражняване на платена дейност на членове на семействата на дипломатически и консулски служители;
- Подписано Споразумение между Република България и Република Еквадор за освобождаване от изискванията за визи за краткосрочно пребиваване за притежателите на дипломатически, служебни и официални паспорти.

Продължи работата по съгласуване текстовете на:

- Спогодба за социална сигурност между ресорните министерства на България и Аржентина;
- Договор между Федеративна република Бразилия и Република България за правна взаимопомощ по наказателноправни въпроси и Договор за трансфер на осъдени лица;
- Меморандум за разбирателство за сътрудничество в областта на образованието между Министерството на образованието на Федеративна република Бразилия и Министерството на образованието и науката на Република България;
- Споразумение в областта на висшето образование между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на висшето образование на Република Куба за периода 2018 – 2022 година;
- Меморандум за разбирателство между Министерството на външните работи на Република България и Министерството на външните работи на Република Гватемала;
- Споразумение за взаимна защита и обмен на класифицирана информация между България и Куба.

Бяха изготвени аналитични материали относно приоритетите в сътрудничеството между България и страните от Латинска Америка и Карибския басейн (ЛАК) в краткосрочен и средносрочен план.

Беше предоставена актуализирана информация по Латинска Америка и Карибите за позициите на Република България по актуални международни въпроси.

Развитие на двустранните отношения със страните от ресора на дирекция „Азия, Австралия и Океания“

Работата по азиатско направление бе до голяма степен подчинена на възникналата през отчетния период криза с разпространението на новия коронавирус **COVID-19**. Извършвани бяха следните дейности: координиране и съдействие за завръщането на български граждани, намиращи се в Азиатско-тихоокеанския регион, в условията на наложените ограничения, вкл. организиране на специален чартърен полет за прибиране на български граждани от Китай и на евакуационен полет от Индия; координация на доставката на закупени от българска страна медицински консултативи и на дарени предпазни средства от Р Корея, Китай, Япония, Индия, Виетнам, в т.ч. организиране на специални полети, вкл. със самолет в рамките на партньорската Програма за стратегически въздушен превоз на НАТО, съдействие за сключване на съответните договори по доставките, координация на получаването на продуктите с реципиентите и други дейности; изготвяне на становища, от политическа гледна точка, по въвеждането на ограничителни мерки за недопускане разпространението на коронавируса в страната ни; актуализиране на препоръките за пътуване; поддържане на постоянна комуникация с посолствата ни в региона и с мисиите на азиатските страни в София; провеждане на срещи с дипломати от региона на АТР по темата и предоставяне на информация по възможностите за уреждане на престоя или прибирането обратно в родината на граждани на съответните държави, както и на други чужди граждани, пребиващи у нас в условията на извънредно положение.

През първото полугодие на 2020 г. България продължи да дава принос за формиране на политиката и позициите на **ЕС към азиатските страни** и посредством редовно участие във видеоконферентни срещи на експертните формати на Съвета на ЕС, тясно ангажиране с държавите от АТР и партньорския диалог на ЕС с важни страни от региона. България се включи активно в процеса по съгласуване на: съвместни документи за срещите на върха на ЕС с Япония, Китай, Индия; проекти на споразумения на ЕС с държави от АТР (ревизиран проект на Споразумение за партньорство и сътрудничество между ЕС и Тайланд); заключения на Съвета на ЕС по Афганистан, декларации и общи позиции. Български представители участваха в срещите на работната група по Азия /“КОАЗИ”/ на Съвета на ЕС. През февруари генералният директор „Двустранни отношения“ участва в среща на генералните директори на ДЧ на ЕС по Китай в Берлин.

Страната ни допринесе за укрепване на сътрудничеството по линия на **Азиатско-европейския форум (АСЕМ)**, включително посредством участие във видеоконферентни срещи на Европейската група на АСЕМ през м. април, май, юни и юли 2020 г. в подготовка на срещата на старшите служители на АСЕМ на 1-3 юли 2020 г. и на Борда на директорите на АСЕФ на 11-12 юни 2020 г., както и за напредъка на засиленото партньорство между ЕС и Асоциацията на държавите от Югоизточна Азия (**АСЕАН**) – участие в срещата на старшите служители на Диалога ЕС-АСЕАН и в Диалога по устойчиво развитие ЕС-АСЕАН (февруари 2020 г., Брюксел).

В рамките на двустранните контакти с държавите от АТР през 2020 г. бе поддържан **диалогът на високо ниво** с важни регионални партньори посредством телефонни/телеконферентни разговори: на министър-председателя Бойко Борисов с президента на Р Корея и премиера на Китай за осигуряване на необходими медицински продукти и оборудване във връзка с пандемията; на министъра на външните работи Екатерина Захариева с външните министри на Иран и Индия. Разменени бяха писма във връзка със ситуацията с COVID-19 на ниво президент с Иран, на ниво външен министър с Китай. Продължи договарянето на нови периоди за осъществяване на отложените визити на министър Екатерина Захариева в Индия и Р Корея. Работи се още за пренасрочване на отложени заради пандемията **политически консултации** на равнище заместник-министър и генерален директор с азиатските партньори. Проведени бяха срещи и телефонни разговори с ръководителите на мисиите от АТР, акредитирани за България.

ГДДО и директорът на дирекция „ААО“ участваха във: виртуални конференции и кръгли маси на тема ЕС-Китай; дискусия по въпроса, организирана от председателя на Комисията по външна политика на Народното събрание на 24.06.2020 г.; видеоконферентна среща на националните координатори на Инициативата „17+1“.

През март 2020 г. бе назначен нов посланик на България в Иран. Даден бе агреман за новите посланици на Япония и Пакистан в България и започнаха процедури за предоставяне на съгласие за новоопределените посланици на Лаос и Мианмар в България, със седалище съответно в Берлин и Белград.

Осъществена беше процедура за откриване на почетно консулство и назначаване на почетен консул на България в Шри Ланка. Финализирана беше процедурата по даване на съгласие от страна на Министерския съвет за назначаване на нов почетен консул на Малайзия у нас. От страна на Южна Корея бяха направени постъпки за назначаване на неин почетен консул в Пловдив. Бяха продължени мандатите на почетните консули на Монголия в Русе и Благоевград.

Положени бяха усилия за укрепване на икономическото сътрудничество и разширяване позициите на българския бизнес в държавите от АТР, включително чрез двустранни посещения, участие в международни изложения и видеоконферентни разговори в условията на пандемията от COVID-19, както следва:

- сесия на Смесената българо-китайска комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество (Пекин, януари 2020 г.), председателствана от българска страна от вицепремиера по демографската и икономическа политика г-жа Марияна Николова;
- видеоконферентен разговор между министрите на транспорта на България и Иран в качеството им на съпредседатели на Смесената междуправителствена комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество (17 юни 2020 г.);
- работа по получаване на разрешение за износ на български хранителни и земеделски продукти за азиатските страни;
- съдействие за разрешаване влизането в България на работещи по стратегически проекти бизнесмени от Азия.

Като част от разширяването на **договорно-правната база на двустранните отношения** с държавите от АТР бе подписано Споразумение за сътрудничество в областта на образованието с Китай за периода 2020 – 2023 г. Осъществени бяха действия по съгласуване на текста на Споразумение за обмен и защита на класифицирана информация с Монголия, Меморандум за сътрудничество в областта на туризма с Япония, както и по съгласуване на проект на споразумение за сътрудничество в областта на образованието между България и Камбоджа.

Поради ситуацията с новия коронавирус бяха отложени множество планирани прояви по линия на **културно-образователния обмен** с държавите от АТР - стипендиантски програми, обмен на студенти и лектори и участие в специализирани курсове (Китай, Индия, Сингапур, Монголия, Р Корея, Япония, КНДР).

Отбелязвани бяха годишнини в двустранните отношения с Р Корея, Виетнам, Пакистан и Монголия с размяна на послания, организиране на изложби, медийни публикации и др.

Продължи съвместната работа с други дирекции по казуси от консулски характер, имотни въпроси и др.

Служители на дирекцията взеха участие в различни обучителни курсове (противодействие на дезинформацията).

Развитие на двустранни отношения със страните от Близкия изток и Африка

Теми, свързани със страни от Близкия изток и Северна Африка, присъстват в дневния ред на Съвет „Външни работи“ редовно. В тази връзка се подготвяха съответни информационни материали и позиции.

На 6 май 2020 г. чрез видеоконферентна връзка се осъществи среща на директорите за региона на Близкия изток и Северна Африка от ДЧ на ЕС.

Подготвени и осъществени двустранни посещения и срещи на ниво министър на външните работи или друг член на правителството в страни от БИА

1. Посещение на делегация от Министерството на външните работи и експатриатите на Държавата Палестина, срещи на ниво генерален директор и директор (февруари)
2. Подготовка на посещение на министър Захаријева в Алжир (отменено заради пандемията от коронавирус)
3. Подготовка на посещение на министър Захаријева в Мароко и Тунис (отложено заради пандемията от коронавирус за последното тримесечие)
4. Подготовка на посещение на министър Захаријева във ФДР Етиопия и Република Гана (планирано за ноември)

Сключени двустранни междуправителствени споразумения със страните от БИА

Стартирани са съгласувателни процедури по подписване на двустранни меморандуми с ОАЕ по кореспондентски път.

Двустранни политически консултации с МВнР на страните от БИА

1. Осъществена подготовка, координация и участие в провеждането на двустранни политически консултации на ниво заместник-министри с Алжир (февруари)
2. Осъществена подготовка, координация и участие в провеждането на двустранни политически консултации с ОАЕ на ниво заместник-министри (януари)
3. Осъществена подготовка, координация и участие в провеждането на двустранни политически консултации с Държавата Израел на ниво генерален директор (осъществени юли)
4. с провеждането на тематични политически консултации с Кралство Нидерландия по въпросите на Африка на юг от Сахара (февруари)
5. Осъществена подготовка и координация във връзка с провеждането на тематични политически консултации с Френската република по въпросите на Африка на юг от Сахара (отложени, планирани за есента)

Почетни консули на България в страните от БИА

1. Прието е РМС за откриване на консулство на Република България във ФДР Етиопия, ръководено от почетния консул г-н Сейфе Бекеле У. Арегай
2. Прието е РМС за откриване на консулство на Република България в Република Мадагаскар, ръководено от почетния консул Стефана Петрова Сбиркова
3. Прието е РМС за откриване на консулство на Република България в Република Ангола, ръководено от почетния консул Арнолд Фрагозо Феррейра

Двустранни посещения и срещи на ниво президент, председател на парламент, министър-председател в страни от БИА

1. Подготовка на официално посещение на г-н Бойко Борисов, министър-председател на Република България в Египет по покана на г-н Абдел Фаттах Ас-Сиси, президент на Арабска република Египет. Участие в откриването на военната база Бернис на брега на Червено море (януари)
2. Подготовка на официално посещение на Н.В. шейх Мохамед бин Зайед Ал-Нахаян, престолонаследник на емирство Абу Даби и заместник-върховен главнокомандващ въоръжените сили на ОАЕ в България на 4 март 2020 г. (Отменено)
3. Посещение в България на министъра на външните работи на Кралство Саудитска Арабия Н.В. принц Фейсал бин Фархан Ал Сауд. Наред с провеждането на двустранни разговори в МВнР с вицепремиера и министър на външните работи г-жа Екатерина Захаријева, в рамките на визитата

принц Фейсал бин Фархан Ал Сауд и придружаващата го делегация бяха приети от президента на Републиката, министър-председателя и председателя на Народното събрание

Видеоконференции, видеосрещи, телефонни разговори и други

1. Подготовка на телефонен разговор на министър-председателя г-н Бойко Борисов и израелския премиер Б. Нетаняху на 6 март. (март)
2. Подготовка на телефонен разговор на президента на Република България г-н Румен Радев и президента на Държавата Израел. (април)
3. Подготовка и организиране на телефонен разговор на министър Захаријева с г-н Гавриел Ашкенази, министър на външните работи на Държавата Израел. Изготвена паметна бележка (май)
4. Подготовка и организиране на телефонен разговор на министър Захаријева с външния министър на Тунис Нуредин Ерай. (юни)
5. Подготовка и организиране на телефонен разговор на министър Захаријева с министъра на външните работи и международното сътрудничество на ОАЕ шейх Абдула Бин Зайед Ал-Нахаян. (юни)
6. Подготовка и организиране на видеоконферентна среща на зам.-министър П. Дойков с тунизийски студенти по инициатива на Центъра за средиземноморски и международни проучвания и тунизийското Училище за политика. Бе оказано съдействие в подготовката на материалите за срещата, а представител на дирекцията взе участие в нея. Изготвена бе съответната информация за събитието.
7. Подготовка и съдействие за организиране на логистиката за видеоконферентна връзка на Министерската среща на Коалицията за Сахел, в която от българска страна участваха заместник-министър Петко Дойков и г-жа Маргарита Николова от дирекция БИА. Изготвена бе информация за събитието и бяха осъществени последващи контакти по повод конференцията
8. Подготовка и реализиране на първата изнесена работна среща на посланиците на България в държавите от Близкия изток и Северна Африка с участието на заместник-министър Петко Дойков в Алжир
9. Осъществени серия от срещи в МВнР с представители на либийската страна относно случая със задържан моторен танкер
10. Подготовка за две срещи между египетския посланик Халед Емара и зам.-министър Люцканов и генерален директор Полендаков
11. Активно участие на дирекция „БИА“ в кризисния щаб с човешки ресурс (двама служители) за горещата телефонна линия за въпроси, свързани с пътуванията в условия на коронавирус
12. Принос за осъществяване на политически консултации с Киргизстан, Русия и Унгария
13. Подготовка и изпращане на хуманитарна помощ за Ирак във формата на маски, шлемове и други медицински консумативи по програмата Помощ за Развитие
14. Следене на актуалната ситуация с Ковид-19 в страните от регион БИА и оказване на съдействие за репатриционни полети на български граждани от ОАЕ, Нигерия и др.
15. Организиране и провеждане на срещи на ниво директор с посланици от Либия и Палестина

Подготвени участия в международни многостранни форуми на високо и най-високо равнище Близък изток и Африка

- Осъществена подготовка и координация за българското участие на Процеса Акаба, подготовка за домакинство (отложено)
- Подготвени бяха материали и бяха осъществени контакти по логистиката за видеоконферентна връзка на Министерската среща на Коалицията за Сахел, в която от българска страна участваха заместник-министър Петко Дойков
- В рамките на участието на Р България в международната донорска конференция за подпомагане на палестинските бежанци (UNRWA) и в VI-та Брюкселска конференция по Сирия бяха представени позиции и материали за подготовката на изказванията на българските представители в тези прояви

- Провеждане на координацията с компетентните ведомства за осигуряване на българско участие в заключителната работна група „Борба с тероризма“ в рамките на Варшавския процес
- Президентът на Р България, г-н Румен Радев, участва в Петия световен форум за Холокоста в Ерусалим на 23 януари 2020 г. В рамките на посещението си той се среща с президента на Държавата Израел Реувен Ривлин, с председателя на Кнесета Юли Еделщайн и с президента на Албания Илир Мета
- Принос за възможните рискове и заплахи за националната сигурност в контекста на усложнената среда на сигурност в Близкия Изток, обсъдени на среща на КСНС по повод ескалацията на напрежението в Ирак
- Подготовка и съдействие за организиране на логистиката за видеоконферентна връзка на Министерската среща на Коалицията за Сахел, в която от българска страна участваха заместник-министър Петко Дойков.

Среща на старшите служители на Съюза за Средиземноморието

- Представители на дирекцията участваха във виртуална среща на старшите служители на Съюза за Средиземноморието (СЗС) и среща на Борда на управителите на Фондация „Анна Линд“ (юни)

Организационни структури, участващи в програмата

Генерална дирекция „Двустранни отношения“, дирекция „Америка“, дирекция „Азия, Австралия и Океания“, дирекция „Близък изток и Африка“, дирекция „Източна Европа и Централна Азия“.

Външни фактори, които оказаха въздействие върху постигането на целите на програмата

Пандемията от Covid-19 наложи отлагане на някои договорени и подготвени посещения.

Информация за наличността и качеството на данните

- Отчетите за дейността на МВнР и задграничните представителства;
- Доклади и данни от заседания на институциите на ЕС и органите на Съвета на ЕС.

Отговорност за изпълнението на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи - № 95-00-98/12.02.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.03.02 „Двустранни отношения“

№	1100.03.02 Бюджетна програма „Двустранни отношения“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	231 000	231 000	12 960
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	231 000	231 000	12 960
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	231 000	231 000	12 960
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	231 000	231 000	12 960
	Капиталови разходи	0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0

III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	231 000	231 000	12 960
	Общо разходи (I+II+III):	231 000	231 000	12 960
	Численост на щатния персонал	0	0	0
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 1100.03.03 „Международно сътрудничество“

❖ Участие на Република България в Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и регионални формати и инициативи за сигурност

Участие на България в ОССЕ

През първата половина на 2020 г. бе проведена подготовката на участието на Република България в различни формати на ОССЕ в синхрон с ангажиментите на страната като член на НАТО и ЕС. През отчетния период кризата в и около Украйна продължи да доминира в дневния ред на организацията. Различията в позициите на западните държави, от една страна, и Русия и сходномислещите, от друга, продължиха да обуславят невъзможността за постигане на напредък по редица теми от дневния ред на организацията, свързани с актуалното състояние на Европейската архитектура на сигурност и изпълнението на поетите ангажименти. Разпространението на COVID-19 оказва допълнително негативно въздействие върху преговорния процес, поради временното преустановяване на заседанията, забавяне на работата в преговорните формати по конфликтите в региона на ОССЕ и употребата на COVID-19 за постигане на политически цели от някои държави-участнички. Наложилото се преустановяване на инспекционните дейности по режимите на контрол на конвенционалните въоръжения и мерките за укрепване на доверието в Европа във връзка с разпространението на COVID-19 затрудни допълнително възможностите за постигане на прозрачност във военната област.

Съвместно с други ведомства, МВНР проследява и изготвя позиции във връзка с **развитието на дискусиите относно Договора „Открито небе“ (ДОН)**, предвид проведения от страна на САЩ преглед на ползите от ДОН и последвалото решение за изтегляне от договора. Продължи участието на България в дискусиите на двустранно и многостранно ниво. Взето беше участие в заседанията на Групата на високо равнище на НАТО по конвенционалните въоръжения/HLTF), в рамките на които продължи координацията на съюзниците от НАТО.

Подготвен бе **План за действие на МВНР във връзка с българската кандидатура за заемане на ръководни постове в полевите мисии на ОССЕ в Бишкек, Киргизстан и Нур-Султан, Казахстан**, като бяха предприети действия за изпълнението на залегналите в Плана конкретни стъпки.

България участва в **Годишната конференция-преглед на ОССЕ по въпросите на сигурността**, проведена чрез видео-конферендна връзка на 23-25 юни 2020 г. Обсъдени бяха основните въпроси на сигурността от дневния ред на ОССЕ, вкл. кризата в и около Украйна, продължителните конфликти в пространството на ОССЕ, контрола на конвенционалните въоръжения (ККВ) и транснационалните заплахи.

На 3-4 март 2020 г. във Виена се проведе **30-та Годишна среща за оценка на изпълнението на задълженията в областта на политико-военното измерение на ОССЕ (AIAM)**. Обсъдени бяха Глобалния обмен на военна информация (GEMI), приложението на Виенския документ по мерките за укрепване на доверието и сигурността (МУДС) и предложенията за неговата модернизация. България продължи да участва в усилията за стартиране на преговори по обновяване на ВД на база на подкрепения от 34 ДУ (вкл. България) **Пакет с предложения за модернизация**.

Представители на МВнР взеха участие в организираната от Началника на отбраната **конференция на тема „Тенденции в развитието на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България“** (София, 5-6 февруари 2020 г.). Представен беше доклад относно външнополитическите аспекти на предизвикателствата пред сигурността за България.

Подготвено и осигурено бе българското участие в **Десета среща на Неформалната работна група по Структурирания диалог на ОССЕ**, проведена чрез видео-конферентна връзка на 4 и 5 юни 2020 г., със следните панели: влиянието на COVID-19 върху изпълнението на политико-военните ангажименти; възприятията за стабилност и предвидимост; хибридните заплахи и други предизвикателства за сигурността. Независимо, че между ДУ е налице консенсус за важността от продължаването на СД, различията в позициите значително забавят процеса по постигането на съществен напредък по заложения в декларацията от Хамбург мандат.

През първата половина на 2020 г. се проведеха **13-та и 14-та среща на групата на сходномислещите държави в подкрепа на възобновяването на контрола на конвенционалните въоръжения (ККВ) в Европа**. Продължи обсъждането на конкретните елементи на евентуален нов режим на ККВ.

В контекста на осигуряването на приемственост и ефективното функциониране на ОССЕ, България подкрепи предложението на Албанското председателство на ОССЕ за **продължаване на мандата на Генералния секретар на ОССЕ Т. Гремингер и на актуалните ръководители на трите независими институции на организацията - БДИПЧ, ПСМ и ВКНМ за нов период от три години**. Независимо от положените от страна на Албания усилия, липсата на консенсус между ДУ в ОССЕ наложи стартиране на нова процедура по избор на ръководители на институциите на ОССЕ, която бе обявена официално през м. юли 2020 г.

Дипломатическата служба оказваше съдействие за участието на **Постоянната делегация на Народното събрание в различни събития по линия на Парламентарната Асамблея (ПА) на ОССЕ**, включително за участие в мисии за наблюдение на избори.

Координирано бе българското участие в регионалната конференция на ОССЕ **„Превантивни мерки и прилагане на закона: Изграждане на устойчивост на корупция в Югоизточна Европа“** (Скопие, 10-11 февруари 2020 г.).

Във връзка с изпълнението на ангажиментите на Република България по **Кодекса за поведение в политико-военните аспекти на сигурността** и с оглед на популяризиране на целта на документа бяха предприети действия за публикуване на прессъобщение на официалните електронни страници на МВнР и ПП-Виена.

Представители на МВнР участваха редовно в заседанията на **Работна група „ОССЕ и Съвет на Европа“ към Съвета на ЕС (COSCE)**. Обсъждаха се развитието на кризата в и около Украйна, както и актуални теми от дневния ред на организацията.

България продължи активното си участие в **Специалната наблюдателна мисия (СНМ) в Украйна и Мисията за наблюдение на руските контролно-пропускателни пунктове „Гуково“ и „Донецк“**. В продължение на установената през последните месеци практика, бяха проведени срещи с национално подкрепени експерти в Специалната наблюдателна мисия на ОССЕ в Украйна, както и в други полеви мисии на ОССЕ.

Участие на Република България в регионални формати и инициативи за сигурност

През първата половина на 2020 г. регионалните формати в областта на сигурността в Черно море продължиха да бъдат частично замразени поради усложнената среда за сигурност. Незаконното анексиране на Крим от РФ и увеличаването и модернизацията на руските военни способности на Кримския полуостров задълбочи негативното влияние върху геостратегическия и военния баланс в Черноморския регион.

България полага усилия към установяване на оптимален баланс между националните отговорности, съюзническите ни ангажименти в рамките на НАТО и ЕС, както и към регионалното сътрудничество, при отстояване на последователна позиция да се възстановят баланса и стабилността в Черно море с активната роля на НАТО и ЕС в региона. Водена от това разбиране, България продължава да изпълнява балансираната политика по отношение на процесите в областта на сигурността в Черно море, както и недопускане на доминираща роля на която и да е държава в региона.

❖ *Участие в международните усилия за гарантиране на стабилност, мир и сигурност*

Контрол на въоръженията и неразпространение

В областта на неразпространението и контрола на въоръженията акцентите през първата половина на 2020 г. бяха поставени върху борбата срещу употребата на оръжия за масово унищожение (ОМУ) и върху експортния контрол и неразпространението на конвенционални въоръжения. Усилията и дейностите бяха силно повлияни от предизвикателствата, наложени от световната пандемия от COVID-19.

МВнР осъществи междуведомствена координация за получаване от Националната референтна потвърдителна лаборатория към Националния център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) на RT-PCR (real-time polymerase chain reaction) тестове за SARS-CoV-2 - безвъзмездна помощ от Международната агенция за атомна енергия (МААЕ), финансирана от правителството на САЩ като помощ за България в борбата с пандемията.

Продължи активната ни роля в рамките на Организацията за забрана на химическото оръжие (ОЗХО). Първият доклад на Екипа за разследване и информация (ЕРИ) към Техническият секретариат на ОЗХО за употреба на ХО в Сирия през 2017 г. и 2018 г. беше приветстван от нас, като се присъединихме към декларацията на държавите-страни по Международното партньорство за борба с безнаказаността при употреба на химически оръжия по доклада на ЕРИ. Същата бе публикувана и на официалния сайт на МВнР. При гласуване в Изпълнителния съвет (ИС) на ОЗХО подкрепихме проект на решение на относно изпълнението на задълженията по Конвенцията за забрана на химическото оръжие и за неговото унищожаване (КЗХО) от страна на Сирия.

В контекста на подготовката на Конференцията-преглед на Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО), бе взето участие на експертно ниво в семинар, посветен на стълб „Разоръжаване“ на ДНЯО (януари 2020г., Женева).

С оглед утвърждаване на активната позиция на Република България в МААЕ, бе отправена покана към Н. Пр. Рафаел Гроси, генерален директор на МААЕ, за осъществяване на визита в страната ни.

В координация със заинтересованите ведомства и дружества, беше подготвено българското участие в Третата международна конференция по ядрена сигурност (ICONS) - 10-14 февруари 2020 г., Виена.

Стартиран бе процес по изработването на национална позиция за присъединяване на Република България към Конвенцията за допълнително обезщетение за ядрена вреда.

Продължи координацията с ПП-Ню Йорк и МТИТС на българското участие в Групата с открит състав по развитието в областта на информацията и телекомуникациите в контекста на международната сигурност (втората сесия се проведе на 10-14 февруари 2020 г. в Ню Йорк, а

неформални консултации на Групата - чрез видеоконферентна връзка на 15-19 юни и 2 юли 2020 г.)

В изпълнение на ангажиментите по чл. 3 от Конвенцията за касетъчните боеприпаси (ККБ) за унищожаването на КБ, собственост на българските въоръжени сили, бяха осъществени първите шест етапа от износа на КБ с цел унищожаването им в Италия.

Участие чрез VТС беше взето във форум в подкрепа на срещите на Групата на правителствените експерти по Смъртоносните автономни оръжейни системи, организиран от МВнР на Германия на 1-2 април 2020 г.

Бяха изготвяни и защитавани позиции за ежемесечните заседания на РГ към Съвета на ЕС CONOP (неразпространение на ОМУ) и COARM (контрол на въоръженията).

Продължи изпълнението на постоянните ангажименти на МВнР като част от националния механизъм за експортен контрол на продукти, свързани с отбраната (ПСО) и на изделия и технологии с двойна, употреба (ИТДУ). МВнР активно участва в подготовката и в работата на Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет (МВС) и Междуведомствената комисия за експортен контрол към министъра на икономиката (МВК). В изпълнение на решения на МВК, бяха проведени консултации и извършени проверки по дипломатически път за удостоверяване на автентичността на документи, издадени от компетентните експортно контролни власти на редица държави.

Република България продължи да поддържа активно сътрудничество с Комитетите по санкции на СС на ООН срещу ДР Конго, Либия, Сомалия и др., като част от международните си задължения и ангажименти по отношение на санкциите, постановени от СС на ООН. Изготвени бяха отговори на запитвания за проследяване на оръжие с български произход, открито в конфликтни зони и бяха проведени консултации във връзка с нотифициране на износи на ПСО от български дружества.

Предоставен бе отговор на множество запитвания от организацията „Conflict Armament Research“ (CAR) за проследяване на ПСО с предполагаем български произход открити в конфликтни зони.

В рамките на РГ COARM се включихме в процеса по подготовка на проект на Решение на Съвета на ЕС за налагане на единен подход за ДЧ при извършване контрол на крайната употреба при износ на МОЛВ и боеприпаси за тях.

С оглед изпълнение на ангажиментите по всички конвенции и договори по линия на разоръжаването, неразпространението на ОМУ и експортния контрол, по които Република България е страна, бяха предоставени всички годишни декларации и бяха заплатени необходимите членски вноски. Изготвена бе подробна информация относно участието на страната ни в тях и необходимостта от придържане към произтичащите ангажименти.

❖ Координация на участието на Република България в ООН и специализираните организации от системата на ООН

Съвместно с българските постоянни представителства към ООН в Ню Йорк, Женева и Виена, МВнР съдейства за защита на националните интереси при участието на Република България в работата на ООН и при изготвянето на общи позиции на ЕС по въпроси на ООН чрез провеждане на двустранни и многостранни срещи по актуални въпроси от дневния ред на Световната организация.

Представители на МВнР взеха участие в координационните заседания на **Работната група на Съвета на ЕС по въпросите на ООН (CONUN)** – на експертно ниво и във формат „директори от столиците“. Бяха изготвени позиции по редица важни въпроси, сред които приоритетните области на сътрудничество между ООН и ЕС в областта на мироопазването и управлението на кризи за периода 2019-2021 г.; приоритетите на ЕС за 75-та сесия на ОС на ООН; преглед на архитектурата на ООН по мироизграждане през 2020 г. и др. Фокус на дискусиите бяха по-нататъшното осъществяване на заключенията на Съвета по мултилатерализма и възможности за засилване на ролята и влиянието на ЕС в системата на ООН. **За първи път в заседанието на Работна група към Съвета на ЕС по въпросите на ООН (CONUN) на 21 и 22 януари т. г.**

участваха младежки делегати към ООН от 19 ДЧЕС, включително България, което бе определено като „историческо“. Заседанието бе възможност за запознаване с опита на българския модел за излъчване на младежки делегати, който се възпроизвежда успешно от други страни и е даван като пример за успешно функциониране, вкл. от Световната федерация на асоциациите за ООН.

През отчетния период бяха проведени **редица събития в рамките на кампанията на МВнР в подкрепа на мултилатерализма под надслов „75 години от създаването на ООН и 65 години България в ООН“**. Във връзка с отбелязването на 26 юни – Ден на Устава на ООН, МВнР инициира и участва в подготовката на две церемонии – по издигане на знамето на ООН и за **валидиране на юбилейна пощенска марка**. Приветствия от името на министър Екатерина Захариева бяха направени по време на тези събития, както и в рамките на публична лекция на Николай Младенов на тема *„Превантивната дипломация и ролята на ООН за опазване на мира“*, организирана от Дипломатическия институт по случай годишнините. В рамките на кампанията **МВнР пое патронажа на тазгодишното издание на националния ученически конкурс „Плакат - Костадин Отонов” - 2020 г., посветен на годишнините**. Бяха изготвени материали в помощ на МОН за **организиране на учебен час за ООН в българските училища**, включително по темата за Дневния ред 2030 за устойчиво развитие. В координация с ПП – Ню Йорк, МВнР участва в изготвянето на общата позиция на ЕС по проекта на **Декларация за отбелязване на 75-та годишнина от създаването на ООН**. Дирекцията осигури на посолството в Минск документални фотоси за участието на България в работата на ООН във връзка с организирането на изложба от МВнР на Беларус, посветена на 75-ата годишнина от създаването на ООН.

В координация с ПП на България към ООН в Ню Йорк, МВнР успешно изпълни задачите си по изготвянето на позиции по **глобалните предизвикателства, свързани с тежките последствия от COVID-19** в контекста на призивите на ЕС за прилагане на мултилатералния подход в координирането на глобален отговор от страна на ООН към пандемията. В края на м. април 2020 г. **България се присъедини към Съвместната декларация**, иницирана от Франция и Германия, на 28-те министри на външните работи на **държавите-участници в инициативата „Алианс за мултилатерализъм“** под надслов *„Ние се нуждаем от силно глобално сътрудничество и солидарност, за да се борим с коронавируса“*. Бяха изготвени позиции за участие във **виртуална среща на държавите от Алианса за мултилатерализъм, посветена на укрепването на мултилатералната здравна архитектура (26 юни 2020 г.)**, както и обръщение по Фейсбук на министър Екатерина Захариева по повод **24 април, обявен от ООН за Международен ден на мултилатерализма и дипломатията за мир**.

Република България, наред с другите ДЧ на ЕС, продължи да подкрепя концепцията „Отговорност за защита“ (ОзЗ), като **се присъедини към декларацията на Глобалната мрежа на националните координатори по инициативата „Отговорност за защита“ по повод 75-та годишнина от края на Втората световна война и разгрома на нацистка Германия**, подчертаваща необходимостта от споделена отговорност за предотвратяване на жестокости по време на пандемията от COVID-19. Беше определен дипломатически служител от отдел „Политически въпроси на ООН“ за нов национален координатор в глобалната мрежа на координатори за „ОзЗ“ (Global Network of R2P Focal Points). Дирекцията подготви участието на министър Екатерина Захариева с изказване в неформално заседание на Съвета за сигурност на ООН по повод 75-та годишнина от края на Втората световна война (8 май 2020 г.).

Продължи наблюдението на процеса на **реформиране на дейността на ООН** в три взаимосвързани направления: 1) управление, 2) мир и сигурност и 3) устойчиво развитие, при отчитане на хуманитарните аспекти.

Представители на МВнР проследиха редовната годишна сесия на **Специалния комитет на ООН по операциите по поддържане на мира (С-34)** в периода 17 февруари - 11 март 2020 г., по време на която беше приет с консенсус доклад с предложения, препоръки и заключения за работата на операциите на ООН по поддържане на мира.

МВнР продължи да търси възможности, в координация с Министерството на отбраната, за **подновяване на участието на български военни наблюдатели** в операциите на ООН по поддържане на мира, както и с МВР по въпроса за **увеличаване на българското участие с полицейски служители** в мисии и операции на ООН, което би допринесло за повишаване на авторитета на страната ни в международен план и на приноса ни към изграждането на стабилна международна среда за сигурност.

МВнР продължи да информира своевременно МВР, МО и други ведомства относно текущи конкурсни процедури за позиции към мироопазващи мисии на ООН. През м. юни 2020 г., в координация с МВнР и със съдействието на ПП на България към ООН в Ню Йорк, бяха изпратени до Секретариата на ООН документи относно одобрената от Висшия съдебен съвет кандидатура за позиция „служител по въпросите на правосъдието към множество операции по поддържане на мира“.

България допринася към усилията на ООН за поддържане на международния мир и сигурност чрез участието си с полицейски персонал в мироопазващите сили на ООН в Кипър и оказване на подкрепа на **превантивната и посредническата дейност на ООН в региона на Западните Балкани**. Страната ни продължава да предоставя доброволни финансови вноски за подкрепа на хуманитарните дейности на Световната организация в Ирак, Афганистан, Сирия и Йемен.

България взе участие в извънредната виртуална Конференция на министерско равнище за **обявяване на доброволни вноски за Агенцията на ООН за подпомагане на палестинските бежанци (UNRWA, 23 юни т.г.)**, по време на която обяви своя **принос в размер на 70 хил. евро, насочени към прилагането на стратегическия план на Агенцията за отговор на КОВИД-19**, който е интегриран в Глобалния хуманитарен план на ООН за отговор на пандемията.

През м. юни 2020 г. България подкрепи инициативата на президента на Азербайджан Илхам Алиев за **свикване на специална сесия на ОС на ООН на ниво държавни и правителствени ръководители, посветена на COVID – 19**, подкрепяна от Движението на необвързаните страни.

Продължиха усилията за намиране на съвместен и адекватен отговор за противодействие на тероризма и насилствения екстремизъм. МВнР участва в изготвянето на проект на Закон за международните ограничителни мерки. Беше извършена работа по започването на процеса на Седмия двугодишен преглед на Глобалната стратегия за противодействие на международния тероризъм на ООН (GCTS Review). Беше извършена подготовка за планираното през м. март т. г. посещение на Екипа от експерти на Изпълнителния директорат на Комитета за противодействие на тероризма на Съвета за сигурност на ООН (CTED) в България, което беше отменено за втората половина на 2020 г.

МВнР участва като наблюдател в Дванадесетата среща на високо равнище на Глобалния форум за миграция и развитие (Кито, Еквадор, 20-24 януари).

През отчетния период продължи активният политически диалог между МВнР на България и Япония с фокус върху сътрудничеството за развитие в подкрепа на европейската перспектива за държавите от Западните Балкани, както и в областта на реформата на СС на ООН и взаимната подкрепа на кандидатури в международни организации. Основен фокус на проведените в периода 7-8 януари 2020 г. в Токио двустранни консултации между МВнР на България и Япония на равнище „генерални директори“ беше двустранното сътрудничество по линия на официалната помощ за развитие в контекста на японската Инициатива за сътрудничество със страните от Западните Балкани. От българска страна бе изразена и готовност за съвместна работа с Япония по въпроса за ускоряване на цялостната реформа на системата на ООН и, в частност, на СС на ООН. В рамките на втория кръг от тазгодишния междуправителствен преговорен процес по реформата на Съвета за сигурност на ООН (4 – 5 март 2020 г.) беше осъществено засилено двустранно сътрудничество и бяха изразени сходни позиции между двете страни по реформата на СС на ООН.

Координацията на български кандидатури в системата на ООН

През отчетния период продължи дейността по **осигуряване на подкрепа на кандидатурата на Република България за непостоянен член на Съвет за сигурност на ООН за периода 2038-2039 г.** Бяха изготвени справочни материали, вербални ноти и опорни точки за разговор за срещи на високо и най-високо равнище, с цел **склучване, потвърждаване и подновяване на предишни споразумения за взаимна подкрепа** на кандидатури за непостоянни членове на СС на ООН.

Успешно бе приключена кампанията по кандидатурата на България за член на Икономическия и социален съвет на ООН (ИКОСОС) за периода 2021-2023 г. Изборите се проведеха на 17 юни 2020 г. чрез тайно гласуване. Получихме подкрепата на 186 от 192 държави членки, гласували на изборите в Ню Йорк.

Беше издигната кандидатурата на посланик Петко Драганов за член на Обединеното инспекционно звено на ООН (JIU) за периода 2026-2030 г.

През отчетния период бе издигната кандидатурата на националната пощенска служба на България - „Български Пощи“ ЕАД, за член на Съвета по пощенска експлоатация на Всемирния пощенски съюз (ВПС) за периода 2021-2024 г. В тясно сътрудничество с МТИТС протича активна дейност по набиране на максимално широка подкрепа за нея.

Устойчиво развитие, участие във втори и пети комитети към ОС на ООН, ИКОСОС, функционалните и регионалните комисии към ИКОСОС

▪ Устойчиво развитие

През периода МВнР реализира много успешно сътрудничество при подготовката и представянето на първия Доброволен национален преглед на Република България по изпълнение на Целите за устойчиво развитие. Доброволният национален преглед беше представен от министър-председателя г-н Бойко Борисов на 14 юли 2020 г. в рамките на Политическия форум на високо равнище (HLPF 2020).

МВнР съдейства на заместник-министъра на труда и социалната политика г-жа Зорница Русинова за участие в съпътстващо събитие за децата и доброволните национални прегледи, което се проведе на 15 юли 2020 г. в рамките на HLPF. Страната ни се присъедини към доброволната инициатива на Финландия за подкрепа на участието на заинтересованите страни в HLPF. МВнР участва в изготвянето на основните послания на ЕС за HLPF.

България участва активно в изготвянето на обща позиция на ЕС по заключителния документ от Форума за финансиране на развитието. Бяха предоставени материали за изказване на президента на Република България г-н Румен Радев в Събитието на високо равнище по Финансиране на развитието във времето на COVID-19 и след пандемията (28 май 2020 г.).

Бяха предприети действия за присъединяване към инициативата на Република Корея за създаване на Група на приятелите „Солидарност за глобална здравна сигурност“.

Бе оказано съдействие на МРРБ за подготовката на участието на българската делегация в Десетата сесия на Световния градски форум (8-13 февруари 2020 г., Абу Даби), ръководена от г-жа Деница Николова, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството.

▪ Втори и Пети комитети към ОС на ООН; резолюции на ОС на ООН

България беше председател на 60-ата сесия на Комитета за програмата и координацията на ООН. Благодарение на усилията на българската делегация, въпреки наличието на сериозни разногласия между държавите членки, Комитетът постигна консенсус по 20 от 28 програмни плана за 2021 г. За сведение, през 2019 г. Комитетът не прие нито един програмен план.

България участваше в преговорите и изготвянето на общи позиции на ЕС по трите резолюции на ОС на ООН за борбата с пандемията от COVID-19.

България продължава да изплаща навреме и в пълен размер задълженията си към редовния бюджет и Операциите на ООН по поддържане на мира.

■ **Функционални и регионални комисии на ИКОСОС**

През м. март 2020 г. България участва в Регионалния форум по устойчивото развитие за региона на Икономическата комисия на ООН за Европа (ИКЕ), както и в сесията, посветена на предизвикателствата при изпълнение на Целите за устойчиво развитие. Българското изказване бе фокусирано към демографските предизвикателства в контекста на устойчивото развитие. България реализира много успешно сътрудничество с Фонда на ООН за населението както на регионално, така и на глобално ниво. Госпожа Алана Армитидж, регионален директор за Източна Европа и Централна Азия на Фонда на ООН за населението, даде висока оценка на нашето сътрудничество и на ангажиментите на България за изпълнение на ЦУР и усилията на заинтересованите страни за решаване на демографските предизвикателства.

През отчетния период бе осъществена необходимата координация по подготовката и участието на представители от МВнР и заинтересованите български ведомства в експертните заседания на органите на Икономическата комисия на ООН за Европа (ИКЕ), които работят в девет основни направления (икономическа интеграция и сътрудничество, търговия, транспорт, климат, енергетика, гори, градско развитие, население и статистика). Акцент по направление „гори“ е ходът на неформалните консултации по инициативата за договаряне на правнообвързващо споразумение по горите в Европа.

Климатична дипломация и икономическо и екологично измерение на ОССЕ

През отчетния период, поради пандемията от COVID-19, бяха отложени всички срещи на страните (СОР) по многостранните екологични конвенции, администрирани от ООН, ЮНЕП или със самостоятелен статут, предвидени за 2020 г., сред които 15-та СОР на Конвенцията на ООН по биоразнообразието и др. Сред екологичните конвенции, особено внимание бе отделено на Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата (РКООНИК), като МВнР съвместно с МОСВ наблюдаваше актуалните развития по многостранните преговори по изменението на климата в контекста за изместването на конгресния цикъл и отлагането на СОР 26 по РКООНИК за м. ноември 2021 г.

През отчетния период бяха проследени ходът на изпълнението на резолюция 73/333 за започване на преговорите по „Глобален пакт за околна среда“, подготовката на 5-ата Асамблея на ЮНЕП (2021 г.) и тържествените процеси по отбелязване на 50 г. от създаването на ЮНЕП (Стокхолм+50).

МВнР даде становище по партньорски преглед на проект на документ за обхвата на Възловата оценка за взаимовръзките между биоразнообразието, климата, водата, храните и здравето, подготвян от Междуправителствената платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES).

Бяха проследени и климатичните аспекти на предложението на ЕК за Европейския зелен пакт и Европейски закон за климата и тяхното евентуално отражение върху енергетиката, заетостта и икономическата картина в България.

През отчетния период МВнР даде своя принос, в сътрудничество с ПП на РБ към ЕС в Брюксел и МОСВ, по преговорите по Заключенията на ЕС по климатичната дипломация, които бяха приети през февруари 2020 г.

МВнР осигури участие в пролетната среща и в последващите дистанционни срещи на Мрежата по зелена дипломация на ЕС – формат към ЕСВД за обмяна на мнения сред ДЧ на ЕС по климатичните предизвикателства. Водещ акцент е разработването на специфични тематични послания към трети страни (Китай, Индия, Япония, Корея, Русия и др.) с оглед запазването и повишаването на климатичните и екологични цели на тези страни в контекста на икономическото възстановяване от пандемията COVID-19.

През отчетния период бяха проследени резултатите от 11-ия Климатичен диалог „Петерсберг“ (Petersberg Climate Dialogue) и Втората Берлинска конференция по климата и сигурността.

През първото полугодие на 2020 г. МВнР извърши подготовката на участието на българската делегация в Икономическия и екологичен форум на ОССЕ (първата и втората срещи), с акцент превенция и борба с корупцията посредством иновация, засилена прозрачност и дигитализация и доброто екологично управление. Бе проследена подготовката на анотирания дневен ред на Заключителната среща на ИЕФ на ОССЕ през м. септември т.г. и на Срещата – преглед на ангажиментите във второто измерение на тема за превенция и управление на рисковете от природни и причинени от човека бедствия.

По линия на второто измерение на ОССЕ бяха проследени дискусиите за проекти на Решения на СМ на ОССЕ в икономическото и екологично измерение – по въпросите на борбата с корупцията и по въпросите на устойчивото управление на природни ресурси, имащо ключово значение за опазването на околната среда.

❖ *Права на човека*

Дейности по линия на правата на човека в рамките на ООН

В периода 01 януари 2019 г. – 31 декември 2021 г., България е редовен член на Съвета по правата на човека на ООН, заедно с още 46 държави.

На 19 февруари, в рамките на 75-ата сесия на Комитета на ООН за премахване на дискриминацията спрямо жените в Женева, **беше представен VIII-ят национален доклад по Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация спрямо жените.** Българската делегация представи актуална информация относно прилагането в България на международните норми и принципи по закрилата на жените, националните програми за насърчаване равенството между жените и мъжете, противодействието и наказателното преследване на домашното насилие, борбата с дискриминацията и осигуряването на равно участие в социалния, икономическия и политически живот на жените и мъжете в България, както и най-новите мерки в областта на заетостта, образованието, здравеопазването, социалната сфера и други.

Отчетният период обхваща провеждането на редовните 43-та и 44-та сесия на СПЧ. Провеждането на **43-та сесия** на Съвета по правата на човека, предвидена за периода 24 февруари-20 март 2020 г., бе прекъснато на 13 март 2020 г. от създадената в световен мащаб тежка обстановка, породена от разпространението на вируса COVID-19. България бе представена на ниво заместник-министър в Сегмента на високо равнище. България направи изказвания и в годишния панел на високо равнище за 2020 г. по интегрирането на правата на човека; в панелната дискусия на високо равнище, посветена на 25-та годишнина от Декларацията и Платформата за действие от 4-та конференция по жените в Пекин; в интерактивния диалог със Специалния докладчик относно правата на хората с увреждания и в интерактивния диалог със Специалния докладчик по свобода на религия. В интерактивния диалог със Специалния докладчик по продажбата на деца, детската проституция и детската порнография, г-жа Мод де Бор-Букикио, българската делегация, в качеството на засегната страна, направи изказване по доклада на Специалния докладчик от посещението ѝ в България (1-8 април 2019 г.).

Предизвикателствата в работата на сесията бяха инициативите на две страни, които не са членове на СПЧ-КНР („Насърчаване на международното сътрудничество по правата на човека“) и на Руската Федерация („Методи на работа на Консултативната група на СПЧ“). По време на сесията българската делегация подкрепи пет съвместни изявления на групи страни в областта на мирните протести, на говора на омразата, на международния ден на жената и др. Активно бяха подкрепяни инициативите и преговорите по тях в приоритетните за България области-правата на детето, права на жената и правата на хората с увреждания.

Сесията бе възстановена в периода 15-19 юни 2020 г., а международни събития, като избор на ново правителство на Израел и протести в САЩ, породени от полицейско насилие над афроамериканци, дадоха своето отражение на преговорите по проекторезолюциите. В рамките на сесията, по основните политически въпроси, България запази непредубедената си позиция по отношение на страните, засегнати в Близкоизточния конфликт, както и не подкрепи

предложения или инициативи, които имаха за цел да отслабят или политизират Съвета по правата на човека.

Само със седмица прекъсване, от 30 юни до 17 юли 2020 г., се проведе **44-та сесия** на Съвета. Освен традиционно разглежданите въпроси, свързани с положението на правата на човека в Сирийската арабска република, Украйна, Еритрея и Беларус, още в началото на сесията се появиха инициативи, които се опитваха да ангажират Съвета с мнение по предприети вътрешни работи в отделни държави. Българската делегация взе активно участие в работата на Съвета, като се включи в дискусиите и представи законосъобразните мерки, предприети от българското правителство по време на кризата COVID-19 в защита на здравето и сигурността на всички граждани.

Българската делегация направи изказвания в следните сегменти от програмата на 44-та сесия на СПЧ: 1) Интерактивен диалог със Специалния докладчик по правото на образование, 2) Интерактивен диалог с г-жа Дубравка Шимонович, Специален докладчик по насилието спрямо жените, във връзка с представянето на доклада от посещението ѝ в България през 2019 г.; 3) В отговор на доклада на Върховния комисар по правата на човека, в който бе цитирана страната ни. България, за първи път, заедно с междурегионална група от държави, Австралия, Малдиви, Мексико, Того и Фиджи представи нова инициатива в СПЧ, посветена на отбелязването на 75-та годишнина от основаването на ООН. Вносителите припомнят, че всички права на човека и основни свободи са универсални, неделими, взаимосвързани и взаимозависими. Въпреки консенсусния си характер, резолюцията беше подложена на гласуване и беше приета с 41 гласа „за“, 6 „въздържал се“ и нито едни „против“. Инициативата беше подкрепена като съавторство от 58 държави от всички регионални групи в ООН, включително от всички държави-членки на ЕС.

Съветът прие общо 23 резолюции, три от които бяха посветени на ситуацията с правата на човека в Сирия, Еритрея и Беларус. България подкрепи като съавтор 17 от 23-те резолюции и гласува в подкрепа на важни тематични инициативи.

Дейност по линия на правата на човека в рамките на Европейски съюз

Служители на МВнР участваха в заседанията на РГ „Права на човека“ (COHOM), формат столици и в РГ „ОССЕ и Съвет на Европа“ (COSCE) към Съвета на ЕС.

В началото на годината, бе подготвено българското участие в годишно заседание на РГ на Съвета на ЕС „Права на човека“ (COHOM) и ръководителите на мисии на държавите членки на ЕС в Женева (COHOM/NoMs), което се проведе на 20 януари 2020 г. Годишната среща беше възможност да се обсъдят приоритетите на ЕС през 2020 г., начините за сътрудничество с Китай, САЩ и трети страни, както и да се очертаят някои от съвременните предизвикателства пред правата на човека – климатичните промени и дигиталните технологии. Централно място в дискусиата беше отредено на начините за взаимодействие с два стратегически партньора – Китай и САЩ през призмата на запазването на единството на ЕС.

През първата половина на 2020 г., с разгръщането на пандемията COVID-19 („коронавирус“) в световен мащаб и извънредните мерки, предприети от правителствата на държавите, бяха преустановени, а в последствие сведени до минимум броя на присъствените заседания на работни органи на Съвета на ЕС. Поради тази причина Работна група COHOM проведе само едно присъствено заседание, с участие на делегат от столицата, на 28-29 януари 2020 г., а планираните заседания през месеците април, май и юли бяха отменени и заменени с видеоконферентни разговори. За същия период, беше отменено и традиционното изнесено неформално заседание на РГ COHOM, което се организира от държавата членка на ЕС, поела ротационното председателство на Съвета на ЕС, в случая Хърватия.

По време на всички дискусии, проведени в различни формати, дирекцията участва активно при формулирането и представянето на българската позиция по проекти на документи, имащи отношение към основните права, демократичните институции и върховенството на закона, предложени на обсъждане в различните РГ на Съвета на ЕС.

В рамките на **сътрудничество с Агенцията на ЕС за основните права**, дирекция „Права на човека“, в качеството на национална точка за контакт, продължи да следи дейността на Агенцията и да предоставя информация за нейните тематични публикации, както и годишния ѝ доклад за основните права 2020. Бяха координирани отговорите на българските институции по поставени от Агенция въпроси за целите на справочните ѝ доклади по отделни теми на правата на човека в ДЧ в ЕС. Нов момент в работата на ФРА бре изготвянето на ежемесечни бюлетини за отражението на мерките за борба с КОВИД-19 върху правата на човека в ДЧ на ЕС. МВнР изготви съгласуван отговор на националните институции с цел фактологично коректно отразяване на информацията за страната. Направените бележки бяха отчетени в значителна степен.

През м. юни бе проведена първата среща на националните координатори бяха обсъдени въпроси, свързани с изготвяните бюлетини за КОВИД-19, годишния доклад за основните права, прилагането на Хартата на ЕС за основните права, както и други теми от дейността на Агенцията и възложените ѝ проекти.

Оказано беше съдействие по съгласуване на новите български кандидатури в Управителния съвет на Агенцията, поради изтичане на предходния мандат през м. юни 2020 г.

Съвет на Европа

Започналата през 2019 г. процедура по закриване на Координационния съвет по участие на страната в дейността на Съвета на Европа завърши с приемането на Постановление от МС, на 23 януари 2020 г. По този начин бе преустановена осъществяваната от МВнР координационна дейност и изпълнението на дейностите по линия на СЕ се възложи на ведомствата, с компетенции по теми и досиета от дневния ред на Организацията.

Европейската гражданска инициатива Minority Safe Pack. На 29 януари 2020 г. в МВнР бе проведена среща с извънредния и пълномощен посланик на Словашката република по повод европейската гражданска инициатива Minority SafePack.

Диалог между Република България и органите на СЕ, извършващи мониторинг. На 15 февруари 2020 г. се състоя среща между министър Екатерина Захариева и Генералния секретар на Съвета на Европа – Мария Пейчинович-Бурич в рамките на Мюнхенската конференция по сигурността. По време на нея бяха обсъдени въпроси, имащи централно отношение към бъдещото развитие на организацията (стратегическа рамка на СЕ, процес на реформи и изграждането на санкционен режим, приложим към държави, чиито действия нарушават основните принципи на СЕ, присъединяването на Европейския съюз към Европейската конвенция по правата на човека), както и теми, които са пряко свързани с Република България. Бе посочено, че прекратяването на пост-мониторинговия диалог на Парламентарната асамблея с Република България е основен приоритет, който страната ни очаква да бъде реализиран възможно най-скоро.

На 30 март 2020 г. бе приключен и изпратен официалния отговор на България по доклада на Комисаря по правата на човека на Съвета на Европа, в резултат от извършената на 25-29 ноември 2019 г. в страната. Темите, намиращи се във фокуса на доклада са проблемите, свързани с расизма, нетолерантността и дискриминацията, равнопоставеността на жените и домашното насилие, като и свободата на медиите. Докладът и отговорът на страната бяха публикувани на страницата на Съвета на Европа на 1 април 2020 г.

През отчетния период продължи комуникацията с Консултативния комитет (КК) по Рамковата конвенция за защита на националните малцинства (РКЗНМ) на Съвета на Европа, в рамките на Четвъртия цикъл на наблюдение на изпълнението на разпоредбите на Конвенцията от страна на България.

На базата на информация, предоставена от компетентните ведомства, през м. май 2020 г. бе изпратен отговора на българските власти по поставените от Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността на Съвета на Европа (ЕКРН) въпроси към страната ни по повод предстоящото оценъчно посещение на Комисията у нас, което ще се осъществи през м. ноември 2020 г. в рамките на шестия пореден мониторинг на държавите-членки на Организацията.

Присъединяване на ЕС към Европейската конвенция по правата на човека. На 22 юни 2020 г. бе проведена видео конференция на ad hoc формата на Управителния комитет на Съвета на Европа по правата на човека (ad hoc CDDH), посветена на **подготвителното обсъждане на бъдещото присъединяване на Европейския съюз към Европейската конвенция по правата на човека (ЕКПЧ)**. Процесът на присъединяване ще бъде първият случай на обвързване на ЕС и държавите-членки с международна конвенция, чийто контролни механизми са външни за Съюза.

Български кандидатури за органи и организации на ООН в областта на правата на човека. Кампании за набиране на подкрепа

Продължи работата по осигуряване на подкрепа за преизбирането на доц. Велина Тодорова за член на Комитета по правата на детето (CRC) за периода 2021-2025 г. На Седмото заседание на Националния координационен механизъм по правата на човека (14 януари 2020 г.), бе прието решение за повторното издигане на г-жа Геноева Тишева като член на Комитета на ООН за премахване на дискриминацията спрямо жените (CEDAW) за периода 2023-2026 г.

Детски фонд на ООН – УНИЦЕФ

Закрилата и насърчаването на правата на детето са основен приоритет на Република България в областта на правата на човека не само в национален, но и в международен план. УНИЦЕФ е естествен и неизменен партньор на страната ни и има принос за постигнатия от България значителен напредък в областта на правата на детето **в национален план** – постигането на устойчивост на процеса на деинституционализация, ранното детско развитие, реформата в областта на детското правосъдие, закрилата и насърчаването на правата на децата с увреждания. България и УНИЦЕФ си сътрудничат активно и на регионално и глобално ниво. Осъществяват се успешно **съвместни проекти в Грузия и Армения**, в рамките на които България споделя своя положителен опит, експертиза и добри практики.

В началото на 2020 г. министър Екатерина Захариева официално прие поканата на изпълнителния директор на УНИЦЕФ, г-жа Хенриета Фор, и се присъедини като шампион към инициативата „Неограничено поколение“ (Generation Unlimited - GenU). Тема на участието на министър Захариева е „Предизвикателства пред децата и младите хора в новата дигитална среда“, с конкретизация по отношение на фалшивите новини, езика на омразата и радикализацията. Партньорството „Неограничено поколение“ е създадено с цел да помогне на подрастващите и младите хора, като се гарантира че до 2030 г. всеки млад човек на възраст от 10 до 24 г. е ангажиран с някаква форма на образование, обучение или работа.

Върховен комисар на ООН за бежанците (ВКБООН) и Международна организация по миграция (МОМ)

МВнР подготви и съгласува с компетентните български ведомства информация относно етапа на изпълнение на доброволно поетите от България ангажименти на Глобалния форум за бежанците през 2019 г. за постигане на целите на Глобалния пакт за бежанците.

МВнР участва в състоялите се редовни заседания на Постоянните комитети на ВКБООН и на МОМ. Взе активно участие в съгласуването на изявленията на ЕС по отделни точки от дневния ред на заседанията. Беше защитена позицията за ясно разграничение между двете групи лица, мигранти и бежанци, когато се разглеждат мерки и политики, както и прецизното отразяване на съдържанието на европейските документи по темите при представянето им пред ДЧ на ООН.

Борба с трафика на хора

През отчетния период МВнР провеждаше последователна политика, потвърждаваща ангажимента на страната ни към борбата с трафика на хора и участието ни в усилията на

международната общност, като бе потвърдено приоритетното внимание, отдавано от българското правителство на предотвратяването и противодействието на трафика на хора и грижата за жертвите на трафик. При отчитане на обстоятелствата с КОВИД-19, МВнР се включи в националните компании по превенция на трафик на хора с цел трудова експлоатация и на трафик на хора с цел сексуална експлоатация като предостави за разпространение от дипломатически и консулски представителства на България в Европа съответни материали, изготвени със съдействието на Националната комисия за борба с трафика на хора /НКБТХ/.

МВнР участва регулярно в проведените заседания на НКБТХ и нейните работни експертни формати, както и в разработването на Националната програма за борба с трафика на хора за 2020 г. Бе внесен своевременно и отчетът на изпълнението на програмата за 2019 г.

Сътрудничество със Световната здравна организация (СЗО)

Глобалните здравни въпроси заемат все по-важно място в световния дневен ред – както експертни, така и свързани с правата на човека, сред които гарантиране на справедлив достъп до висококачествени здравни услуги, ориентирани към хората, достъпност на лекарствата и други. В работата си по линия на СЗО България подчертава необходимостта от стратегическо и устойчиво сътрудничество на всички нива и сектори за изпълнението на Целите за устойчиво развитие, свързани със здравето, и подкрепя усилията за постигане на универсално здравно покритие.

През настоящата година основен акцент на сътрудничеството и основен приоритет на СЗО е справяне със здравните предизвикателства и преодоляване на последиците от пандемията от COVID-19. България подкрепя усилията на СЗО да играе водеща роля в отговора на пандемията, да се предостави справедлив достъп до лекарства и ваксини, както и впоследствие се направи преоценка на дейностите на организацията.

Страната ни работи активно за изпълнение на поетите ангажименти в областта на незаразните болести, създаване на условия на здраве за всички и укрепване капацитета на общественото здравеопазване, включително чрез активното участие в дейността на СЗО и издигането на български кандидатури за ръководни длъжности в организацията.

На проведената на 18 и 19 май 2020 г. виртуална **73-та Световната здравна асамблея**, за първи път срещата на върховния орган на Световната здравна организация (СЗО) протече виртуално и в нея се включиха участници от целия свят. Асамблеята беше открита с участието на генералния секретар на ООН Антониу Гутереш, президента на Франция Еманюел Макрон, канцлера на Германия Ангела Меркел и др. Фокус на 73-та Световната здравна асамблея бе борбата срещу пандемията от COVID-19. В рамките на събитието страните споделиха информация за националните си усилия, насочени към ограничаване и спиране на разпространението на COVID-19. Иницирираната от ЕС резолюция относно отговора срещу пандемията от COVID-19 беше приета с консенсус и се радваше на забележителна подкрепа, което представлява ярка демонстрация на необходимостта от солидарност и сътрудничество за справяне с многоизмеримите въздействия на пандемията върху цялата международна общност, ролята на СЗО в този процес, както и необходимостта от извършване на безпристрастна, независима и всеобхватна оценка на координирания от СЗО международен отговор срещу пандемията от COVID-19.

МВнР, в сътрудничество с МЗ и други компетентни ведомства и институции, координира подготовката на българското участие в сесиите на ръководните органи на СЗО като **сесиите на Изпълнителния съвет на СЗО** (м. февруари и м. май) и **73-та сесия на Световната здравна асамблея** (м. май).

В контекста на подготовката на 70-та сесия на Европейския регионален комитет на Световната здравна организация (м. септември, виртуално) МВнР съдейства за издигането на **български кандидатури за ръководните органи на СЗО** – за Изпълнителен съвет.

Бе подготвено обръщение на министър Захаријева за Втората министерска среща на Алианса за мултилатерализма (26 юни 2020 г.). Теми на срещата бяха операционализиране на резолюцията

на Световна здравна асамблея относно отговора срещу COVID-19 и лансиране от Форума за информация и демокрация на Ad hoc работна група по въпросите на инфодемията.

Международна организация на труда (МОТ)

Сред приоритети на сътрудничеството на Република България с Международната организация на труда (МОТ/ILO) са развиване и задълбочаване на тристранното сътрудничество и ефективният диалог със социалните партньори в сферата на заетостта и социалната политика. България като страна със силен ангажимент по отношение на защитата на трудовите права е ратифицирала осемте основни конвенции на МОТ.

Продължи сътрудничеството с МТСП, като водеща институция, по въпроси от дневния ред на Международна организация на труда (МОТ), включително по отношение на осигуряването на правилното функциониране на управлението на МОТ и на надзорните органи, въпреки наложените от пандемията ограничения и отлагането на 338-ма сесия на Административния съвет и на 109-та сесия на Международната конференция на труда.

МВнР съдейства за публикуване на интернет страницата на МОТ на изготвена от МТСП информация за по-важните мерки, които правителството е предприело в отговор на пандемията от COVID-19.

Служба на ООН по наркотици и престъпност (UNODC) - Комисия на ООН по наркотичните вещества

Представител на ведомството участва в 63-та редовна годишна сесия на Комисията по наркотични вещества (КНВ) на ООН, 2 – 6 март 2020 г., Виена, Австрия. В рамките на сесията, държавите членки на КНВ гласуваха и приеха включването на 13 вещества в таблиците към конвенциите за контрол на наркотичните вещества.

Бе подготвено участието на МВнР в първото, второто и третото заседание на Националния съвет по наркотични вещества.

Сътрудничество с Международното движение на Червения кръст и Червения полумесец и прилагане на международното хуманитарно право

Инициатирано и координирано бе изготвянето на проект на доклад „Преглед на съответствието на българското законодателство и националните мерки за прилагане на международното хуманитарно право“, който беше съгласуван с членовете на експертната работна група към НК МХП, както и одобрен в неprisъствено заседание от членовете на НК МХП. Докладът е изготвен от експерти от компетентните национални институции, академичните среди, международни организации, неправителствени организации и независими експерти по международно хуманитарно право. Докладът е разделен на отделни тематични направления като: закрила на хуманитарния и здравен персонал, оказване на медицински грижи при извънредни ситуации, включително природни бедствия, регламентирано използване на методите и средствата за водене на конфликт, закрила на културните ценности, опазване на околната среда и други. Този първи доклад представлява актуален обобщен, цялостен преглед на съответствието на националното законодателство с международните ангажименти в областта на международното хуманитарно право и една добра основа за бъдеща работа в тази област, включително при изготвяне на национални позиции, представянето на доклади по изпълнението, предложения за присъединяване към национални инструменти и други. Докладът може да бъде използван от широк кръг лица – законодатели, експерти по международни отношения, юристи, военнослужещи, студенти и научни изследователи.

Членство на България в Международния алианс за възпоменание на Холокоста (МАВХ) и дейности по борба с антисемитизма

На 19 януари в Брюксел се проведе Първа министерска среща на Международния алианс за възпоменание на Холокоста (МАВХ). Ръководител на българската делегация бе министър на външните работи, г-жа Екатерина Захариева. Събитието бе посветено на 20 годишнината от приемането на Стокхолмската декларация, основополагащият за МАВХ документ, както и 75-тата годишнина от освобождаването на нацисткия лагер Аушвиц-Биркенау. Мероприятието бе организирано от люксембургското председателството на Алианса. В рамките на конференцията бе приета политическа декларация за насърчаване на образователните, възпоменателни и изследователски инициативи в областта на Холокоста, съхраняване на историческите факти и насърчаване на ефективното взаимодействие между правителствата, с цел предотвратяване на антисемитизма и всички форми на расизъм и дискриминация.

По повод 27 януари, **Международен ден за възпоменание на жертвите на Холокоста**, Държавният културен институт към министър на външните работи и Организацията на евреите в България „Шалом“ и Централния израелтянски духовен съвет организираха възпоменателна церемония в софийската синагога на 30 януари, където участие взе **министър Захариева**. Бяха подготвени и справочни материали, опорни точки и изказвания във връзка с участието на **министър-председателя във възпоменателно събитие на 27 януари по повод 75-тата годишнина от освобождаването на концентрационния лагер Аушвиц-Биркенау, в Освиенцим, Полша и на президента в Пети световен форум за Холокоста, 21-24 януари 2020 г., Ерусалим, Израел.**

МВнР бе представена на ниво „генерален директор“ на 19 февруари, в **конференция „Заедно срещу езика на омразата“**, организирана от посолствата на Германия и Израел и Гьоте институт България, в партньорство с Български хелзинкски комитет, Фондация „Глас“, Организацията на евреите в България „Шалом“ и Уикимедия.

В резултат на последователните усилия на българските държавни институции за борба с антисемитизма, ксенофобията, речта на омраза и нетолерантността, в тясно взаимодействие с българската и международна еврейска общност и гражданското общество, за първи път от 2003 г. насам бе **предотвратено провеждането на факелното шествие с ултранационалистически, ксенофобски и неонацистки характер, известно като „Луковмарш“, планирано за 22 февруари т.г.** Усилията на българските власти бяха приветствани от МВнР на Израел и посолството на САЩ в София, както и от международната еврейска общност, включително ръководствата на Световния еврейски конгрес, Американския еврейски комитет, Националната коалиция в подкрепа на евразийското еврейство и Бней Брит.

На 10 март бе отбелязана 77-мата годишнина от спасяването на българските евреи и почитане паметта на жертвите на Холокоста.

На 5 март, ГДГВ проведе среща с г-н Серж Даан, президент на „Бней Брит Европа“, и г-н Стефан Тейшер, старши вицепрезидент на „Бней Брит Интернешънъл“ в рамките на която бе обсъдено състоянието и перспективите за сътрудничество между МВнР и българските власти и „Бней Брит“, в контекста на продължаващите нападки на представители на Софийска ложа „Кармел“ Бней Брит или представящи се за такива лица.“.

Продължи да се работи по въпроси, свързани с **установяване на партньорството с Норвежкия център за изследвания на Холокоста и малцинствата**, както и последващи действия относно подготовката на съвместния проект на тема „Стратегическо сътрудничество между България и Норвегия в подкрепа на международните ангажименти на България за борба с антисемитизма и опазването на еврейското наследство“, в рамките на който е заложено изготвянето на първия Национален план за действие за борба с антисемитизма.

На 2 юни т.г. заместник-министър на външните работи и национален координатор за борба с антисемитизма, взе участие в **трета среща на Национални координатори и специални пратеници за борба с антисемитизма**, организирана от Световния еврейски конгрес.

Бяха изготвени необходимите материали за участие на заместник-министърът на външните работи и национален координатор за борба с антисемитизма, както и генералният директор

„Глобални въпроси“ и ръководител на българската делегация към Международния алианс за възпоменание на Холокоста в **трета среща на Работната група към Европейската Комисия по прилагането на Декларацията на Съвета на ЕС за борба с антисемитизма** (17 юни).

На 24 юни, чрез видеоконферентна връзка, **министър Екатерина Захариева** **взе участие с изказване в годишната среща на Борда на директорите на „Националната коалиция в подкрепа на евразийското еврейство“**.

По повод патронния празник на Светия престол „Св. Св. Петър и Павел“, в края на м. юни 2020 г. кардинал Аюзо, председател на Папския съвет по междурелигиозен диалог, направи своето първо посещение в България. В рамките на посещението, кардиналът проведе протоколна среща със заместник-министър Георгиев. Дватамата обсъдиха теми, свързани с междурелигиозния диалог и предприетите мерки от България в борбата с антисемитизма.

Свобода на вероизповеданията

В последните години, поради увеличаване на напрежението между различните религиозни общности и зачестили регистрирани случаи на насилие, международната общност отдава все повече значение на борбата с религиозната нетолерантност. Това доведе до засилване на усилията на правителства, неправителствени организации и международни институции за координация на действията в областта. **България се присъедини към тези усилия и участва в учредяването на Международния алианс за религиозна свобода на 5 февруари 2020 г. във Вашингтон**. Алиансът е поредната от няколко инициативи на САЩ, насочени към подкрепа на религиозните свободи. При учредяването е приета Декларация за принципите, която ангажира присъединилите се държави с насърчаването на свободата на изповядване на религия или вяра по целия свят.

Публикуването на 5 март 2020 г. на годишния доклад на Държавния департамент на САЩ за състоянието с правата на човека в България през 2019 г. премина почти незабелязано в национален план, на фона на ясно изострящата се епидемична обстановка. Като основни проблеми с правата на човека през 2019 г. са отбелязани насилието над журналисти, ЛГТБИ лица и етнос групи, като конкретно се посочват роми. Специално внимание е обърнато на проблемите пред свободата на словото, включващи освен насилие и цензура, така и политически, и икономически натиск върху медиите. Корупцията и липсата на безпристрастна съдебна система също са отчетени.

Дневен ред „Жени, мир и сигурност“

С Решение № 185 на Министерския съвет, от 19 март 2020 г., **бе приет първия Национален план за действие относно жените, мира и сигурността за периода 2020-2025 г.** Планът е структуриран в четири взаимосвързани и взаимозависими раздела: превенция, участие, закрила и приоритизиране. Заложени са индикатори за измерване на резултатите, които се очаква да бъдат постигнати в краткосрочен, средносрочен и/или дългосрочен план. Приемането на този Национален план съответства на активната политика на България в сферата на правата на човека, в частност правата на жените и момичетата, и уплътнява усилията в национален аспект за овластяването на жените и тяхната по-активна роля по въпросите на мира и сигурността. Планът дава и ясен политически сигнал за ангажираността на България с постигането на националните приоритети в областта на равнопоставеността между мъжете и жените.

Наблюдение на избори по линия на Бюрото за демократични институции и права на човека (ОССЕ/БДИПЧ)

Ресорната дирекция съдейства за изпращането на един краткосрочен наблюдател за участие в мисията на Бюрото за демократични институции и права на човека на ОССЕ за наблюдение на предсрочните парламентарни избори в Азербайджан за 9 февруари 2020 г.

Дирекцията съдейства при подготовката на участието на извънредния и пълномощен посланик на Република България в Албания, за **участие в конференция посветена на борбата с антисемитизма в региона на ОССЕ**, организирана от албанското председателство на ОССЕ, която се състоя на 4-5 февруари в Тирана.

България бе представена в **първата допълнителна среща-преглед в областта Човешкото измерение на ОССЕ, 25-26 май, проведена онлайн**. Основните дискутирани теми по време на срещата бяха свързани с предизвикателствата, които държавите-участнички (ДУ) срещат при изпълненията на ангажиментите си произтичащи от членството в ОССЕ, в областта на борбата с нетолерантността, дискриминацията и речта на омразата в онлайн пространството, в условията на разразяващата се пандемия от COVID-19. Втора допълнителна среща по изпълнение на ангажиментите в човешкото измерение се проведе на 22 и 23 юни 2020 г. Дневният ред беше с фокус върху **„Свобода на изразяване, медии и информация“**.

Периодично беше изготвян принос по въпроси от интерес на Представител на ОССЕ по свободата на медиите.

ЮНЕСКО

В отчетния период **беше проведено неприсъственото заседание на Бюрото на Националната комисия за ЮНЕСКО**, което одобри: а/ отчета за работата на Комисията за 2018г., б/ българските кандидатури за междуправителствените комитети на ЮНЕСКО, а именно: Комитета за световно наследство, комитета за нематериалното културно наследство и Комитета за физическо образование и спорт; в/ извършената работа по функционирането и финансирането на конкретни проекти по линия на Доверителния фонд ЮНЕСКО-България. Беше извършен подбор и класиране на представените за финансиране проекти по линия на Програмата за участие на ЮНЕСКО.

Извършена беше определена дейност по осигуряването на взаимни подкрепи за приоритетната българска кандидатура за Комитета за световно наследство.

Националната комисия участва активно в поредицата он-лайн форуми, организирани от ЮНЕСКО във връзка с: а/ предприеманите мерки в условията на вирусната пандемия в областта на образованието и културата; б/ подготовката на новите програмни документи на ЮНЕСКО, а именно: Средносрочната стратегия за периода 2022-2029 и Двугодишната работна програма и бюджет за периода 2021-2022. Българските позиции бяха изложени от министъра на културата и заместник-министъра на образованието и науката, както и, на два он лайн диалога, от главния секретар на НК за ЮНЕСКО.

Беше приключена работата по двата проекта, които ще бъдат финансирани от Доверителния фонд ЮНЕСКО-България, а именно: „Предотвратяване на насилствения екстремизъм чрез образование – адресиране на антисемитизма“ и „Насърчаване на равенството между половете в образованието по наука, технологии, инженерни науки и математика чрез обучение на учители в държави на юг от Сахара (Етиопия, Танзания, Руанда, Уганда и Замбия)“. В диалог с ЮНЕСКО бяха уточнени страните – Грузия и Република Северна Македония, където ще се проведат обучителните семинари по проекта за антисемитизма, както и кръгът от държави, които ще изпратят свои експерти / страните от Източното партньорство, страните от Западните Балкани и страните от Средна Азия /. Беше изработена документацията и осигурено приемането от Министерския съвет на Решение за допълнителна финансова подкрепа за обучителния семинар в Грузия, целящ осигуряване на участието на представители от страните от Средна Азия.

В сътрудничество със Секретариата на ЮНЕСКО беше съгласуван проект „Изграждане на устойчиво климатично бъдеще: развитие на капацитета при адаптирането към климатичните промени и управление на риска от катастрофи в подбрани от ЮНЕСКО природни забележителности в Юго-Източна Европа“, целящ изграждането на капацитет на държавите – реципиенти от Западните Балкани /Босна и Херцеговина, Албания, Република Северна Македония, Сърбия и Черна гора/ за адаптирането към климатичните промени и управлението

на риска от катастрофи в биосферните резервати и в обекти на културното и природно наследство в тези страни, вписани в списъка на Световно културно и природно наследство на ЮНЕСКО.

В условията на пандемичната криза НК за ЮНЕСКО използва дигиталните подходи за представяне на българското културно наследство.

Извършена беше необходимата работа по изготвянето на периодичните доклади на България по изпълнението на конвенциите на ЮНЕСКО / за културното многообразие, за културното наследство /.

Изработени бяха позиции и опорни точки по основни въпроси от дневния ред на 209 –та сесия на Изпълнителния съвет на ЮНЕСКО.

Бяха обработени и предадени за журиране 55 кандидатури за националната стипендия „L'Oréal – ЮНЕСКО - 2020“ .

Международна организация на франкофонията

През първото полугодие на 2020 г. бяха координирани **дейности и събития във връзка с отбелязването на 50-годишнината на Франкофонията** – юбилей от създаването през 1970 г. на първата институционална структура: Агенцията за културно и техническо сътрудничество, прераснала в днешната Международна организация на Франкофонията (МОФ). Дирекцията изготви проект на Декларация на Делегацията на 44-то Народно събрание на Република България в Парламентарната асамблея на Франкофонията по повод Международния ден и 50-годишнината на Франкофонията (публикувана на 19.03.2020 г.: <https://www.parliament.bg/bg/news/ID/5055>), както и проект на Изявление на Министерството на външните работи на Република България „Франкофонията навърши 50 години“ (публикувано на 20.03.2020 г.: <https://www.mfa.bg/bg/news/24898>). Координирани бяха дейности в рамките на Групата на франкофонските посланици в София, както и дейности във връзка с медийното отразяване на годишнината.

Участие в регионални формати: на 25.02.2020 г. в Кишинев (Молдова) се проведе **работна среща на националните кореспонденти от ЦИЕ, Регионалното бюро за ЦИЕ (РБЦИЕ) на МОФ и Регионалната дирекция за ЦИЕ (РДЦИЕ) на УАФ под председателството на българския национален кореспондент и председател на мрежата на националните кореспонденти в ЦИЕ**. На 12 май 2020 г. бе проведена видеоконферентна среща на националните кореспонденти на страните-членки на МОФ в ЦИЕ с директора на Регионалното бюро за ЦИЕ на МОФ в Букурещ и ръководителя на ФРЕЦИЕ в София.

По отношение на координационни функции по линия на Франкофонията в контекста на пандемията на коронавируса Covid-19 и въведените предпазни ограничителни мерки, дейността бе насочена към укрепване на нов вид солидарност в условия на физическа дистанция и чрез дигитална свързаност, с оглед осигуряване на образователен и културен континуум в областите на обучението по френски език, преподаването на предмети на френски език, езиковият и културният обмен. Със съдействието на националния кореспондент в МВНР, на Асоциацията на преподавателите по и на френски език в България (АПФБ) и на ръководствата на заинтересованите училища в системата на народната просвета бяха използвани дигиталните ресурси, предоставяни на интернет-сайтове и платформи в областта на чуждоезиковото обучение и преподаването на неезикови дисциплини на френски език.

Подготвен бе проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Споразумение между Министерството на външните работи на Република България и Специализираният институт на Франкофонията за администрация и мениджмънт (СИФАМ) чрез Университетската агенция на Франкофонията (УАФ) за изменение и допълнение на Споразумението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Министерството на външните работи на Република България и Франкофонският институт за администрация и управление (ФИАУ) чрез Университетската агенция на Франкофонията (УАФ), подписано в Париж на 24 юли 2018 г. Проектът на РМС бе одобрен на 15.07.2020 г.

❖ *Международно право и право на ЕС*

Участие в органи на Съвета на Европейския съюз, действащи в областта на международното право

В рамките на **работна група „Международно публично право“ на Съвета на ЕС (COJUR)**, която е основният подготвителен орган на Съвета, компетентен относно прилагането и спазването на международното право, бяха разгледани основни теми като международно хуманитарно право и резерви по многостранни договори, също така бе обърнато внимание на приложението на дипломатическото и консулското право в ситуацията на наложените ограничения по света във връзка с COVID-19. Бе обсъден докладът от 33-та Международна конференция на Червения кръст и Червения полумесец. В процес на изготвяне е и третият доклад относно изпълнение на Насоките на ЕС за насърчаване на спазването на Международното хуманитарно право, за който принос на българската страна бе предложението за включване на препратка към приемането на годишните доклади за изпълнението на Насоките на ЕС за насърчаване на спазването на международното хуманитарно право.

Работна група „Международно публично право - Международен наказателен съд“ (COJUR-ICC) е отговорна за договарянето на позицията на ЕС и неговите държави членки по въпросите на международното наказателно право, включително в качеството на държавите на страни по Римския статут за Международния наказателен съд. През отчетния период работната група продължи своята работа като проведе и присъствено заседание на 5 февруари 2020 г. в Брюксел, и видеоконферентна среща на 9 юни т.г. Сред обсъдените въпроси бяха актуалните развития на ситуацията в държавите, разследвания и други действия на Международния наказателен съд, координиране на дейностите на ЕС във връзка с инициативите за насърчаване на универсалността и интегритета на Римския статут, независимостта на Съда и неговото ефективно и ефикасно функциониране.

През периода м. януари – м. юни на 2020 г. България продължи да участва в дейността на **Работна група „Морско право“ (COMAR)** на Съвета на ЕС. В рамките на този подготвителен орган се формира политиката на Съюза по въпросите с пряко или косвено значение за единното прилагане от държавите членки и Европейската комисия на Конвенцията на ООН по морско право от 1982 г., както и другите международни договори в областта на международното морско право. Работната група проведе присъствени заседания през януари, февруари и март, както и технически срещи, организирани от Европейската комисия, а след втората половина на м. март продължи своята работа чрез видеоконферентна връзка.

Координация и участие в работата на формати и структури на Организацията на обединените нации, свързани с международното право – Шести (юридически) комитет на ОС на ООН и други структури относно кодификацията и прогресивното развитие на международното право

През отчетния период на 2020 г., независимо от отлагането на Четвъртата сесия на Междуправителствената конференция България продължи подготовка си, както и своя принос за единната позиция на Европейския съюз и неговите държави членки, за изработването на правнообвързващ инструмент по Конвенцията на ООН по морско право за съхранение и устойчиво използване на морското биологично разнообразие в зоните отвъд национална юрисдикция. България е една от трите държави членки на ЕС, която участва в Бюрото на конференцията, наред с Полша и Белгия. Бъдещият международен договор, който се изработва в рамките на междуправителствената конференция, е приоритетен за ЕС, който се стреми чрез него да създаде единна правна рамка на международно ниво за опазването на морското биологично разнообразие на открития океан.

Координация в МВНР и с компетентните български институции на изпълнението на ангажиментите на Р България като страна по Конвенцията на ООН срещу корупцията, Конвенцията на ООН срещу трансграничната организирана престъпност и протоколите към нея и Римския статут на Международния наказателен съд, както и други инициативи в областта на международното наказателно право

МВНР продължи да подкрепя процеса по линия на Службата на ООН по наркотиците и престъпността за подготовка на преговорите по нов международноправен инструмент в областта на кибер-престъпността, включително относно въздействието на пандемията от COVID-19 върху трафика на наркотици, прането на пари и кибер-престъпността.

Продължи и процесът на координация на подготовката за провеждане на специална сесия на Общото събрание на ООН през 2021 г., посветена на корупцията, както и по линия на Международната академия за противодействие на корупцията (IACA).

Нова инициатива в областта на международното наказателно право, подкрепяна от България, е **инициативата за изготвяне на Многостранен международен договор за взаимна правна помощ и екстрадиция (MLA)** за наказателно преследване на национално ниво за най-тежки международни престъпления. България участва, наред с представители на над 40 държави и неправителствени организации, в проведените в гр. Хага, Кралство Нидерландия, през м. януари 2020 г. неформални консултации. Понастоящем, 70 държави, вкл. България, са изразили подкрепа за създаването на този нов многостранен договор.

Участие в рамките на Съвета на Европа по въпроси на международното право

МВНР продължи да следи въпроса за присъединяването на Европейския съюз към Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи. В тази връзка представители на дирекцията взеха участие в състоялото се на 22 юни 2020 г. виртуално информационно заседание за провеждането на 6-тия кръг на преговорите по темата между *ad hoc* преговорна група на Управителния комитет по правата на човека (CDDH) и Европейската комисия (Група 47+1).

На съответствието с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и Международния пакт за граждански и политически права в рамките на ООН бе посветен подробен предварителен анализ на наложените мерки на територията на Република България (заповеди на министъра на здравеопазването, закон за извънредното положение и др.), отнасящи се до обявената от Световната здравна организация на 11 март 2020 г. пандемия, свързана с вируса COVID-19. Бе анализирана процедурата за евентуална дерогация от гореспоменатите международни договори. Съставен бе, също така, комплект от документи относно проект на уведомление на Съвета на Европа и други международни организации, за въведените мерки във връзка с обявеното на 13 март 2020 г. извънредно положение в Република България. Процесът на подготовка на документите бе координиран с Министерството на правосъдието. Във връзка с това бе изготвен и проект на нота от името на Постоянното представителство на Република България към Съвета на Европа в Страсбург с обширно описание на приетите в страната извънредни мерки.

В рамките на своята компетентност МВНР продължи да уведомява Съвета на Европа и другите международни форуми за прегледа и измененията в правното положение и мерките, приети съответно от Народното събрание и Министерския съвет във връзка с пандемията от COVID-19 в аспекта на зачитането на правата на човека и основните свободи в страната.

Координация и участие на България в Договора за Антарктика

Провеждането на **43-то Консултативно съвещание по Договора за Антарктика (ATCM XLIII)** и на **23-та годишна среща на Комитета по опазване на околната среда (CER XXIII)**, планирано за периода 25 май - 4 юни 2020 г. в гр. Хелзинки, Финландия, в които всяка година взимат участие представители на МВНР, бяха отменени от държава – домакин Финландия поради пандемията от COVID-19. С оглед на това, България взе участие и следеше организираната дистанционно от Секретариата на Договора за Антарктика работа по обсъждане и взимане на решения от консултативните членове по неотложни въпроси, отнасящи се функционирането на

Секретариата, в това число и онлайн съгласуване и гласуване на документи относно работата на Секретариата, следващи стъпки по провеждането на АТСМ и СЕР, въпроси относно функционирането на системата на Договора за Антарктика, обсъждания в рамките на създадените междусесийни контактни групи, също така и междусесийни консултации по важни теми от работата на КСДА в създадените дискуссионни форуми и др.

МВНР оказва съдействие по координация между чилийската страна и Българския антарктически институт (БАИ) във връзка с отправена молба от Чили за сведения режима на пътуване на антарктическите експедиции до Антарктика за предстоящия сезон с оглед ограничаване на разпространението на вируса в района на Антарктика. Получената от БАИ информация във връзка с предстоящото пътуване на българската антарктическа експедиция бе предоставена на Чили. В последствие чилийската страна разпространи Протокол по повод COVID-19 за контрол и наблюдение на пътници и товари, влизащи на територията на Антарктида, подготвен от чилийските власти с цел превенция разпространението на COVID-19, който бе своевременно предоставен на БАИ.

Координация и участие на България в Юридическия подкомитет (LSC) на Комитета на ООН за мирно използване на космическото пространство (COPUOS)

Поради пандемията от COVID-19 тазгодишната редовна 60-та сесия на **Юридическия подкомитет (LSC) на Комитета на ООН за мирно използване на космическото пространство (COPUOS)** в периода 23 март – 2 април 2020 г. във Виена, Австрия, в която традиционно участват представители от МВНР, бе отложена, като в момента текат консултации за евентуалното провеждане на отложените сесии на COPUOS през есента с възможност и за дистанционно участие на страните. С оглед на това МВНР следеше, участваше и координираше с други компетентни ведомства провежданата дистанционно работа относно въпросите по линия на LSC на COPUOS, както на Службата на ООН по космически въпроси (UNOOSA) и Работна група по дългосрочната устойчивост на космическите дейности, в това число протичащите консултации между страните, разпространението на документи и др.

Координация и участие в рамките на Дунавската комисия

На 29 май 2020 г. се проведе 11-та извънредна сесия на Дунавската комисия (ДК). Предвид епидемичната обстановка в Европа, срещата се проведе чрез видеоконферентна връзка. По време на сесията са приети следните решения: Приет е работният план на Дунавската комисия до края на 2020 г. и са определени датите на следващите сесии на Комисията. Удължен е и мандатът на председателството на ДК до края на 2020 г.

МВНР координира и съдейства за участието на представители на България в 11-та извънредна сесия на Дунавската комисия.

Съдействие за подготовка и провеждане на преговори за сключване на двустранни междудържавни политически договори и на двустранни спогодби в различните области за допълване и развитие на договорно-правната база на Р България

През отчетния период бе оказано съдействие във връзка с изготвянето на необходимите документи по провеждането на вътрешноведомствено и междуведомствено съгласуване на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване текста на комюнике за установяването на дипломатически отношения на ниво посланици между Република България и Сейнт Лусия.

МВНР продължи да оказва съдействие по въпроси от двустранен характер между Република България и Република Турция чрез предоставяне на становища по отправени от турската страна искания (като увеличаването на притока на вода на р. Марица от България към Турция) и осъществяване на междуведомствена координация относно изготвянето на съвместен инженерен проект в изпълнение на подписаното през 1997 г. Споразумение за определяне на

границата в района на устието на река Резовска/Мутлудере и разграничаване на морските пространства между двете държави в Черно море.

Осигуряване на спазването на международното право, включително депозитарни функции. Съдействие на други ведомства, както и на органите на законодателната и изпълнителна власт в областта на международното право

МВнР следи работата и оказва съдействие по координация на компетентните ведомства във връзка с работата на **Комисията на ООН по международно търговско право (UNCITRAL)** и нейните Работни групи, чиито сесии тази година бяха отменени поради COVID-19. Основните теми на Работните групи основно се отнасят до правото на несъстоятелността, реформа в областта на уреждане на спорове между инвеститор и държава, съдебна продажба на кораби, разпоредби в областта на електронната търговия и др.

Във връзка с Междуведомствения координационен механизъм по кандидатурата на Република България за членство в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), създаден с Решение на Министерския съвет № 789/20.12.2017 г., МВнР съдейства на Министерството на финансите в рамките на възникнали въпроси в процеса по присъединяване на България към Кодексите на ОИСР за либерализация на движенията на капитали и на текущите невидими операции. МВнР предостави становище и по одобрената с РМС 172 от 11.03.2020 г. позиция на Република България по отношение на присъединяването ѝ към Кодексите за либерализация, включваща предложения за списък с резерви и аргументация за тях. Освен това, МВнР предостави становища до компетентните ведомства във връзка с процеса по присъединяване на България към документи и формати на ОИСР в различни области.

МВнР предостави становище по процедурни въпроси в рамките на водените от Министерството на финансите преговори и в последствие проведената съгласувателната процедура по подписване и ратифициране от страна на Република България на Доброволното споразумение за гаранция съгласно чл. 11 от Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета SURE – Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19, което бе подписано за България на 8 юли 2020 г. и за Европейската комисия на 15 юли 2020 г.

МВнР предостави съдействие на Министерството на финансите в процеса по договаряне и сключване на Споразумението за прекратяване двустранните инвестиционни договори (ДИД) между държавите членки на ЕС, включително съгласува приложения списък към Споразумението на международните договори на България с държавите членки за насърчаване и взаимна защита на инвестициите. Споразумението бе сключено в изпълнение на процеса по прекратяване на ДИД, по който държавите членки постигнаха съгласие да се осъществи на два етапа, а именно с подписването на декларациите относно правните последици на решението на Съда на ЕС по преюдициалното запитване на Федералния върховен съд на Германия по делото между Словашката република и *Achmea BV*, с които държавите членки поемат ангажимент за прекратяването на ДИД. В допълнение към това на прекратяване подлежат и двустранните споразумения на държавите членки с Обединеното кралство с оглед ангажиментите, поети с декларацията от 15.01.2019 г.

МВнР съдейства на Министерството на финансите като предостави становище по процедурата за сключване на Споразумение за принос между Република България и Европейската инвестиционна банка по отношение на Паневропейския гаранционен фонд в отговор на COVID-19 и Споразумение за гаранция при първо поискване между първоначалните гаранتي и присъединяващите се впоследствие гаранتي и Европейската инвестиционна банка.

МВнР оказваше системно през отчетния период съдействие на Министерството на отбраната в процеса по договаряне на изменение и допълнение на Споразумението между Правителството на Република България и Правителството на Румъния относно трансграничните операции **Air Policing**, както и изготви становище относно приложението по време на извънредното положение

на Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили.

Със засилването на международното сътрудничество в съвременния глобализиран свят все по-съществено значение придоби правомощието на МВнР по осигуряване на съблюдаването на международното право в България. С оглед на това през отчетния период бе предоставена международноправна експертиза на органи на законодателната власт. Така например все по-тясно е сътрудничество на министерство с Върховна касационна прокуратура относно конкретни случаи на тълкуване и прилагане на международноправни ангажменти на нашата страна. Многократно бяха предоставяни и международноправни анализи и становища на различни комисии на Народното събрание, както и становища по дела пред Конституционния съд на Република България. В отчетния период МВнР съдейства на Националния съвет за хората с увреждания чрез изготвянето на становище относно съответствието на Закона за социалните услуги с разпоредби на международното право в областта на правата на човека, и по-конкретно накръняване на правото на неприкосновеност на личния и семейния живот и на правата на родителите да отглеждат и възпитават своите деца, по повод на което е образувано к. дело № 3/2020 г. на Конституционния съд. Също така, във връзка с подготовката на проект на Заключение на Съвета на ЕС относно приоритетите на ЕС в Съвета на Европа за 2020 – 2024 и предложен проект на едностранна декларация, която да бъде приложена от България при присъединяване към постигнатия компромис по текстовете, бе оказано съдействие при изготвянето на правен анализ и становище относно концепцията „gender identity” в контекста на постановеното от Конституционния съд на Република България Решение № 13 от 27 юли 2018 г. по конституционно дело № 3/2018 г. за установяване на съответствието на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие съставена на 11.05.2011 г. в гр. Истанбул, с Конституцията на Република България.

Специфична дейност на МВнР е **депозитарната функция**, както и **информационно-правно и техническо обслужване във връзка с участието на България в международни договори и в международни форуми**.

През отчетния период бяха осъществени следните дейности: регистриране в картотеките на новопостъпили оригинали на двустранни (11 бр.) и текстове на многостранни договори (6 бр.); въвеждане на данните по тях в информационната система INTERLAW; актуализиране на данните за международните договори в картотеките, справките за договорно-правните бази по държави и тематика и в INTERLAW и др.

МВнР е изготвило пълномощни за подписване на международни договори и за участие на български делегации в международни форуми (22 бр.), оказвало съдействие в подготовката по подписването на двустранни междудържавни, междуправителствени и междуведомствени договори, предоставяне на българска договорна хартия, официални папки и триколовна лента, подготовка за размяна на ратификационни документи; изпращане на ноти до акредитираните в София дипломатически представителства и грами до дипломатическите представителства на Р България в чужбина с указания за връчване на ноти във връзка с влизането в сила, прекратяването, поправки, изменение и др. на двустранни международни договори (11 бр.) и съответна кореспонденция с министерствата и ведомствата; изготвяне и депозиране на ратификационни документи и уведомления за изпълнени вътрешноправни процедури за влизане в сила на многостранни договори и за денонсиране (2 бр.) и съответна кореспонденция с министерствата и ведомствата; обнародвани в „Държавен вестник” международни договори от компетенцията на МВнР (5 бр.), предоставяне на актуализирани **справки за договорно-правните бази на Република България** с други държави с цел подготовка на посещения на ниво президент, председател на Народното събрание, министър-председател, външен министър, заместник-министър на външните работи и др.; тематични справки за участието на България в многостранни договори; справки за фирми, частни лица, адвокатски бюра и др. чрез Приемна МВнР по установения ред, включително и чрез издаване Заповед за достъп до обществена информация и др.

❖ *Процесуално представителство пред Съда на ЕС и право на ЕС в компетентността на МВнР*

В периода 1 януари – 30 юни 2020 г. се работи по две дела срещу Република България за установяване на неизпълнение на задължения, произтичащи от правото на Съюза. По едното дело в областта на железопътния транспорт се проведе съдебно заседание с участието на българското правителство (Дело С-33/19). По другото дело в областта на околната среда бяха представени на Съда на ЕС последователно писмена защита и дуплика на българското правителство (Дело С-730/19).

Беше представено на Общия съд на ЕС изявление при встъпване България по дело срещу Европейската комисия (Дело Т-136/19).

Във връзка с дело пред Общия съд на ЕС относно последиците за генералните адвокати в Съда на ЕС от оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, бяха проведени две видеоконферентни срещи между Правната служба на Съвета, процесуалните представители на държавите членки пред Съда на ЕС и правните съветници в постоянните представителства на държавите членки към ЕС (Дело Т-180/20). Изготвена е и е изпратена молба до Общия съд във връзка с производството по делото.

През този период бяха изготвени и представени на Съда на ЕС от името на Република България писмени бележки по три дела в различни области, образувани на основание на преюдициални запитвания от български съдилища (Дело С-784/19 относно прилагането на правилата за социална сигурност при временна заетост в друга държава членка; Дела С-845/19 и С-863/19 относно обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в ЕС; Дело С-4/20 относно солидарната отговорност на получателя по облагаема доставка за невнесения от неговия доставчик ДДС). Работи се по още две преюдициални дела (Дело С-76/20 в митническата област относно тарифното класиране на стоки и Дело С-319/19 относно отнемане на незаконно придобито имущество).

През посочения период Съдът на ЕС постанови решения по пет български преюдициални дела в различни области, в които България участва. По четири от делата Съдът на ЕС потвърждава тези и изводи на българското правителство. По съединени дела пред Съда на ЕС за преразглеждане на решения на Общия съд, Съдът потвърждава тезата, поддържана от България по делата.

В рамките на Работна група № 32 „Съд на Европейския съюз“ и механизма по Постановление № 85 на Министерския съвет от 17.04.2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз („ПМС № 85“) бяха изготвени и одобрени позиция относно назначаването на един генерален адвокат в Съда на ЕС; указания за заседание на КОРЕПЕР 2 относно състава на комитета, създаден на основание чл. 255 от Договора за функционирането на Европейския съюз; указания за Конференция на представителите на правителствата на държавите членки в рамките на заседание на КОРЕПЕР 2, свързани с частичното подновяване на членовете на Съда на ЕС през 2021 г.

Служители изготвиха и правни становища по въпроси от правото на Съюза.

❖ *Многостранна икономическа дипломация*

Дейност по присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)

Получаване на покана за започване на преговори за членство в ОИСР продължава да бъде непосредствен външнополитически приоритет на българското правителство. В изпълнение на този приоритет и на основата на редица решения на Министерския съвет бяха положени усилия за съществено ускоряване на дейността свързана с подготовката на България за стартиране на преговорите чрез: присъединяване към нови правни инструменти и работни органи на Организацията, участие в работни групи, нейни форуми и проекти, стартиране на партньорски

проверки и прегледи в различни области на социално-икономическия живот на страната, усъвършенстване на междуведомствената координация.

На 16 януари 2020 г. се състоя междуведомствено заседание в Министерския съвет във връзка с представянето на резултатите от извършения преглед на управлението на държавните предприятия в България, съгласно Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), а на 23 януари 2020 г. - координационна среща в Министерството на енергетиката (МЕ), под ръководството на заместник-министъра на енергетиката г-н Жечо Станков. Срещата имаше за цел обсъждане на действията на българската страна във връзка с посещението в периода 28-30 януари 2020 г. на мисия на Агенцията за ядрена енергия (АЯЕ) на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) във връзка със заявеното желание страната ни да бъде приета за член на АЯЕ-ОИСР.

На 28 януари 2020 година зам. министър Милен Люцканов прие мисия на Агенцията за атомна енергия към ОИСР, водена от заместник Генералния директор на Агенцията г-н Набухиرو Муроя. Обсъдени бяха перспективите за членство на България в Агенцията от началото на 2021 година. МВНР подготви съответни материали за срещата, координирайки реализиране на работната програма на посещението с Министерство на енергетиката и АЯР.

На 7-8 февруари 2020 година бе проведен междуведомствен специализиран семинар по ОИСР с участие на посланиците на Р Корея, Ирландия, Бразилия, Дания, Словакия, акредитирани у нас, както и с експерти от министерства и агенции, които работят по присъединяването на България към Организацията, дипломати от МВНР, представители на академичните среди и др.

На 14 февруари 2020 година бе проведено заседание на ad hoc работна група, свикана от МВНР в съответствие с РМС 789/2017г в рамките на Междуведомствения координационен механизъм по ОИСР по темата за дигиталната икономика и изкуствения интелект. Приети бяха заключения и препоръки, които да се докладват на заседанието на МКМ – равнище заместник-министри на ведомства и институции с оглед ускоряване на работата по присъединяването на страната ни в тази област и по-конкретно - присъединяване към Комитета по дигитална икономика и работните комитети, към конкретни правни норми свързани с изкуствения интелект.

На среща с представители на Секретариата на ОИСР на 21 февруари 2020 г. в Министерството на икономиката бе обсъден първия работен вариант на Икономическия преглед на България, който се осъществява от ОИСР.

Подготвено и изпратено бе писмо до основните български профсъюзни организации с предложение за тяхното присъединяване към Консултативния комитет на ОИСР – TUAG.

Полагат се последователни усилия за целенасочени демарши за представяне и аргументиране на българската позиция за получаване на покана за започване на преговори за членство в ОИСР.

Бяха разработени редица аналитични и информационни материали, становища и предложения във връзка с взаимодействието с ОИСР (становище във връзка с публикуването от ОИСР на информация за мерките, предприети от Р България в борбата с пандемията; становище по получените три въпросника, които са част от стартирания съвместно с ОИСР, Преглед на инвестиционната политика на Република България; становище по предоставения от Министерство на финансите проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национална позиция и списък с резерви на Република България във връзка с присъединяването на България към Кодексите за либерализация на движенията на капитали и на текущите невидими операции на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), и за определяне на състава на българската делегация за участие в заседанието на Инвестиционния комитет на ОИСР, което бе планирано да се проведе на 18 март 2020 г. в Париж и др.).

Координирано бе предприемането на действия от страна на по присъединяване със статут "Invitee" (с перспектива за участие като „Participant“) към Комитета по заетост, труд и социални въпроси на ОИСР и работните групи към него, както и за установяване на комуникация между заместник-министъра на труда и социалната политика и дирекцията „Заетост, труд и социални въпроси“ в ОИСР.

Съгласуван бе проект на РМС на МРРБ относно одобряване на намерението на Р България за придобиване на статут „Участник“ в Комитета по политика за регионално развитие на ОИСР. Съгласуван бе проект на РМС за присъединяване на Министерството на финансите като пълноправен член към международната мрежа за финансово образование на ОИСР.

Извършена бе цялостна подготовка на Петото заседание на Междуведомствения координационен механизъм (МКМ), което се проведе на 02.07.2020 г. като присъствено в МВнР. На срещата бяха обсъдени първия проект на пътна карта за дейностите по подготовка за присъединяване към ОИСР за периода 2021-2023 г., както и участието на Р България в Комитета по политика в сферата на цифровата икономика и по присъединяването на България към Препоръката за изкуствения интелект на ОИСР.

Бяха подготвени опорни точки, информационни материали и позиции по ОИСР за участието на президента Румен Радев, министър-председателя Бойко Борисов, министъра на външните работи Екатерина Захариева и на представители на ръководството на МВнР в двустранни срещи и разговори, участие във форуми по тази приоритетна за страната ни проблематика.

Инициатива „Три морета“

Бяха подготвени справки и материали, когато темата бе част от двустранни разговори и многостранни участия, като напр. във връзка с посещението в България на държавния подсекретар на САЩ по политическите въпроси Дейвид Хейл /4 март 2020 г./, среща на министър Е. Захариева с Н. Пр. Херо Мустафа, посланик на САЩ в Р България /30 април 2020 г./, срещи на г-н Милен Люцканов, заместник-министър, относно Инициативата, с Н. Пр. Йон Гъля, посланик на Румъния /23 юни 2020 г./ и с Н. Пр. Ингрид Кресел, посланик на Естония /25 юни 2020 г./.

Осъществява се постоянна кореспонденция с Министерския съвет, Администрацията на президента, министерства и с българските посолства в страните участнички в Инициативата „Три морета“.

Подготвено бе изказване на г-н Милен Люцканов, заместник-министър на външните работи, на тема „Възможности за добавена стойност от Инициативата „Три морета“ за българските национални интереси и приоритети“, във връзка с участието му в дискусия, организирана от Евро-атлантическия център за сигурност, посветена на Инициативата „Три морета“ /София, 26 февруари 2020 г./.

До Администрацията на Президента беше изпратен пакет от документи във връзка с участието на представител на президентската администрация в среща /25 март 2020 г., в Талин/ за подготовка на съмита на Инициативата /19-20 октомври 2020 г./

Подготвено бе изказване във връзка с участие на г-н Милен Люцканов, заместник-министър, във видеоконференция на министрите на външните работи на страните-членки на Инициативата /30 юни 2020 г./.

Проведени бяха телефонни разговори с посланиците на Словения, Хърватия, Словакия и Унгария, с дипломати от посолствата на Полша и Чехия в София, относно обмяна на информации по актуални въпроси във връзка с предстоящия съмит в Естония /октомври 2020г./

Организационни структури, участващи в програмата

Генерална дирекция „Глобални въпроси“, дирекция „ООН и сътрудничество за развитие“, „Международно право и право на ЕС“, дирекция „Права на човека“, дирекция „Политика за сигурност“, дирекция „Външноикономически отношения“.

Външни фактори, които оказват влияние върху постигането на целите

- Пандемията от Covid-19

Информация за наличността и качеството на данните

Отчетите за дейността на МВнР и задграничните представителства; Доклади и данни от заседания на органи и институции на ООН, ЕС, ОССЕ, Съвета на Европа и други международни организации;

Отговорност за изпълнението на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи - № 95-00-98/12.02.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.03.03 „Международно сътрудничество“

№	1100.03.03. Бюджетна програма „Международно сътрудничество“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	306 000	306 000	39 717
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	306 000	306 000	39 717
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	306 000	306 000	39 717
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	306 000	306 000	39 717
	Капиталови разходи	0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	11 259 700	11 289 037	8 015 403
	Членски внос в Бюжета на Съвета на Европа, Редовния бюджет на ООН, Организацията на Североатлантическия договор и за участие в други международни организации	11 259 700	11 289 037	8 015 403
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	11 259 700	11 289 037	8 015 403
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	11 565 700	11 595 037	8 055 120
	Общо разходи (I+II+III):	11 565 700	11 595 037	8 055 120
	Численост на щатния персонал	0	0	0
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 1100.03.04 „Европейска политика“

Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

В рамките на Програма 8 „Европейска политика“ Министерството на външните работи координирано и последователно осъществява всички дейности, допринасящи за реализиране на външнополитическите цели и приоритети на страната в Европейския съюз, в т.ч. по

формулираните в програмата, в съответствие със структурата на програмното бюджетиране, дейности.

Усилията на Министерството бяха насочени към защита на националните интереси в процеса на взимане на решения на ЕС, както и към съхраняването на единството на Съюза. Приоритет продължи да бъде активното участие на страната ни в задълбочаването на интеграционните процеси в ЕС. Провеждането на единната европейска политика на Република България чрез осигуряване на съгласуваност на националните позиции по политиките на ЕС в рамките на съществуващия междуведомствен координационен механизъм по европейски въпроси продължи да бъде основна насока в дейността на Министерството.

Кризата, породена от пандемията от коронавирус COVID-19, оказва влияние върху работата на Министерството както по отделните досиета в рамките на ЕС, така и в контекста на общите усилия на ЕС за преодоляване на кризата в различните ѝ измерения. В своята работа Министерството на външните работи се ръководи от принципите на солидарност и недопускане задълбочаване на различията и създаване на нови разделения в ЕС. Основен приоритет за страната ни бе това ЕС да остане единен и да излезе от кризата по-силен и по-подготвен.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

❖ Участие на България в институциите на Европейския съюз като цяло

Министерството на външните работи последователно отстоява националните приоритети в разработването и реализирането на политиките на ЕС по ключови теми като: разширяването на ЕС, миграцията, върховенството на правото, преговорите за бъдещи отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство, Многогодишната финансова рамка за периода 2021-2027 г. и др. Осъществена бе подготовка, координация и участие в заседанията на Европейския съвет на ниво държавни и правителствени ръководители на държавите членки на ЕС и в заседанията на Съвета на ЕС „Общи въпроси“. Бяха подготвени заседания на Комитетите на постоянните представители към ЕС и на заместник-постоянните представители към ЕС, подготвителните органи на Съвета на ЕС, както и работни органи в рамките на комитологията, посредством съгласуване и координиране изработването на указания, позиции, анализи и становища. Осъществено бе взаимодействие с държави членки на ЕС с оглед изграждането на единна позиция по теми от взаимен интерес, както и за отстояването на важни за страната ни приоритети.

Подготовка на българското участие в заседанията на Европейския съвет

Министерството на външните работи подготви участието на министър-председателя в извънредното заседание на Европейския съвет на 20-21 февруари 2020 г., както и в неформалните видеоконферентни заседания на 23 април 2020 г. и 19 юни 2020 г. В хода на подготовката на българското участие МВнР изготвяше позициите на страната в координация с други компетентни ведомства, съобразно обсъжданите теми.

Сред основните теми в дневния ред на Европейския съвет бяха Многогодишна финансова рамка на ЕС за периода 2021 – 2027 г., намирането на общоевропейски мерки в отговор на кризата с COVID-19 и отношенията между ЕС и Обединеното кралство.

Подготовка на българското участие в заседанията на Съвет „Общи въпроси“ през първата половина на 2020 г.

През първата половина на 2020 г. бяха подготвени редовните заседания на Съвет „Общи въпроси“ (COV) на 28 януари и 25 февруари, извънредното заседание на 17 февруари и неформалните видеоконферентни заседания на 24 март, 22 април, 26 май и 19 юни. В хода на подготовката на българското участие МВнР изготвяше позициите на страната в координация с други компетентни ведомства, съобразно обсъжданите теми.

СОВ като основен подготвителен орган на Европейския съвет проведе задълбочени дискусии по всички теми от дневния ред на лидерите, както и по някои хоризонтални и институционални въпроси. Основните теми във фокуса на Съвет „Общи въпрос“ през отчетния период бяха мерките в отговор на кризата с COVID-19, Многогодишната финансова рамка, разширяването на ЕС и Процеса на стабилизиране и асоцииране, отношенията ЕС-ОК и общият хоризонтален механизъм по върховенство на правото.

Координиране на мерките в отговор на кризата с COVID-19 в рамките на ЕС

От м. март 2020 г., по време на въведеното извънредно положение в страната във връзка с разпространението на COVID-19, Министерството на външните работи имаше важна роля и извърши значима по обем работа, свързана с анализ на комуникациите и инициативите на Европейската комисия за овладяване разпространението на COVID-19, постепенното премахване на рестрикциите по вътрешните граници на ЕС и възстановяване на транспорта и туризма, а също така при обсъждането на временните ограничения за несъществените пътувания на трети страни и възможното им премахване. В координация с другите компетентни институции работеше активно по мерките, предложени от ЕК и прилагането им на национално ниво.

Министерството, в рамките на своите компетенции, подпомагаше взимането на решения на национално ниво, свързани с епидемиологичната обстановка и режима на влизане и престой на територията на Република България.

Министерството, в координация с дипломатическите представителства на Република България в чужбина, продължава да предоставя информация за динамично променящите се условия за пътуване извън страната. Координацията с посолствата също така изигра главна роля в създаването на т.нар. „зелени коридори“, които бяха от ключово значение в разгара на пандемията в Европа. МВНР оказва съдействие за репатриране и за репатриране на близо 7000 граждани на България и държави членки на ЕС.

МВНР координираше участието на страната ни в заседанията на кръглите маси на „Интегрирани договорености за отговор на политически кризи“ - IPRC. Подготви и участва във видеоконферентните заседания на Съвет „Общи въпроси“, на които се обсъди здравната криза и координацията на мерките между държавите-членки, защитата на правата на човека в условията на пандемия, но също така и Пакета по възстановяване и МФР за периода 2021-2027 г., които са насочени именно към преодоляване на социално-икономическите последици от кризата.

Участие в преговорите по Многогодишна финансова рамка 2021-2027 г. (МФР)

Преговорите по Многогодишната финансова рамка продължиха и през отчетния период. След като през м. декември 2019 г. Европейският съвет призова своя председател Шарл Мишел да продължи работата по МФР с цел навременното постигане на споразумение, през м. февруари бе представен ревизиран проект на Преговорна кутия, който беше обсъден на извънредни заседания на Съвет „Общи въпроси“ и Европейския съвет, проведени съответно на 17 и 20-21 февруари.

Пандемията от коронавируса COVID-19, изведе на преден план необходимостта от целенасочени мерки за справяне с кризата и последиците от нея, както и от адаптирана МФР, която да отчита новите реалности. На 27 май 2020 г. ЕК представи предложението си за План за възстановяване на Европа, което се основава на 2 стълба – нов инструмент за възстановяване „Следващо поколение ЕС“ и адаптирана МФР 2021-2027 г. Пакетът с предложения бе обсъден на техническо ниво, както и на политическо ниво в рамките на КОРЕПЕР и на различни формати на Съвета на ЕС. На 19 юни Европейският съвет обсъди предложението на ЕК чрез видеоконферентна връзка.

В хода на преговорите по темата Министерството на външните работи се ръководи от одобрената рамкова позиция, като последователно работи за отстояването на идентифицираните в нея приоритети. МВНР работи в тясна координация и сътрудничество с Министерството на финансите и другите компетентни ведомства. Водещи принципи по отношение на Инструмента за възстановяване бяха солидарност, справедливост и равнопоставен достъп за всички държави членки, временен характер на Инструмента и да насърчава конвергенцията в ЕС. Защитавана бе позицията в подкрепа на амбициозен бюджет на ЕС и на осигуряването на адекватно финансиране

за дългосрочните политически приоритети на ЕС, които остават валидни и ще имат значима роля и след кризата. Важен за страна ни приоритет, който бе последователно отстояван, е необходимостта от засилен фокус на Кохезионната политика върху най-слабо развитите региони, в съзвучие с формулираните в Договорите за ЕС цели.

Принос към политиката на разширяване на ЕС

Фокусът върху европейската перспектива на страните от Западните Балкани, зададен като основен приоритет по време на Българското председателство на Съвета на ЕС преди две години, бе запазен и през първата половина на 2020 г. Въпреки безпрецедентните условия на фона на кризата, причинена от пандемията с COVID-19, бяха постигнати конкретни резултати по отношение на европейското бъдеще на региона, които внесоха нов импулс в процеса на разширяване.

В края на м. март 2020 г. Съвет „Общи въпроси“ (COV) единодушно взе решение за започване на преговори с Република Северна Македония (PCM) и Република Албания. България бе част от общеевропейското решение, като в същото време страната ни, в изпълнение на Рамковата позиция относно разширяването на ЕС и Процеса на стабилизиране и асоцииране на PCM и Албания, депозира Декларация към протокола от заседанието на COV, в която разписа условностите по отношение на одобряването на Преговорна рамка с PCM и провеждането на първи междуправителствени конференции (МПК) с PCM и Албания. За България е важно постигане на осезаеми резултати и добросъвестно изпълнение на двустранните договори от страна на PCM, вкл. Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество с Р България. Заключениета на COV от м. март бяха одобрени от Европейския съвет същия месец.

На 6 май 2020 г. се проведе виртуална Среща на върха ЕС-Западни Балкани, първата на това равнище след тази в София през 2018 г., въпреки извънредните обстоятелства, причинени от пандемията. Срещата потвърди ангажимента на Съюза към региона, като в същото време страните-партньори от Западните Балкани потвърдиха своята привързаност към европейския си избор и необходимостта да продължат жизненоважни реформи. В Декларацията от Загребската среща на върха беше включена формулировка относно необходимостта от постигане на осезаеми резултати по изпълнението на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество с България.

По отношение на Сърбия, България информира ЕК за загрижеността си относно замърсяването на трансграничните реки, вкл. на р. Драговищица и липсата на ангажираност от сръбска страна. В рамките на работни формати на Съвета България продължи последователно да отстоява необходимостта от спазването на целия комплекс от права на българското национално малцинство, с фокус включително върху образованието, информираността и вероизповеданието на майчин език. Междувременно започна процеса на актуализирането на Рамковата позиция по преговорна глава 2 „Свободно движение на работници“ и показателя за отваряне на преговорна глава 11 „Земеделие и развитие на селските райони“. През този семестър поради съображения на няколко ДЧ МПК за Сърбия не се състоя.

По отношение на Черна гора, СЕВ одобри Рамкова позиция за даване съгласието за отваряне на последната преговорна глава със страната - глава 8 „Конкурентоспособност“ и настоя за провеждането на МПК с Черна гора в рамките на Хърватското председателство. МПК по отварянето на последната глава се проведе на 30 юни 2020 г.

Друго важно развитие което беляза първата половина на 2020 г. бе утвърждаването на ревизираната методология на процеса на разширяване, станало факт с мартенските заключения на Съвета. България участва конструктивно в дискусиите, застъпвайки се вкл. за отразяване на добросъседството като ключов хоризонтален критерий, който страните-кандидатки следва да съблюдават през целия предприсъединителен период. В методологията беше потвърдена ключовата роля на принципа за собствените заслуги, който е основополагащ за политиката на разширяване.

През първата половина на 2020 г. България продължи да бъде активен и последователен поддръжник на политиката на разширяване на ЕС, която се доказва като ефективен инструмент за осигуряване на устойчива стабилност, сигурност и просперитет в нашето съседство и в цяла Европа, за насърчаване на демократични реформи, икономическа и социална трансформация. Българската страна участва активно и във формулирането на позициите на ЕС в съответните органи в рамките на преговорния процес със страните, преговарящи за членство.

През 2020 г. България пое Председателството на Берлинския процес за Западните Балкани съвместно с Република Северна Македония. Целта на първото съвместно домакинство между държава членка на ЕС и държава кандидатка за членство е да се окаже допълнителна подкрепа за интеграционния процес на страните от Западните Балкани, с цел постигане на устойчива стабилност, мир и просперитет в региона. Съвместното председателство е насочено към подобряване на свързаността във всички аспекти: транспортна, енергийна, цифрова; свързаност между хората, сближаване на младите хора, включително чрез образование. Нов елемент е анонсираният от Европейската комисия „Зелен дневен ред“ за Западните Балкани, част от „Зелената сделка за Европа“.

На 9 и 10 март 2020 г. в Скопие бе проведена първата значима проява от програмата на съвместното председателство на Берлинския процес – неформалната среща на министрите на външните работи. Паралелно с нея, в периода 8-10 март, беше проведен Think Tank Forum /TTF/, организиран от Института за демокрация „Societas Civilis“ – Скопие и Европейския съвет за външни отношения – София. Срещата имаше за цел отправянето на положителен сигнал за европейската перспектива на региона и вземането на решение за започване на преговори за присъединяване с Република Северна Македония и Албания.

Същевременно, възникналата непосредствено след това усложнена епидемиологична обстановка, свързана с COVID-19, внесе промени и ограничения в провеждането на останалите обособени формати, като измести фокуса на политическия дневен ред. Част от планираните прояви отпаднаха - като дигиталният съмит в Тирана, младежкия форум в Скопие, министерската среща за ромите в Тирана и т.н., а, други ще се проведат под формата на видеоконференции, като срещата на министрите на вътрешните работи в Скопие и предложената от ЕК среща на министрите на здравеопазването на ЗБ-6. В ход са консултации по модалностите на останалите формати на БП, планирани за есента в София, сред които срещата на външните министри, срещата на министрите на икономиката, ежегодният форум на НПО и др. Срещата на върха на Берлинския процес е най-важното събитие в рамките на инициативата през 2020 г. На този етап се предвижда съмитът да бъде проведен на 10 ноември т.г. в София (на живо – в случай че условията позволяват или при необходимост – чрез видеоконферентна връзка), като амбицията е постигането на реални и видими резултати, в полза на гражданите от региона, с акцент върху приемането на втора фаза на плана за действие за изграждането на регионална икономическа зона, с цел ускорена интеграция на Западните Балкани в единния пазар, стимулиране на четирите свободи и обезпечаване на необходимата подкрепа за икономическо и социално възстановяване на страните от региона след пандемията с коронавируса.

Върховенство на правото. Механизъм за сътрудничество и оценка

България поставя въпроса за формалното прекратяване на Механизма за сътрудничество и оценка /МСО/, като счита, че всички условия за това са налице, тъй като страната е изпълнила всички показатели в рамките на Механизма, което беше потвърдено в последния доклад на ЕК от октомври 2019 г. Това е и условието съгласно решението на ЕК от 2006 г. за създаването на МСО, а именно, че „настоящото решение следва да бъде отменено, когато всички показатели са изпълнени успешно“. В допълнение, от страна на ЕК е заявено, че Комисията няма да подготвя повече доклади по МСО за България и съответно – не планира провеждането на повече мисии у нас с тази цел. Де факто МСО вече не съществува.

В процес на изпълнение са препоръките на Комисията, формулирани извън обхвата на показателите по Механизма. Започна сформирането на Граждански съвет към Съвета за координация и сътрудничество, като беше стартирана процедура за набиране на кандидатури на

желаещи да участват организации от гражданското общество. Предвид извънредното положение във връзка с пандемията от COVID - 19, срокът за подаване на заявления беше удължен с два месеца – до 2 август т.г., за да се даде възможност на всички желаещи да представят заявленията си. В сила са измененията в Закона за съдебната власт относно отпадане задължението магистратите да декларират участие в професионални организации и отпадане на автоматичното временно отстраняване от длъжност на магистратите. Правителството внесе в Народното събрание предложения за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, респективно на Закона за съдебната власт, които са насочени към решаване на въпроса с отчетността на главния прокурор. Същевременно, по искане на правителството Конституционният съд даде задължително тълкуване на конституционната разпоредба, в която непосредствено се уреждат въпроси на правомощията на главния прокурор.

Предвид трайния си доказан ангажимент към върховенството на правото, България многократно е заявявала подкрепата си за създаване на всеобхватен хоризонтален механизъм за мониторинг на състоянието на върховенството на правото в ЕС, който да е приложим към всички държави-членки. България се включи активно в процеса на подготовка на първия годишен доклад на ЕК в рамките на този нов механизъм, чието представяне предстои през септември т.г. България бе сред първата група държави-членки, които изпратиха национален принос за подготовката на този доклад.

Преговори за бъдещи отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство

През отчетния период приключи успешно ратификационната процедура на Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство от ЕС, което влезе в сила на 01 февруари 2020 г. На 25 февруари 2020 г. Съвет „Общи въпроси“ прие указания към ЕК за водене на преговори за ново партньорство с ОК.

България участва в оформянето на мандата на ЕС за преговорите за бъдещото партньорство с ОК в съответствие актуализираната през януари 2020 г. национална Рамкова позиция. По настояване на България текстовете бяха допълнени с включването на принципите на пълна реципрочност и недискриминация сред хоризонталните принципи в преговорите, валидни за отделните сектори, включително визовите отношения. Също така, по настояване на България и други държави-членки степента на сътрудничество в областта на социалната политика беше отделена от степента на свобода на движението на хора. България положи усилия и за включване в текста на мандата на яснота и конкретни гаранции, че напускането на Обединеното кралство няма да доведе до повишаване на националните цели в сферата на климата и енергетиката до 2030 г., което би изложило на допълнителен риск българската индустрия и ще окаже натиск върху конкурентоспособността ѝ. По наше настояване, в текста беше добавен текст, който има за цел да осигури единство на действията на ЕС и Обединеното кралство по отношение на борбата с климатичните промени на глобално ниво.

В обобщение може да се каже, че в посочения период МВнР отстояваше активно приоритетната цел оттеглянето на Обединеното кралство да се осъществи по силата на Споразумението за оттегляне, което в максимална степен да защити правата на българските граждани, които са се установили досега в ОК и да допринесе за по-плавния преход към бъдещите отношения посредством преходния период до края на 2020 г.; координираше секторните ведомства в процеса на подготвеност за сценариите за оттегляне със и без споразумение и направи важни приноси за оформянето на мандата на ЕС за бъдещото партньорство между ЕС и ОК в съответствие с Рамковата позиция.

Конференция за бъдещето на ЕС

В отчетния период продължиха обсъжданията на европейско ниво по предложението на Европейската комисия за провеждане на Конференция за бъдещето на Европа. МВнР подготви редица позиции, становища и указания по темата за заседанията на отделните подготвителни органи към Съвета на ЕС, както и за Съвет „Общи въпроси“. Конференцията следваше да бъде официално открита на 9 май 2020 г., но поради пандемията COVID-19 институционалното трио -

Европейският парламент (ЕП), Съветът и Комисията - не успя да договори междуинституционално споразумение, определящо обхвата и целите на тази инициатива. Кризата с COVID-19 също така забранява провеждането на публични дебати с гражданите, което е същността на Конференцията. ЕП и ЕК приеха своите мандати и имат готовност за влизане в тристранни междуинституционални преговори за постигане на междуинституционално споразумение по Конференцията.

Съществена дискусия бе проведена на заседанието на Съвет „Общи въпроси“ на 26 май 2020 г., която целеше ускоряване приемането на мандата на Съвета и откриване на Конференцията. България подкрепи и разпространения на 19 юни 2020 г. проект на ревизиран мандат на Съвета на ЕС за преговори с ЕП и ЕК по темата, който бе одобрен на заседанието на КОРЕПЕР на 24 юни 2020 г. В мандата са включени нови елементи, отразяващи ситуацията с COVID-19. Очаква се ЕК, ЕП и Съвета да договорят съвместна декларация относно обхвата на Конференцията и да поставят начало на дебата през м. септември 2020 г., по време на Германското председателство на Съвета на ЕС.

Миграция и Шенген

За постигането на дългосрочни резултати в областта на управлението на миграцията, МВнР продължи да отстоява позицията в подкрепа на всеобхватен европейски подход с целенасочени и взаимодопълващи се мерки в три направления – ефективен контрол на външните граници на ЕС, външно измерение и вътрешни аспекти на миграцията. Каквито и действия да бъдат предприети в областта на външното измерение и граничния контрол, европейската система за управление на миграцията няма да бъде стабилна и ефективна, ако не бъде реформирана Общоевропейската система за предоставяне на убежище (ОЕСУ). Ключов елемент от реформата на ОЕСУ е работата по изменението на Регламента Дъблин, чрез което да се постигне правилен баланс между принципите на солидарност и отговорност. България призовава за приоритизиране на реформата на Регламента Дъблин, тъй като временни и ad-hoc договорености не могат да бъдат устойчиво решение.

Изменение на климата

Друга ключова тема през отчетния период, която седи високо в европейския дневен ред, е изменението на климата и мерките, които ЕС следва да предприеме. Преходът към климатично неутрална икономика е сред основните приоритети, залегнали в Стратегическия дневен ред на ЕС за следващите пет години и визията на председателя на ЕК. Страната ни заяви своята подкрепа за постигането на климатична неутралност до 2050 г., защитавайки позицията, че преходът не трябва да възпрепятства кохезията или да създава условия за задълбочаване на разделението в ЕС. На 14 януари 2020 г. ЕК представи ново законодателно предложение за създаване на Фонд за справедлив преход. На 4 март т.г. ЕК представи предложението си за Регламент, установяващ рамка за постигане на климатична неутралност и изменящ Регламент (ЕС) 2018/1999 (т. нар. Европейски закон за климата). Предложението има за цел правно да закрепи взетото от Европейския съвет на 12 декември 2019 г. решение за постигане на климатична неутралност на ЕС до 2050 г.

През отчетния период бяха проведени редица дискусии по посочените документи. Министерството на външните работи подпомогна защитата на националните ни интереси и отстояването на червените ни линии при подготовката и съгласуването на позициите на страната по темата в европейските формати, в които участва. МВнР участва и в Междуправителствена работна група по Зелената сделка към МС, както и в новосъздадения Консултативен съвет, и предостави принос при подготовката на Рамковата позиция относно Европейска зелена сделка; Рамковата позиция по Европейския законодателен акт за климата, както и Рамковата позиция по предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Фонда за справедлив преход. Има съществена роля също така по отношение на климатичната дипломация.

Пакет „Мобилност I“

Досието беше обект на интензивен дебат през последните 2 години и мобилизира много сериозни усилия от българска страна на всички нива и от страна на всички компетентни институции. Усилията ни бяха насочени към спорните въпроси относно връщането на превозното средство у дома, забраната за ползването на седмичната почивка в кабината и прилагането на правилата за командироване спрямо водачите, тъй като считаме, че от вземането на справедливи решения по тях зависи спазването на основополагащи европейски принципи. Липсата на пропорционалност в тези разпоредби би довело до нелоялна конкуренция на пазара и протекционизъм. В началото на м. юли Пакетът беше окончателно приет след второ четене без поправки в ЕП. Очаква се в рамките на преходния период, преди влизането в сила на разпоредбите ЕК да довърши своя оценка на въздействието. В декларации и писма групата на сходномислещите, към която се числим настоява оценката да отчете, в контекста на новите условия и реалности, икономическите и екологични аспекти на въздействието на Пакета.

❖ *Сътрудничество с европейски държави*

Приоритетните области на сътрудничеството с европейските държави (Германия, Унгария, Полша, Швейцария, Италия, Франция, Люксембург, Великобритания, Нидерландия, Норвегия, Естония, Дания, Литва, Ватикана, Швеция, Австрия, Чехия, Латвия, Словакия, Испания, Португалия, Ирландия, Малта, Лихтенщайн, Сан Марино, Монако, Андора) през проследявания период бяха: развитие на двустранното сътрудничество и защита на интересите на България; утвърждаване на България като страна с благоприятна икономическа и финансова среда и предпочитана дестинация за бизнес и инвестиции; утвърждаване на България като страна с дългогодишни традиции и значими постижения в сферата на науката, образованието и културата и задълбочаване на сътрудничеството в тези области; разширяване на мрежата от двустранни партньорства и развитие на традиционните приятелски отношения с европейските държави. Продължиха усилията за получаване на политическа и икономическа подкрепа по въпроси от интерес за нашата страна, както и за разширяване на сътрудничеството с европейските държави за засилване на икономическите резултати за България.

- Оказано съдействие в процедура по съгласуване на проект на Програма за сътрудничество в областта на културата, образованието и спорта между България и Полша за периода 2019-2022 г.

- Оказано съдействие на Министерство на туризма чрез посолство Берлин за информиране на германските институции и медии за предприетите от България мерки за ограничаване на Ковид-19 в българските морски курорти;

- Обобщаване на постъпила информация от ДКП на Р България в Германия във връзка със запитване на МОН относно дати на провеждане на държавни зрелостни изпити и получаване на дипломи за завършено средно образование в държави с българска диаспора.

- Принос за интервю на извънредния и пълномощен посланик във ФРГ г-жа Елена Шекерлетова за германското издание „Behörden Spiegel“.

Двустранни отношения

МВнР подготви материали и оказа съдействие за провеждането на редица двустранни срещи, видео-конференции, обмен на двустранни посещения и политически консултации на различни нива и участия в международни форуми.

Поддържан бе постоянен контакт с дипломатическите представителства в държавите от компетенциите на дирекция „ДЕС“. Оказвано бе съдействие на институции и ведомства в контактите им с европейските партньори и бе подпомагано активното участие на нашата страна в рамките на регионални инициативи и формати като Смесените междуправителствени комисии с германските федерални провинции Бавария и Баден-Вюртемберг, „Вишеградската четворка +“, Берлинския процес и др.

По-съществени събития от календара на двустранните посещения и многостранни форуми през проследявания период:

Федерална република Германия

- Посещение във ФР Германия на Президента на Републиката Румен Радев по покана на федералния президент Франк-Валтер Щайнмайер. (26-27 март 2020 г.-отложено в последния момент заради Covid-19);
- Участие на министър-председателя Б. Борисов и заместник министър-председателя и министър на външните работи Е. Захариева в 56-та Мюнхенска конференция по сигурността и среща с министър-председателя на Федерална провинция Бавария д-р Маркус Зюдер (14-16 февруари 2020 г.);
- Работно посещение на министър Е. Захариева в Берлин, участие в Конференцията „2020: Shaping Europe's future together“ и в честванията на Националния празник – 3 Март в българското посолство. Проведени важни срещи: с Хайко Маас, федерален министър на външните работи; с Гунтер Крихбаум, председател на Комисията по въпросите на Европейския съюз на Германския Бундестаг; с проф. д-р Норберт Ламерт, председател на фондация „Конрад Аденауер“ (1 – 3 март 2020 г.);
- Работно посещение на федералния министър на външните работи на Германия Х. Маас. Проведени срещи с министър-председателя Б. Борисов и с министъра на външните работи Е. Захариева. Обсъдени теми: приоритети на Германско председателство на Съвета на ЕС; Разширяване на ЕС; МФР; Брекзит; дигитализация; климатични промени; миграция и убежище (18 юни 2020 г.).
- Телефонен разговор на министър Е. Захариева с федералния министър на външните работи на ФР Германия Хайко Маас (24 март 2020 г.) ;
- Посещение на министъра по европейски и международни въпроси на провинция Северен Рейн-Вестфалия д-р Шефан Холтхоф-Пфьортнер и срещи с министъра на правосъдието Д. Кирилов, зам.-министър Георг Георгиев, зам.-министъра на икономиката Л. Борисов, ръководството на Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове в Народното събрание (4-5 февруари 2020 г.);
- Съдействие за организиране на телефонен разговор между министъра на туризма Н. Ангелкова и парламентарния държавен секретар във Федералното министерство на икономиката и енергетиката на ФРГ Т. Барайс (19 май 2020 г.);
- Среща на председателя на Комисията по външна политика на Народното събрание Джема Грозданова с извънредния и пълномощен посланик на ФР Германия К. Айххорн (10 март 2020 г.);
- Разговор чрез видеоконферентна връзка между постоянния секретар на МВнР И. Найденов и Мигел Бергер, държавен секретар във Ф МВнР на ФР Германия с участието на директора на дирекцията „ДЕС“ (11 юни 2020 г.);
- среща на Главния секретар на МВнР К. Анастасов с посланика на ФР Германия Кристоф Айххорн (17 януари 2020 г.);
- двустранни консултации с Ф МВнР на ФР Германия на ниво политически директори (5 февруари 2020 г.)

Унгария

- Телефонен разговор на Президента Р. Радев с Президента на Унгария Я. Адер. Обсъдени са: възможности за задълбочаване на сътрудничеството в областта на икономиката, науката и иновациите; мерки за преодоляване на последиците от COVID-19; Политиките на двете държави за опазване на връзките с националните общности в чужбина и за съхраняване на тяхната национална идентичност, език и култура (15 юни 2020 г.).
- Работно посещение на министъра на външните работи и търговията на Унгария П. Сиярто. Срещи с министър Е. Захариева, вицепремиера по икономическата и демографската политика М.

Николова и министъра на енергетиката Т. Петкова. Основни теми на разговорите: ситуацията, свързана с COVID-19; миграция/бежанци; енергетика; Многогодишна финансова рамка; Разширяване, Западни Балкани (26 март 2020 г.);

- Среща на ниво „директор“ с посланика на Унгария Т. Харангозо за обсъждане на предстоящи събития от календара на двустранните отношения, с акцент върху отбелязването на 100 г. от установяване на дипломатически отношения между България и Унгария през 2020 г. (19 февруари 2020 г.);

- Консултации в Будапеща на ниво дирекции между МВнР и Министерството на външните работи и търговията на Унгария на тема „Официална помощ за развитие“ (28 февруари 2020 г.);

Република Полша

- Посещение на министър-председателя Бойко Борисов в Република Полша за участие във възпоменателната церемония за отбелязване на 75-та годишнина от освобождаването на бившия концлагер Аушвиц–Биркенау (27 януари 2020 г.)

- Среща на заместник-министър Петко Дойков с посланика на Република Полша Мачей Шимански (17 януари 2020 г.)

Конфедерация Швейцария

- Посещение на министър-председателя на Р. България Б. Борисов в Швейцария за участие в 50-тата Годишна среща на Световния икономически форум /WEF/– Давос (21-24 януари 2020 г.).

Италия

- Официално посещение на министър-председателя на Италия Джузепе Конте в София по повод отбелязване на 140 г. от установяване на дипломатически отношения. Сред акцентите на разговорите са активизиране на двустранното партньорство в енергийния сектор, предвид ролята на Италия в изпълнението на стратегическия проект Южен газов коридор и повишаването на енергийната сигурност в региона, изграждането на „Балкански поток“, задълбочаването на сътрудничеството, обмена на добри практики и експертиза в областта на пътната инфраструктура и строителството (30 януари 2020 г.);

- Телефонен разговор на министър Е. Захариева с министъра на външните работи и международното сътрудничество на Италианската република Луиджи Ди Майо. Основната тема на разговора бе ситуацията, свързана с COVID-19 (31 март 2020 г.).

Франция

- Предоставени материали за телефонен разговор на министър-председателя Б. Борисов с президента на Френската република Е. Макрон (30 април 2020 г.).

Люксембург

- Официално посещение на заместник министър-председателя и министър на външните работи Екатерина Захариева в Люксембург. Проведени срещи с министър-председателя К. Бетел, министъра на външните работи и европейските въпроси Ж. Аселборн и председателя на Камарата на представителите Ф. Етиен (29 юни 2020 г.).

Обединено Кралство Великобритания и Северна Ирландия

- Телефонен разговор на за местник министър-председателя и министър на външните работи Екатерина Захариева с държавния министър за Европа и Америка в Министерството на външните работи на Обединеното кралство Кристофър Пинчър (7 януари 2020 г.).

- Среща на заместник-министър Петко Дойков с посланика на Нейно Кралско Величество в Република България Ема Хопкинс (26 май 2020 г.).

Кралство Нидерландия

- Телефонен разговор на заместник министър-председателя и министър на външните работи Екатерина Захариева с министъра на външните работи на Кралство Нидерландия Стеф Блок (11 май 2020 г.)

– Среца на заместник-министър Милен Люцканов с посланика на Кралство Нидерландия в България Беа тен Тъшър (5 февруари 2020 г.).

Испания

– Видеоконферентен разговор на **заместник министър-председателя и министър на външните работи Екатерина Захариева** с министъра на външните работи, ЕС и сътрудничеството на Кралство Испания Аранча Гонсалес Лая по повод 110-годишнината от установяването на дипломатически отношения между България и Испания. Сред засегнатите теми са: ситуацията, свързана с COVID-19; мерките за възстановяване на икономиките на държавите-членки; актуалната ситуация в сектор туризъм (8 май 2020 г.).

– Телефонен разговор на зам.-министър П. Дойков с държавния секретар на Министерството на външните работи, Европейския съюз и сътрудничеството на Кралство Испания Хуан Гонсалес-Барба Пера. Обсъдена е актуалната ситуация относно пандемията от COVID-19 в Испания и България, предприемането на мерки от ЕС за справяне с икономическите последици и необходимостта от общоевропейско координиране (2 април 2020 г.);

– Среца на зам.-министър М. Люцканов с посланика на Кралство Испания Алехандро Поланко Мата (16 януари 2020 г.);

– Среца на председателя на 44-то Народно събрание Ц. Караянчева с посланика на Кралство Испания г-н Алехандро Поланко Мата (17 януари 2020 г.);

– Среца на председателя на парламентарната група на „БСП за България“ в Народното събрание К. Нинова с посланика на Кралство Испания Алехандро Мата (18 февруари 2020 г.).

Кралство Норвегия

– Видеоконферентен разговор на заместник министър-председателя и министър на външните работи Екатерина Захариева с министъра на външните работи на Кралство Норвегия Ине Мари Ериксен Сьорайде (8 май 2020 г.).

– Проведени двустранни политически консултации между генералния директор по европейските въпроси Руси Иванов и генералния директор по европейските въпроси и международната търговия в Министерството на външните работи на Кралство Норвегия Нийлс Енгелшън (6 март 2020 г.).

Естония

– Телефонен разговор на заместник министър-председателя и министър на външните работи Екатерина Захариева с министъра на външните работи на Република Естония Урмас Рейнсалю (22 април 2020 г.);

– Телефонен разговор на заместник-министър Петко Дойков със заместник-министъра на външните работи на Естония Март Волмер (26 май 2020 г.);

– Среца на постоянния секретар на МВнР Иван Найденов с посланика на Република Естония в Румъния, акредитирана и за България Ингрид Кресел (27 януари 2020 г.);

– Среца на постоянния секретар на МВнР Иван Найденов с генералния секретар на МВнР на Естония Райнер Сакс (25 февруари 2020 г.).

Кралство Дания

– Политически консултации между заместник-министър Петко Дойков и Карстен Грьонбек-Йенсен, държавен секретар за европейските въпроси и Арктика в МВнР на Кралство Дания в София (23 януари 2020 г.).

Литва

– Среца на заместник-министър Петко Дойков със заместник-министъра на външните работи на Литва Албинас Зананавичус, в рамките на участието му в Срещата на министрите на външните работи във формата „Б-9“ във Вилнюс, Литва (10-11 март 2020 г.).

Ватикана

- Среща на заместник-министър Г. Георгиев и генерален директор на ГД „Глобални въпроси“ П. Бончев с кардинал Аюзо Гиксо, председател на „Папския съвет за междурелигиозен диалог“ (29 юни 2020 г.)

Кралство Швеция

- Телефонен разговор на генералния директор по европейските въпроси Руси Иванов с извънредния и пълномощен посланик на Кралство Швеция в Република България със седалище Стокхолм Луиз Бергхолм (29 юни 2020 г)

Република Австрия

- Посещение на зам.-министъра на финансите М. Петрова във Виена за участие в конференция „The Central and Eastern European Forum 2020“ (13-15 януари 2020 г.).

Чешка република

- Среща на председателя на Народното събрание г-жа Ц. Караянчева с посланика на Чешката република в София г-н Л. Кауцки (11 март 2020 г.).

Почетни консули

- Назначаване на Михаил Стефанов Делчев за почетно (нещатно) консулско длъжностно лице на Република България в Кралство Дания със седалище в гр. Ебелтофт и консулски окръг, обхващащ регион Централна Ютландия (РМС № 289 от 30 април 2020 г.)

- Прекратяване на правомощията на г-н Агостино Рандацо, почетно (нещатно) консулско длъжностно лице на Република България в Сицилия, и закриване на Почетното консулство на Р България в Палермо, Сицилия (РМС № 187/20.03.2020 г.);

- Назначаване на д-р Гюнтер Енцингер за почетно (нещатно) консулско длъжностно лице на Република България в Република Австрия със седалище град Грац, и консулски окръг, обхващащ територията на федерална провинция Щирия (РМС № 173/12.03.2020 г.)

- Стартиране на одобрена от министъра на външните работи процедура за назначаване на г-н Даниел Гар, гражданин на Федерална република Германия, за почетно (нещатно) консулско длъжностно лице на Република България във Федерална република Германия, със седалище в гр. Майнц и с консулски окръг, обхващащ територията на федерална провинция Райнланд-Пфалц;

- Предприемане на съвместни действия с посолство Берлин за оформяне на становище относно необходимостта от откриване на Консулство на Република България в град Лайпциг, федерална провинция Саксония – Федерална република Германия, ръководено от почетно (нещатно) консулско длъжностно лице;

Процедури по награждаване и отбелязване на годишнини от установяване на дипломатическите отношения

- Проведена процедура за награждаване на проф. д-р Владимир Спасов Гетов с орден „Св. Св. Кирил и Методий“ втора степен и проф. Соня Руф-Увалиева с орден „Мадарски конник“ първа степен, във връзка с приноса им към развитието на двустранните отношения и 140 годишнината от установяването на дипломатическите отношения на Република България с Обединеното кралство.

- Извършена подготовка за награждаване на видни общественици, български и ирландски дипломати за цялостен принос за развитието на двустранните отношения, с почетна грамота на Министерството на външните работи по повод отбелязване на 30-годишнината от установяване на дипломатическите отношения Република България - Ирландия през 2020 г.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Целева стойност		
Програма 1100.03.04			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Прогноза 2020 г.	Ян-юни 2020 г.

Подготвени двустранни посещения и срещи на най-високо и високо ниво /президент, председател на парламент, министър-председател в държави-членки на ЕС и други европейски държави	Брой	19	9
Подготвени посещения и срещи на ниво министър на външните работи в държави-членки на ЕС и други европейски държави	Брой	16	6
Подготвени посещения на ниво министър-председатели на провинции/региони в държави-членки на ЕС и други европейски държави	Брой	4	1
Двустранни политически консултации с МВнР на съответните в държави-членки на ЕС и други европейски държави	Брой	15	4
Съдействие за подписване на двустранни спогодби (в т.ч. за културно сътрудничество) с в държави-членки на ЕС и други европейски държави	Брой	11	1
Почетни консули в държави-членки на ЕС и други европейски държави	Брой	15	Открити -3 Закрити -1

❖ *Сътрудничество в Югоизточна Европа (ЮИЕ)*

През първата половина на 2020 г. Република България продължи активно да задълбочава двустранните политически, икономически и културни отношения със страните от Югоизточна Европа. След въвеждането на карантината, вследствие на разпространението на COVID-19, нормалният ритъм на работа беше нарушен и на преден план на излезе необходимостта от осигуряване на съдействие на български и чужди граждани за тяхното репатриране в държавите на произход.

През отчетния период, преди въвеждането на карантината и след нейната отмяна бяха реализирани посещения и срещи на най-високо и високо равнище, подготовка и провеждане на срещи в различните регионални формати, конференции, международни форуми и сътрудничество в различни сектори. Запазването на ритъма в двустранните отношения със страните от региона и по линия на регионалните организации и инициативи беше възможно също благодарение на широкото използване на съвременните информационни и комуникационни технологии, които замениха в голяма степен традиционните форми на комуникация.

Централно място продължи да заема темата за европейската перспектива и свързаността на страните от Западните Балкани посредством изпълнението на множество съвместни проекти, вкл. чрез споделянето на нашия опит по процеса на присъединяване към Европейския съюз.

Политическият диалог през първата половина на 2020 г., макар и в обем по-нисък от планирания, продължи да бъде интензивен, като бяха реализирани срещи и визити на високо и най-високо равнище, на двустранно и регионално ниво. Задълбочаването на регионалното сътрудничество продължи да бъде сред основните задачи на външната политика на България.

Дейността на дирекция ЮИЕ беше насочена към информационното осигуряване, организиране и участие в провеждането на следните по-важни посещения и срещи:

Република Сърбия

- Посещение в България на президента на Република Сърбия А. Вучич (София, 1 юни 2020 г.).

Република Северна Македония

- Посещение на председателя на Народното събрание г-жа Цвета Караянчева в Република Северна Македония (Скопие, 11 февруари 2020 г.).
- Проведена среща на вицепремиера и министър на външните работи Екатерина Захариева с министъра на външните работи на Република Северна Македония Никола Димитров в рамките на Мюнхенска конференция по сигурността (15 февруари 2020 г.).

Република Албания

- Политически консултации между Министерството на външните работи на Република България и Министерството за Европа и външните работи на Република Албания (София, 16 януари 2020 г.).

- Среца на вицепремиера и министър на външните работи Екатерина Захариева с министъра за Европа и външните работи на Република Албания Гент Цакай в рамките на Мюнхенска конференция по сигурността (15 февруари 2020 г.).
- Посещение на президента Румен Радев в Република Албания (5-6 март 2020г.).

Република Турция

- Първо официално посещение на министър на външните работи на Република Турция М. Чавушоглу от 2014 г. (София, 31 януари 2020 г.)

Румъния

- Среца в четиристранен формат между министър-председателите на България, Гърция, Румъния и президента на Сърбия (19 май 2020 г., видеоконферентен формат)

Република Гърция

- Провеждане на четвъртото заседание на Съвета за сътрудничество на високо равнище между Правителствата на Република България и на Република Гърция (26 февруари 2020 г., Александруполис). В рамките на заседанието, по предложение на българската страна, бяха подписани три съвместни документа: Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Гърция за регулиране на железопътния трансграничен трафик; Съвместно изявление на министрите на туризма на Република България и Република Гърция; Меморандум за сътрудничество между Българска агенция за инвестиции и "Enterprise Greece". Правителствата на двете страни излязоха със Съвместна декларация от Четвъртото заседание на Съвета за сътрудничество на високо равнище. Министрите на външните работи одобриха Съвместно изявление по повод отбелязването през настоящата година на 140-годишнината от установяването на дипломатически отношения между двете страни.

Република Кипър

- Официално посещение на министъра на външните работи на Република Кипър Никос Христодулидис (София, 23-24 януари 2020 г.).
- Официално посещение в България на Президента на Република Кипър г-н Никос Анастасиадис (София, 25-26 февруари 2020 г.).

Сътрудничество в Югоизточна Европа (ЮИЕ) – Регионално сътрудничество

През първата половина на 2020 г., независимо от наложените ограничения, беше запазен динамичния характер на регионалните инициативи и формати и свързаното с тях участие на България. Продължено беше активното участие в срещите в рамките на важни регионални форуми – Процеса за сътрудничество в Югоизточна Европа (ПСЮИЕ), Съвета за регионално сътрудничество, Организацията за Черноморско икономическо сътрудничество (ЧИС), Берлинския процес. Основни акценти по линия на регионалното сътрудничество продължиха да бъдат подкрепата за европейската перспектива за страните от Западните Балкани, развитието на регионалното сътрудничество, с акцент върху свързаността във всичките и измерения.

България съвместно с Република Северна Македония стартираха председателството на Берлинския процес, като през първата половина на 2020 г. бяха реализирани две от планираните прояви – в периода 18-19 януари 2020 г. София беше домакин на заседанието на Направляващия комитет по сигурността. В периода 9-10 март 2020 г. в Скопие беше проведена неформалната среща на министрите на външните работи на Берлинския процес.

Посредством видеоконферентна връзка, на 24 юни, министър Е. Захариева взе участие в Срещата на министрите на външните работи на Процеса за сътрудничество в Югоизточна Европа (ПСЮИЕ) – заключителна проява в календара на председателството на Прищина. Беше дадена висока оценка на председателството, което в условията на пандемия, успя да реализира редица прояви от календара.

Представители на дирекция ЮИЕ взеха участие в извънредното (23 март), в редовното 40-то (14 май) и в годишното (24 юни) заседания на Борда на Съвета за регионално сътрудничество (СРС), проведени чрез видеоконферентна връзка. Отбелязана беше активната роля на СРС за установяването на т.нар. „зелени коридори“ за достъп на товари в условията на пандемия.

Представители на дирекция ЮИЕ взеха участие заседанието на Комитета на старшите служители на Организацията на черноморското икономическо сътрудничество (17 юни, видеоконферентна връзка) в рамките на което беше одобрено решението за удължаване на срока на румънското председателство до 31 декември 2020 г. и определени последващите председателства на Албания, Грузия и Молдова, подпомагани от Постоянния международен секретариат. По този начин беше преодоляна институционалната криза в организацията, свързана с отказа на част от страните-участнички да поемат председателството.

На 19 май 2020 г. посредством видеоконферентна връзка беше проведена Среца в четиристранен формат между министър-председателите на България, Гърция, Румъния и президента на Сърбия. По указания на МС беше подготвено провеждането на среща същия формат, насрочена за 1 юни 2020 г. във Варна, която впоследствие беше отложена.

На 24 февруари 2020 г. в Солун министър Е. Захаријева взе участие в министерската конференция „От Солун 2003 г. до Солун 2020 г.“, в рамките на която беше потвърден ангажиментът от страна на ЕС към региона и беше отправено ясно послание за важността на европейската перспектива за страните от Балканите и за държавите-членки на ЕС от региона.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
<i>Ползи/ефекти</i>		Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Прогноза 2020	Отчет I-VI 2020
Почетни консули в страните от ЮИЕ	брой	5	10
Подготвени двустранни посещения и срещи на най-високо и високо ниво /Президент, Председател на Народно събрание, Министър-председател/ в държави от ЮИЕ	брой	29	4
Подготвени двустранни посещения и срещи на ниво министър на външните работи или друг член на правителството в страни от ЮИЕ	брой	55	1
Двустранни политически консултации с МВнР в страни от ЮИЕ	брой	10	1
Двустранни срещи със страните от ЮИЕ по въпроси на двустранното сътрудничество	брой	12	2
Сключени двустранни междуправителствени споразумения в страни от ЮИЕ	брой	30	3
Подготвени и проведени участия в регионални срещи на ниво министър на външните работи или друг член на правителството в страни от ЮИЕ	брой	12	1
Подготвени и проведени международни конференции по развитие на регионалното сътрудничество в страни от ЮИЕ	брой	20	1
Четиристранни срещи на ниво министър-председател със страни от ЮИЕ	брой	0	1
Съвместни заседания на правителствата на България и Гърция	брой	1	1
В рамките на ПСЮИЕ на най-високо равнище (Президент/министър-председател и министър на външните работи)	брой	4	1
Участие в срещи на ниво директори на териториалните дирекции в страните-участнички в ПСЮИЕ	брой	4	2

Участие в срещи на ниво старши служители на страните-членки на ЧИС	брой	6	4
Участие в срещи на Борда на Съвета за регионално сътрудничество /СРС/	брой	4	3
Участие на министъра на външните работи в срещите в рамките на Берлинския процес	брой	1	1

Външни фактори, които оказаха въздействие върху постигането на целите на програмата

- Разпространението на пандемията COVID-19 и наложените ограничителни мерки;

Информация за наличността и качеството на данните

- Отчетите за дейността на МВнР и задграничните представителства;
- Доклади и информации от двустранни посещения и форуми на регионални организации.
- Доклади и данни от заседания на институциите на ЕС и органите на Съвета на ЕС.

Отговорност за изпълнението на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи - № 95-00-98/12.02.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.03.04 „Европейска политика“

№	1100.03.04 Бюджетна програма „Европейска политика“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	212 000	212 000	21 165
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	212 000	212 000	21 165
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	212 000	212 000	21 165
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	212 000	212 000	21 165
	Капиталови разходи	0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	212 000	212 000	21 165
	Общо разходи (I+II+III):	212 000	212 000	21 165
	Численост на щатния персонал	0	0	0
	Численост на извънщатния персонал			

Степен на изпълнение за заложените в програмата цели

Пандемията от COVID-19 в голяма степен повлия дейността, попадаща в проблематиката на програмата 9.

Бе осъществена огромен по обем кореспонденция, комуникация с български и чуждестранна граждани, координация на прибирането на български граждани, блокирани поради въведените ограничителни мерки в различни точки на света.

Осъществени дейности/постигнати резултати

❖ Визова политика

Текущо се работи по защита правата на българските граждани, задържани в различни места за лишаване от свобода на територията на държавите на акредитация, изразяваща се в съдействие за изясняване на причините за арест, местонахождение на задържаните, назначаване при нужда на служебни адвокати и преводачи, спазване на основните им човешки права, осигуряване на адекватно на здравословното им състояние и условията медицинско обслужване, проява на същото отношение към тях, както към гражданите на приемащата страна, намиращи се в същите затвори и изправителни заведения, предаване на кореспонденция между задържаните и близките им, предоставяне на информация за хода на образованите производства и съдебни дела и др.

Бяха изготвяни становища по Насоките на Европейската комисия за временно ограничаване на несъществените пътувания, както и последвалата Препоръка за постепенно премахване на рестрикциите по границите. МВнР подготви предложения за включване на определени граждани на трети страни в изключенията по заповедите на министър Ананиев за ограничаване на влизането на територията на Република България на чужди граждани.

В контекста на мерките за ограничаване на контактите с цел ограничаване на разпространението на Covid-19, бяха предприети действия за признаване на изтеклите български документи за самоличност на българските граждани в чужбина с цел улесняване на тяхното завръщане в България. Над 50 държави изпратиха уведомление, че ще признават тези документи при напускане на тяхна територия.

Продължи осъществяването на взаимодействие с компетентните ведомства и институции в страната за провеждане на единна политика по консулските въпроси, по-специално по прилагането на визовия режим, на граничния пропускателен контрол и за противодействие на нелегалната миграция и борбата с трансграничната престъпност, както и изготвянето на предложения за изменение и/или допълнение на нормативните актове, отнасящи се до издаването на визи и определянето на визовия режим във връзка с процеса на въвеждане в националното законодателство и предприемане на национални мерки по прилагането на регламенти и други нормативни актове на ЕС в областта на Шенгенското законодателство.

Осигурено бе участие в заседанията на работните групи към Съвета - РГ „Виза“ и РГ „Консулски въпроси“, Визов комитет, Консулска експертна група, КОМИТЕТ ПО ВИЗОВАТА РЕЦИПРОЧНОСТ-VISA RECIPROCITY COMMITTEE и Група за изготвяне на техническите спецификации за ETD. В Работна група по визови въпроси (VISA) водещо бе обсъждането на предложеното от ЕК за изменение на Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на Общността.

По линия на ЕС се провеждат преговори от Европейската комисия за сключване на Споразумения за улесняване на визовия режим на ЕС с Китай, Индия и Тунис. Република България изразява своята позиция при обсъждане на Споразуменията на РГ „Виза“ към Съвета на ЕС. Допълнително участваме с изразяване на позиция и по въпросите на визовата либерализация с Турция и с Косово, преговорите се провеждат от Европейската комисия.

Три пъти в годината се участва в технически срещи, организирани от Европейската комисия по въпросите на визовата реципрочност със САЩ, на срещите участват петте държави членки, които се стремят да получат безвизов режим за САЩ, представители на ЕК и представители на американската администрация. МВНР работи активно за изпълнение на критериите за включване на България във Програмата за безвизови пътувания на САЩ. Тристранна видеоконферентна техническа среща по въпроса за визовата реципрочност със САЩ се проведе на 18 и 19 юни 2020, организирана от Европейската комисия, с участието на представители на България, Румъния, Кипър и Хърватия и Департамента за вътрешна сигурност на САЩ.

През периода 01.01.2020 г. – 30.06.2020 г. от отдел „Национален визов център“ бяха обработени общо 27 065 заявления за издаване на визи, като са издадени 25 687 и са отказани 1 378. Издадените визи за дългосрочно пребиваване (виза „D“) са 4 877, а визите за краткосрочно пребиваване (виза вид „C“) – 20 810.

През 2020 година отдел „Национален визов център“ стриктно съблюдаваше спазването на националната нормативна база и законодателството на Европейския съюз в областта на визовата политика.

От началото на 2020 г. Дирекция КО“ осъществява процесуално представителство и следи движението по 72 висящи дела по отказ за издаване на виза пред Административен съд – София-град, както и пред Върховния административен съд, по повод откази за издаване на визи на чуждестранни граждани.

Във връзка с извънредното положение в световен мащаб по повод болестта COVID-19, със Заповеди на Министъра на здравеопазването, бе въведена временна забрана за влизане на територията на страната на всички лица, независимо от тяхното гражданство, през граничните контролно-пропускателни пунктове с въздушен, морски, железопътен и автомобилен транспорт, с изключение на определени в заповедите категории, за които ограниченията не се отнасят.

В зависимост от предприетите мерки за противодействие на разпространението на COVID-19 в Република България и в отделните държави, акредитираните в тях български дипломатически и консулски представителства ограничиха или преустановиха редовния прием, в това число и на заявления за издаване на визи, с изключение на заявленията на онези лица, които попадат сред изключенията съгласно заповедите на министъра на здравеопазването.

През отчетния период са издадени общо 12 356 туристически визи, от които 6 820 са с цел „организиран туризъм“ и 5 536 – „неорганизиран туризъм“.

Към новия софтуер за работа с НВИС в консулските служби зад граница беше разработена функционална възможност за снемане на биометрия с преносима биометрична станция. Последното осигурява възможност за провеждане на изнесени консулски дни.

От месец април 2020 година, служителите в отдел „Национален визов център“ бяха включени активно като лектори, квестори и изпитващи в курса за подготовка на консулски длъжностни лица и консулски сътрудници, заминаващи на дългосрочна задгранична командировка в нашите дипломатически и консулски представителства.

По време на отчетния период се оказваше всекидневно съдействие на служителите в консулските ни служби от администраторите на НВИС при работа с визовите информационни системи. Извършвано бе текущо администриране на операционните системи, приложния софтуер, базите данни и други системи, инсталирани за нуждите на Националния визов център (НВЦ) и Резервния визов център (РВЦ), изградени и оборудвани със средства по Инструмента Шенген. Продължи техническото обслужване на експлоатацията на оборудването в двата визови центъра.

Съдействие на граждани и взаимодействие с други институции по визови въпроси

По отношение на заетостта, солидарността и социалната справедливост и във връзка с повече заетост и намаляването на безработицата в страната, отдел „Национален визов център“, в установения от нормативната база срок, предоставяше информация на Агенцията по заетостта

към Министерството на труда и социалната политика, във връзка с изпълнение на процедурата по издаване на разрешения за работа и разрешения за краткосрочна трудова заетост на територията на Република България на чужди граждани. В отчетния период е предоставена информация по общо 1 031 запитвания от Агенцията по заетостта.

Всекидневно се изготвяха становища до службите за административен контрол на чужденците /Дирекция „Миграция“ и териториалните звена „Миграция“ при Министерството на вътрешните работи/, свързани със събирането на семействата на чужди граждани, получили продължително или постоянно пребиваване в страната ни.

В процеса на разглеждане на исканията за издаване на визи, служителите на отдел „Национален визов център“ извършваха необходимите съгласувателни процедури със съответните институции, стриктно изпълнявайки изискванията на националното законодателство. Също така, бяха осъществени редица проверки, относно достоверността на декларираните от кандидатите за виза данни, обстоятелства и факти, и представените от тях документи.

През първото полугодие на отчетната 2020 г. и в изпълнение на Националната програма на Република България за подпомагане от фонд „Вътрешна сигурност“ дирекция „Консулски отношения“ осъществява четири проекта:

1. проект с наименование „Изграждане на защитени и надеждни комуникационни връзки за нуждите на МВнР на Р България“, финансиран в рамките на договор за безвъзмездна финансова помощ № 812108-102/13.10.2016 г. (номер на договор за БФП в ИСУН BG65ISNP001-1.001-0001-C04/13.10.2016 г.) по линия на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ (стойност на проекта: 1 955 800 лв.; срок на изпълнение: до 31.12.2020 г.);

2. проект с наименование „Развитие, осъвременяване и надграждане на Националната визова информационна система“, финансиран по линия на договор за безвъзмездна финансова помощ (БФП) № 812108-46/08.08.2019 г. (номер на договор за БФП в ИСУН BG65ISNP001-1.002-0002-C01/12.08.2019 г.) в рамките на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ 2014 – 2020 (стойност на проекта: 11 642 909,25 лв.; срок на изпълнение: до 12.12.2022 г.);

3. проект с наименование „Извършване на строителство, реконструкция, модернизация и ремонт на консулски служби“, финансиран по линия на договор за безвъзмездна финансова помощ (БФП) № 812108-45/08.08.2019 г. (номер на договор за БФП в ИСУН BG65ISNP001-1.002-0003-C01/12.08.2019 г.) в рамките на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ (стойност на проекта: 4 009 390 лв.; срок на изпълнение: до 12.12.2022 г.);

4. проект с наименование „Повишаване на квалификацията на консулските служители и служителите от ЦУ на МВнР“, финансиран по линия на договор за безвъзмездна финансова помощ (БФП) № 812108-44/08.08.2019 г. (номер на договор за БФП в ИСУН BG65ISNP001-1.002-0001-C01/12.08.2019 г.) в рамките на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ 2014 – 2020 (стойност на проекта: 635 635 лв.; срок на изпълнение: до 12.12.2022 г.).

В рамките на Националната програма на Република България за подпомагане от фонд „Вътрешна сигурност“ дирекция „Консулски отношения“ подготви пълен комплект документация за кандидатстване с проектно предложение по процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG65ISNP001-3.006 с наименование „Следгаранционна поддръжка на НВИС“ по Процедура № 3, Специфична цел 3 „Оперативна подкрепа“ от Индикативната годишна работна програма за 2020 г. по фонд „Вътрешна сигурност“.

През първата половина на 2020 г. дирекция „Консулски отношения“ депозира окончателен технически и финансов отчет по линия на проект с наименование „Поддръжка и обновяване на програмното и техническо осигуряване на НВИС и на визовата дейност в консулските служби на Република България“, финансиран по линия на договор за безвъзмездна финансова помощ №

812108-116/13.10.2015 г. (номер на договор за БФП в ИСУН BG65ISNP001-3.005-0001-C0313.10.2015 г.) в рамките на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“. Бюджетът на проектното предложение е в размер на 2 694 220,16 лв., а предложеният срок на изпълнение – до 31.12.2022 г. Към настоящия момент проектът е на етап оценка от финансиращия орган.

Споразумения за облекчен визов режим с трети държави

МВНР работи и за въвеждане на измененията във Визовия кодекс и в подзаконовата нормативна уредба - в НУРИВОВР и в Тарифа № 3. Приключиха обществените консултации и предстои да бъде изпратена за повторно одобрение финансовата обосновка към пакета с документи. Основните изменения предвиждат въвеждане на възможността за подаване на заявление за виза по електронен път, когато бъдат създадени технически условия за това, приемане на каскадния принцип за издаване на многократна виза със срок на валидност до 5 години, когато апликантите отговарят на определени критерии, както и въвеждане на визова такса от 80 евро за всички апликанти, но и освобождаване от такса на децата до 12-годишна възраст, като се използва предвиденото изключение за децата.

На 9 юни 2020 г. беше подписано Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Еквадор за освобождаване от изискванията за визи за притежателите на дипломатически, служебни и официални паспорти, като в момента в ход е процедурата по утвърждаване на споразумението.

През 2020 година започнаха да се прилагат и Споразуменията с Йордания и Тайланд, които бяха подписани в края на 2019 г. В напреднала фаза са преговорите и за споразумение за облекчен визов режим с Република Филипини.

Други държави, с които се водят преговори за евентуално подписване на подобен вид споразумения, са Египет, Пакистан, Република Ливан и Ангола.

Дейности, свързани с присъединяването на България към Шенген

България работи и по изпълнение на критериите за предоставяне на пасивен достъп до Визовата информационна система, което е едно от условията за последващо включване към системата Вход и Изход на ЕС, която ще бъде въведена в действие в периода 2020-2022 година./На 19 октомври 2017 бе прието РЕШЕНИЕ (ЕС) 2017/1908 на Съвета от 12 октомври 2017 година относно привеждането в действие на някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген, свързани с Визовата информационна система, в Република България и в Румъния./

Министерството на вътрешните работи и Министерство на външните работи стартираха работа за набелязването на мерки по пускането в действие на Системата „Вход и Изход“ на ЕС през 2021 г.

През 2020-2021 година предстои и подмяна с нови биометрични станции на всички консулски служби на България в чужбина с оглед осигуряване на съвместимостта след внедряването на Системата за издаване на български лични документи поколение, отново в изпълнение на шенгенските критерии.

Дирекция „КО“ продължава качествено и ефикасно да изпълнява функциите на Национален визов център и да ръководи взаимодействието му с консулските служби на Република България в чужбина, както и да управлява, контролира и администрира Националната визова информационна система, другите консулски информационни системи и достъпа до данните в тях, както и да организира дейността по интеграцията им със съответните системи на ЕС, както и да изготвя и предлага функционалните изисквания за развитието им.

❖ Консулски въпроси

Административно обслужване на гражданите

Дирекция „Консулски отношения“ допринася за изпълнението на дейностите, свързани с предоставянето от Министерството на външните работи на услуги на граждани и фирми, в изпълнение на задачата за качествено административно обслужване на граждани и фирми на принципа „едно гише“.

• Заверки и легализации на документи

Дейностите за заверки и легализации на документи са свързани с обслужване на многобройни заявители на административни услуги, взаимодействие с българските представителства зад граница, с чуждите дипломатически представителства в Република България, с централните административни органи на нашата страна, с органите на местното самоуправление и др. Обслужването на гражданите се осъществява с помощта на електронна система за прием, регистриране и разпределяне на „случаен принцип“ на подадените за заверка и легализация документи и други книжа. Изградена е електронна база данни, съдържаща образци от подписите на представители на дипломатическия корпус, българската държавна и общинска администрация, преводачи работещи към фирми, които са регистрирани в МВНР. Гражданите имат възможност за проверка в реално време, чрез интернет за наличието на заверка с „Апостил“ на подадени от съответното лице документи.

В периода от 01.01.2020 г. - 30.06.2020 г. в дирекция „Консулски отношения“ бяха приети за заверка и легализация 43 526 документа, като в държавния бюджет са постъпили приходи в размер на 845 420 лв. от държавни такси по Тарифа 3.

Регистрирани заявления от дата 01.01.2020 г. до дата 31.12.2020 г.

	Легализации и заверки	Легализации	Заверки	Заверки чуждо представителство	Общо (легал. и заверки се броят по 2 документа)
Обикновени	брой: 3449	брой: 2653	брой: 17267	брой: 587	брой: 27405
	цена: 103470 лв	цена: 39795 лв	цена: 259005 лв	цена: 11740 лв	цена: 414010 лв
Бързи	брой: 1083	брой: 890	брой: 4364	брой: 125	брой: 7545
	цена: 48735 лв	цена: 20025 лв	цена: 98190 лв	цена: 3750 лв	цена: 170700 лв

През първото полугодие на 2020 г. в дирекция „Консулски отношения“ са обработени 152 бр. преписки с искания за утвърждаване на преводачи към фирмите, извършващи официални преводи и регистрирани в МВНР.

Чрез „Приемна“ на МВНР в дирекцията са постъпили 929 бр. искания за потвърждаване истинността на пълномощни, декларации и други документи, нотариално заверени в дипломатическите и консулските представителства на нашата страна. За всяко искане бе направена справка в Регистрите за нотариалните удостоверявания и бяха изготвени писмени отговори, адресирани до заинтересованите физически и юридически лица.

Гражданско състояние на български граждани

През първото шестмесечие на 2020 г., обема на получените и обработени преписки по гражданско състояние са над 900 бр., в т.ч. и нерешени преписки, очакващи своето разрешение. В посочената

статистика не са включени изпращаните отговори на запитвания по електронната поща, проведените телефонни разговори с дадени консултации на граждани, други администрации и служители от нашите задгранични представителства, както и множеството съгласувателни действия с държавните институции/общини по въпроси, свързани с гражданското състояние.

С оглед продължаването на внедряването на електронни услуги, улесняващи работата и обслужването на гражданите, продължихме да оказваме, при поискване на съдействие по въпроси от областта на гражданското състояние, съдействие на консулските служби, свързано с достъпа до Регистъра на населението.

Българско гражданство

В отчетния период от 01.01.2020 г. до 30.07.2020 г. получените и обработени преписки по българско гражданство и български произход са 7880 бр. Най-значителен брой преписки по българско гражданство и български произход бяха получени от дипломатическите и консулските ни представителства в Турция, Молдова, Македония, Русия, Албания, Израел. Вече се наблюдава интерес към българското гражданство и от Бразилия и Аржентина. Допълнително се подават и документи за адресна регистрация към общините след приключили процедури за придобиване, възстановяване и установяване на българско гражданство, като за посочения период те наброяват около 165 броя. В отчетния период бяха проведени работни групи и работни срещи, свързани с промени в нормативната уредба, свързана в областта на българското гражданство. Бяха изготвени становища и позиции от страна на Министерство на външните работи.

Български документи за самоличност

От началото на 2020 г. броя на заявленията за подмяна на българските лични документи, като са обработени са 40 786 бр. документи. Общ брой документи по заявления получени от МВР в МВнР за периода са 29 898; Продължи наложилата се като добра практика за изпращане на новоиздадените документи за самоличност чрез куриерски фирми, като до нашите задгранични представителства бяха оформени 1270 бр. пратки по DHL.

В обхвата на дейностите по това направление се разглеждат постъпилите през Националната визова информационна система (НВИС) искания за издаване на временни паспорти, Европейски документ за пътуване (ETD), удостоверения за завръщане на чужденец в Република България и се изпращат указания и решения по тях. През отчетния период бяха обработени 5591 бр. заявления за временни паспорти

• Дипломатически и служебни паспорти

В съответствие с нормативните актове служителите, които работят по това направление оказват съдействие и дават необходимата информация по издаването на БДС. Координират дейността и съвместната работа с другите отдели в дирекцията, както и със съответните администрации на други министерства, централни ведомства и др. във връзка с издаване от МВР - ДБДС на дипломатически и служебни паспорти. Оказват съдействие на консулските служби в чужбина във връзка с точното и законосъобразно изпълнение на дейността по издаване на дипломатически и служебни паспорти. Изготвят се преписки, дават се становища и информация, свързани с процедурата по издаване на биометрични дипломатически и служебни паспорти и съответния приложим визов режим. Следи се за промени във визовия режим на Република България с оглед своевременно информирание за настъпилите изменения. Осъществява се кореспонденция за съдействие пред чуждите посолства за осигуряване на визи за служители на МВнР и членовете на техните семейства и други ведомства.

Издадени служебни паспорти – 215 бр.;

Издадени дипломатически паспорти – 238 бр.;

Вербални ноти – 56 бр.

❖ Управление на кризи

През отчетния период основната дейност беше свързана с мерките за преодоляване и минимизиране на негативните ефекти от възникналата пандемична COVID-19 криза. В тази връзка беше създаден денонощен call center с 8 телефонни линии, на които се приемат обаждания от граждани, институции, дипломатически и консулски представителства и др. В пика на кризата броят на обработените сигнали в колцентъра достигаше до над 500 бр. на дневна база.

Изготвяни бяха съответните справки за отворените казуси и статистически данни за репатрирани и чакащи за репатриране български граждани в чужбина - COVID-19.

Със заповед No P-37/26.02.2020 г. на министър-председателя на Република България, директорът на ДСЦ беше определен за член на Националния оперативен щаб, създаден с цел организиране и координиране на действията на компетентните държавни органи във връзка с обявената от Световната здравна организация тревога за общественото здраве от международно значение по отношение на заболяването COVID-19.

В периода 13-17 март бе оказано непрекъснато съдействие по пропускането и придвижването през територията на Италия, Словения, Хърватия и Сърбия на български камиони съответно: на 15 март т. г. първи конвой от 25 камиона, на 16 март втори конвой от 30 камиона, на 16 март трети конвой от 64 тира. След разговори на премиера Бойко Борисов и министър Екатерина Захариева с унгарския премиер и външен министър беше осигурен т.н. „зелен коридор“ за преминаване на граждани на България и Румъния. Коридорът преминава през Австрия, Унгария и Румъния. По този път в България се завърнаха хиляди наши сънародници.

Бе оказано съдействие за организирането на специални полети от отдалечени дестинации. Бе помогнато на стотици наши сънародници да се придвижат до България или обратно, да пътуват до европейски държави в условията на затворени граници, по различни причини, най-често от хуманитарен характер – лечение на деца и възрастни, посещение на болни близки, завръщане на ученици и студенти, участващи в образователен обмен в чужбина.

В резултат на разразилата се пандемия и предприетите от всички държави силно рестриктивни мерки, във взаимоотношенията с някои наши традиционни партньори възникнаха сериозни проблеми. Такъв беше случаят с лекуващи се в Република Турция български граждани. Нашата южна съседка предприе строга забрана за влизане на нейна територия на чужди граждани. Това създаде огромен проблем за реализацията на лечение на десетки българи, включително на лечение, което е животоспасяващо. МВнР предприе незабавни действия, за да бъде осигурено лечението на нуждаещите се. Проведоха се и се провеждат още разговори на всички нива с цел да се намери хуманно решение на този проблем.

В постоянен диалог с турските власти, беше разрешено на българските шофьори на камиони, транзитно преминаващи през Турция, да не бъдат поставяни в карантина. Това облекчи неимоверно нашия тежкотоварен транспорт.

Успешно разрешение получи един от важните казуси, по които се работеше – отвлеченият от пирати край бреговете на Бенин български капитан на кораб, който беше освободен и се завърна в България на 25 май.

Създадена бе интерактивна информационна карта на света (интегрирана в уебстраницата на МВнР) за предоставяне на полезни данни по отношение на актуалните режими за преминаване на границите и условията за влизане на българските граждани на територията на различните държави. Започна работа по програмирането на телефонната централа на МВнР за предоставяне на актуални данни на граждани и управление на постъпващите обаждания, посредством предварително записана и автоматично подавана информация по телефон.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция “Консулски отношения”, Дирекция “Ситуационен център”, дирекция „Сигурност”

Външни фактори, които оказаха влияние

Информация за наличността и качеството на данните

- Отчет на участващите в програмата структурни звена

Отговорност за изпълнението на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи - № 95-00-98/12.02.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.03.05 „Визова политика и управление при кризи“

№	1100.03.05 Бюджетна програма „Визова политика и управление при кризи“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	1 840 800	1 840 800	1 096 018
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	1 840 800	1 840 800	1 096 018
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	1 840 800	1 840 800	1 096 018
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	1 840 800	1 840 800	1 096 018
	Капиталови разходи	0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	1 840 800	1 840 800	1 096 018
	Общо разходи (I+II+III):	1 840 800	1 840 800	1 096 018
	Численост на щатния персонал	0	0	0
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 1100.03.06 „Осигуряване и контрол на външнополитическата дейност“

Степен на изпълнение на целите на програмата

През първото полугодие на 2020 г. беше постигнато добро финансово управление на публичните средства посредством засилване на управленската отговорност, прилагане на адекватни контролни механизми и ефективни системи за финансово управление и контрол.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

❖ Мониторинг на ефективността и ефикасността на управленските процеси

Постигнати резултати от предоставянето на продукта/услугата

Подобрено е финансовото управление на публичните средства посредством функционирането на ефективни системи за финансово управление и контрол.

Изпълнени дейности

За предоставяне на услугата „Мониторинг на ефективността и ефикасността на управленските процеси“ и постигане на целта на бюджетната програма по отношение ефективност на системите за финансово управление и контрол в МВнР, дирекция „Вътрешен одит“:

- реформира подхода и начина на извършване на одитната дейност с цел осъществяване на ефективен мониторинг на финансовото управление и контрол, с акцент върху приходната и разходната част на бюджетите на задграничните представителства;
- за осъществяването на ефективен мониторинг се разработиха и започна прилагането на базови нови вътрешни документи, детайлизиращи рамката на одитната дейност в министерството и второстепенните разпоредители с бюджет;
- започна поетапно преминаване към електронна форма на текущ контрол на качеството на одитната дейност.

Поради извънредното положение в страната и характерът на извършваните одити, годишният план на вътрешния одит се актуализира като планираните одитни ангажименти се редуцираха на 15 (12 за увереност и 3 за консултиране). За отчетния период приключи изпълнението на 5 одитни ангажимента за увереност, като 2 от одитните единици се одитираха за първи път от вътрешни одитори.

В резултат на извършените одити, два от които осъществени дистанционно с намален обхват поради невъзможност за фактическа проверка на място се:

- констатира спазване на законовите изисквания и вътрешнонормативните документи, наличие на добра организация за текущото и периодично отчитане на счетоводните операции, изготвяне и представяне на периодичните и годишните отчети за касово изпълнение на бюджета на одитираните единици, адекватни и ефективни контроли свързани със събирането на приходи и разходването на бюджетни средства;
- установиха се добри практики свързани с генерирането на приходи от консулската дейност;
- отстраниха се своевременно 12 пропуска, преди връчването на одитните доклади, което е индикатор за високо ниво на разбиране на управленската отговорност по отношение на контрола и на предоставяната услуга „Мониторинг на ефективността и ефикасността на управленските процеси“;
- дадоха се 10 препоръки за подобряване на контрола със срок на изпълнение до края на 2020 г.

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
Одитни ангажименти за даване на увереност (ОАУ)	Брой	16	5
Одитни ангажименти за консултиране (ОАК)	Брой	2	0

Показателите ОАУ и ОАК са залегнали в годишния план за дейността на дирекция „Вътрешен одит“, като е взета предвид числеността на одиторите към момента на изготвяне на плана, т.е. 8 одитора.

Източник на отчетените данни за ОАУ и ОАК е броят на одитните доклади, резултатите от които са докладвани на министъра на външните работи.

❖ Инспекторат

Осъществени дейности/постигнати резултати

През отчетния период, Инспекторатът на МВнР изпълняваше своите функции в съответствие със Закона за дипломатическата служба, Закона за администрацията, Административно процесуалния кодекс, Устройствения правилник на МВнР, Вътрешните правила за дейността на Инспектората на МВнР.

В утвърдения от министъра на външните работи „План за дейността на Инспектората на МВнР през 2020 г.“ са включени задачи, продиктувани от основната цел на Инспектората, а именно: повишаване на ефективността и функционирането на дипломатическата служба и ограничаването на възможностите за корупционни практики и потенциални конфликти на интереси в задграничните представителства и ЦУ на МВнР.

Анализът и оценката на ефективността и на корупционния риск в дейността на администрацията на ЦУ на МВнР и второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на външните работи остават приоритетни направления в работата на Инспектората. Въз основа на резултатите от този вид проверки се предлагат и съответните управленски решения.

В рамките на първите шест месеца на 2020 г. са извършени пълни комплексни планови проверки на Посолствата на Република България в Дубай, Кувейт и Подгорица. Стартирани са планови проверки на дирекции „ПИЕС“ и „СДИ“.

С докладна записка № 93-02/02.03.2020 г. във връзка със световната пандемия от COVID-19, утвърдена от министъра на външните работи, през първото полугодие беше отложено извършването на планови проверки на задграничните представителства, включени в плана на Инспектората за 2020 г.

За първото полугодие на 2020 г., Инспекторатът е извършил 4 извънпланови проверки по заповеди на министъра на външните работи. Извършени са и предварителни са и предварителни проучвания на 23 сигнала, свързани с работата на дипломатическата служба.

На основание на чл. 42, ал. 1 на Вътрешните правила за дейността на Инспектората на МВнР, Постоянният секретар свиква, не по-рядко от два пъти в годината, работно съвещание с участието на ръководителя на Инспектората, ръководителите на проверените структурни звена през предхождащия съвещанието период и ръководителите на звената, отговорни за изпълнение на препоръките. В процес на подготовка е осъществяването на последващ контрол за изпълнение на препоръките на Инспектората от проверяваните административни звена в МВнР и задгранични представителства през 2018 г.

В резултат на проверките за ефективност са направени съответни препоръки по констатирани конкретни проблеми на съответните задгранични представителства. Идентифицирани са и общи за министерството проблеми от принципен характер, като например ограничения кадрови и финансов ресурс за осигуряване на оптимален работен режим на консулските служби в ЗП. Тенденцията към намаляване на броя на служителите в тях създава обективни предпоставки за снижаване на качеството на обслужване на българските граждани в консулските служби, което не е в унисон с ясно изразения политически приоритет на правителството, а именно, присъединяването на България към Шенгенските споразумения.

Инспекторатът е взел активно участие в изготвянето на отчета за изпълнение на антикорупционния план на МВнР за 2019 г. и 2020 г.

През 2020 г., изпълнение на функциите си, свързани с превенция на корупционните практики и с оценка на корупционния риск, Инспекторатът на МВнР е изготвил становища и препоръки към плановете и отчетите на задграничните представителства на Р България. Анализът на получените отчети дава възможност да бъде констатирана тенденция към значително подобрение на подхода на задграничните представителства към изготвянето на детайлно разработени раздели за превенция на корупцията в идентифицираните като невралгични сфери на дейност на МВнР и значително увеличаване на реално предприетите мерки за превенция на корупционни практики.

През първото полугодие на 2020 г. продължи практиката на изготвяне на експертни становища от Инспектората по искане на министъра на външните работи, във връзка с възникнали конкретни казуси.

❖ *Планиране и координация на външнополитическата дейност*

Сред дейностите, осъществени през отчетния период, допринесли за планиране и координация на външнополитическата дейност, могат да се отчетат:

- Изготвят се съответни анализи с оглед оценка на средата, в която се реализира българската външна политика, предвид на планиране на външнополитически действия. За отчетния период са разработени два Доклада за състоянието на външните рискове за Република България и динамиката на тяхното развитие. Координирано бе изготвянето на приноса на МВнР към Годишния доклад за национална сигурност, както и за Стратегическия преглед за състоянието на системата за национална сигурност. Осъществена бе координация във връзка с подготовката на материали за представяне на устойчивостта на провежданата от страната ни външна политика за разговор с представители на международни финансови институции.
- В контекста на Covid-19 бе осъществена огромна по обем дейност по синтезиране на постъпваща от задграничните представителства информация относно предприемани и прилагани от тях ограничителни мерки за недопускане на разпространението на пандемията.
- Бе осигурена координацията по отношение на планирането и отчитането на дейността на МВнР, като бяха изготвени Бюджетната прогноза 2021 - 2022 г.; Доклад за състоянието на системите за финансово управление и контрол в МВнР; Доклад по изпълнение на Програмния бюджет на МВнР за 2019 г.; Месечни отчети; Месечни справки за срещи с чуждестранни представители в чужбина от страна на ръководството на МВнР и останалите министерства; Проследен бе процесът на годишна оценка на плановете и отчетите на задграничните представителства.
- Изготвен и предаден в срок бе Годишният доклад за системите за финансово управление и контрол.
- През годината периодично бе изготвян подборен обзор на външнополитически събития на базата на открити телеграми от ЗП на Р България.

❖ *Процесуално представителство, юридически дейности*

През първото полугодие на 2020 г. работата продължи да бъде съсредоточена върху оказване на съдействие на министъра и на структурните звена на министерството по правни въпроси на националното законодателство, свързани с дейността и функциите на министерството; анализиране развитието на нормативната уредба на държавната администрация и държавната служба, както и на националното законодателство, свързано с дейността на министерството; анализ на резултатите от прилагането на нормативните актове, регламентиращи дипломатическата служба и изготвяне на предложения за усъвършенстването и за правилното им прилагане; изготвяне на проекти на нормативни актове, свързани с дейността на министерството; съгласуване за законосъобразност на административните актове, издавани от министъра; съгласуване за законосъобразност на трудовите договори и административните актове, свързани с възникването, изменянето и прекратяването на трудовите и служебните правоотношения на служителите в министерството; осъществяване на процесуалното представителство пред съдилищата и специализираните юрисдикции по дела или преписки, по които страна е министерството, министърът или постоянния секретар; приемане на правни действия по събиране вземанията на министерството.

Дисциплинарният съвет разгледа и приключи 4 образувани дисциплинарни производства.

Ежедневно се предоставят устни и писмени консултации по действащото законодателство в Република България на всички звена в министерството, включително и становища по възникването, развитието и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения. Осъществявано е съдействие при изготвянето на актове, свързани с функционирането на структурните звена на министерството, давани са правни становища във връзка с вземането на решения за предоставяне или за отказ за предоставяне на обществена информация по реда на ЗДОИ. Изготвяни са становища до структурните звена в министерството и по въпроси от задграничните представителства по Закона за дипломатическата служба, вкл. по въпроси, свързани с трудовите и служебни правоотношения на дългосрочно командированите служители и наети местни лица. Давани са указания до задграничните представителства във връзка с процесуалното представителство по дела, образувани в чужбина, както и във връзка с наемането на имоти за нуждите на самите представителства и на техните ръководители.

През първото полугодие на 2020 г. е осъществявано процесуалното представителство по иски, административни и изпълнителни дела, по които министерството, министърът на външните работи или постоянният секретар е страна. Осъществявани са действия за събиране на вземанията на министерството, произтичащи от влезли в сила съдебни решения в полза на министерството. Периодично е извършван анализ и обобщаване на съдебните дела, по които се осъществява процесуално представителство, с оглед тяхното ефективно приключване и с цел осигуряване на законосъобразната административна дейност на Министерството на външните работи в съответствие с разпоредбите на българското законодателство и задължителната или преобладаващата съдебна практика. Бяха предприети необходимите действия и успешно се организира процеса по доброволно изпълнение от страна „ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД на влязло в сила съдебно решение, по силата на което в бюджета на МВнР са постъпили средства в размер над 5,000,000 лева.

През първото полугодие на 2020 г. беше подготвена, съгласувана, подложена на обществено обсъждане, предоставена на издаване и обнародвана Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 17.07.2008 г. за условията и реда за атестиране на дипломатическите служители (*обн. ДВ бр. 10 от 2020 г.*), с която беше усъвършенстван процесът на ежегодно атестиране на дипломатическите служители, посредством обособяване на отделните етапи: изготвяне и съгласуване на индивидуален работен план, провеждане на заключителна среща и определяне на обща оценка на изпълнението на длъжността.

Изработени бяха заповеди на министъра на външните работи, с които бяха определени мерки и действия с цел ограничаване разпространението на COVID-19 сред служителите на МВнР, както и Вътрешни правила за работата от разстояние в домашна среда при обявено извънредно положение, утвърдени със Заповед № 95-00-213/26.03.2020 г. и Вътрешните правила за работата от разстояние в домашна среда, утвърдени със Заповед № 95-00-278/14.05.2020 г.

Бяха разработени Вътрешни правила за ползването и отдаването под наем на имотите собственост на Република България извън страната и за наемането на имоти за нуждите на българските задгранични представителства и дългосрочно командированите служители, утвърдени със Заповед № 95-00-130/25.02.2020 г., Вътрешни правила за отдаване под наем и продажба на имоти-държавна собственост, предоставени за управление на МВнР в страната, изм. и доп. със Заповед № 95-00-121/25.02.2020 г., Вътрешни правила за дългосрочно съхранение на електронни документи в Министерство на външните работи, утвърдени със Заповед № 95-00-104/20.02.2020 г., Вътрешни правила за дейността на дирекция „Вътрешен одит“ в Министерството на външните работи, утвърдени със Заповед № 95-00-221/27.03.2020 г., Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност и прилагане на системата за двоен подпис в Централно управление на Министерство на външните работи, утвърдени със Заповед № 95-00-355/24.06.2020 г. на министъра на външните работи и др. В рамките на съгласувателни процедури, инициирани от други ведомства, са изразени становища по предоставен проект на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., Закон за изменение и допълнение

на Гражданския процесуален кодекс, Закон за изменение и допълнение на Семейния кодекс, Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България, Закон за допълнение на Закона за съдебната власт, Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания и други.

❖ *Административно функциониране на ведомството и протоколна дейност*

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Протоколно осигуряване на външнополитическата дейност.
- Координиране на дейностите по осъществяване на дипломатическия протокол и държавния церемониал.
- Процесуално представителство пред съдилищата и други юрисдикции по дела, по които страни са МВнР.
- Анализ на нормативната уредба, касаеща дипломатическата служба, и изготвяне на предложения за нейното усъвършенстване и правилно прилагане.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Правна“, дирекция „Вътрешен одит“, дирекция „Държавен протокол“, Инспекторат, дирекция „Външнополитическо планиране, информация и координация“.

Информация за наличността и качеството на данните

- Финансови и нефинансови документи за дейността на МВнР и на дипломатическите и консулски представителства.

Отговорност за изпълнението на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи - № 95-00-98/12.02.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.03.06 „Осигуряване и контрол на външнополитическата дейност“

№	1100.03.06 Бюджетна програма „Осигуряване и контрол на външнополитическата дейност“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	567 100	567 100	80 475
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	567 100	567 100	80 475
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	567 100	567 100	80 475
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	567 100	567 100	80 475
	Капиталови разходи	0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0

III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	567 100	567 100	80 475
	Общо разходи (I+II+III):	567 100	567 100	80 475
	Численост на щатния персонал	0	0	0
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 1100.03.07 „Международно сътрудничество за развитие и хуманитарни въпроси“

Изпълнение на целите на програмата

През шестмесечието беше постигнат напредък в реализацията на следните програмни цели:

- Осъществяване на българската политика на сътрудничество за развитие, на общата политика на сътрудничество за развитие на ЕС, новия Европейски консенсус за развитие и Европейския консенсус за хуманитарна помощ;
- Осъществяване на политиката на сътрудничество за развитие като част от външната политика на България, на усилията за постигане на устойчиво развитие, укрепване на международния мир, сигурност и стабилност на основата на ценностите на демокрацията, плурализма, върховенство на закона и зачитането на правата на човека;
- Координиране на прилагането на Европейския консенсус относно хуманитарната помощ, отстояване на хуманитарните принципи и защитаване на хуманитарното пространство, необходимо за ефективното предоставяне на помощ;
- Съдействие за постигане в страните-партньори на Целите за устойчиво развитие от Програма 2030 на ООН;
- Осигуряване на прозрачност, видимост и популяризиране на българската помощ за развитие;
- Общи и координирани действия с ЕС и държавите членки на ЕС, както и с други донори в контекста на участието на България в Комитета по помощта за развитие на ОИСР

В Таблицата с целевите стойности по показателите за изпълнение е отбелязан минималният напредък по осъществяване на координация с ЕС и държавите-членки на ЕС по инструментите, механизмите и фондовете за външна дейност на ЕС.

В общ план следва да се подчертае, че изпълнението на целите на Програмата беше силно повлияно от разгърнатата се пандемия COVID-19 и необходимостта от оказване на навременна помощ в отговор на хуманитарните и социално-икономически предизвикателства в страните партньори.

В отговор на инициативата на Международния валутен фонд за облекчаване на дълга на около 30 слабо развити държави в контекста на борбата срещу пандемията COVID -19, по съвместно предложение на министъра на финансите и министъра на външните работи, с ПМС 128/2020 България участва в Доверителния фонд на МВФ за предотвратяване и ограничаване на щетите от бедствия с 1.9 млн. специални права на тираж (СПТ) – около 4.9 млн. лв. Тези средства представляват официална помощ за развитие (ОПР).

Предоставени по програмата продукти/услуги

❖ **Осъществяване на сътрудничеството за развитие и предоставяне на хуманитарна помощ**

Резултати от предоставяне на продукта/услугата

През I-то шестмесечие е изплатена 41.6% от общата сума от 6 000 хил. лв. за ОПР по чл. 10, ал. 4 от Закона за държавния бюджет за 2020 година. Този темп на изплащане представлява подобрене в сравнение с I-то шестмесечие на 2019.

С разпоредбите на чл. 10, ал. 4 от Закона за държавния бюджет за 2020 г. за първи път бе въведен задължителен индикатор за изпълнението на Програмата, а именно: 10% от разходваните средства по ОПР трябва да бъдат използвани за изпращане на български експерти, споделяне на знания и опит. Към 30 юни 2020 изпълнението на този индикатор възлиза на 4.45%.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Целева стойност		
Програма № 1100.03.07			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Прогноза 2020 г.	Изпълнение към 30 юни 2020 г.
Изпращане на български експерти, споделяне на опит и експертиза като дял от ОПР по бюджета на МВнР в изпълнение на чл. 10, ал. 4 от ЗДБ за 2020	Проценти	10%	4.45%
Подготовка/участие на заседания на Съвет Външни работи/Развитие	Брой	4	2
Подготовка/участия в прояви, организирани от ГД по развитие и по хуманитарна помощ	Брой	8	5
Подготовка/участие в заседания на РГ КОХАФА	Брой	11	6
Подготовка/участие в заседания на РГ КОДЕВ за обсъждане на мониторинговите механизми на <i>Тим Европа</i> за COVID-19	Брой	-	1
Заседание на Стратегическия борд на Европейския фонд за устойчиво развитие	Брой	4	0
Подготовка/участия в заседанията на РК на Механизма за бежанците в Турция	Брой	4	0
Подготовка/участия в заседанията на Борда на Доверителния фонд на ЕС в отговор на Сирийската криза / Фонд Мадад	Брой	2	1
Подготовка/участия в заседанията на Борда на Доверителния фонд на ЕС за Африка	Брой	6	0
Подготовка/участия в заседанията на Европейския фонд за развитие	Брой	11	0
Подготовка/участия в заседанията на Комитета на Инструмента за сътрудничество за развитие	Брой	11	0
Подготовка/участия в заседанията на Комитета на Европейския инструмент за съседство	Брой	8	0
Подготовка/участия в заседанията/стратегически срещи на Управителния борд на Европейския фонд за демокрация	Брой	-	3
Подготовка/участия в заседанията на КПП на ОИСР и неговите субсидиарни формации	Брой	14	5
Участие в семинари и други прояви, организирани от КПП на ОИСР и неговите субсидиарни формации	Брой	-	4

Подготовка/участие на мисии за извършване на мониторинг на текущи и приключили проекти в страните-партньори	Брой	10	0
Подготовка/участие на Политически форум на високо ниво по развитието	Брой	7	0
Подготовка/участие в донорски конференции	Брой	-	2
Финансиране на програми за развитие и хуманитарна помощ	Брой	4	-

Принос към сигурността, сътрудничеството, стабилността и устойчивото развитие в Западните Балкани и в страни от Източното партньорство чрез предоставянето на българска официална помощ за развитие. Задълбочаване на взаимодействието и двустранните отношения със страните-партньори.

През отчетния период за страните от Западните Балкани (Албания, Босна и Херцеговина, Косово, СР Македония, Сърбия и Черна гора) бяха изплатени 556 523 лв. за двустранни проекти и 140 000 лв. за един регионален проект. За страните от Източното партньорство (Армения, Грузия, Молдова и Украйна) бяха изплатени 335 060 лв. за двустранни проекти.

В контекста на отговора на кризата COVID-19, с РМС 348/22.5.2020 беше извършена пре-ориентация и бяха алокирани средства за 6 проекта в Босна и Херцеговина, СР Македония, Черна гора и Виетнам на обща стойност 224 781 лв.

Предоставяне на ефективна, навременна и продиктувана от нуждите на засегнатите региони и страни хуманитарна помощ.

България участва активно в глобалния координиран отговор на ЕС и ДЧЕС на предизвикателствата на кризата, породена от пандемията COVID-19. Беше извършено пре-ориентиране в алокирането на предишните програми и проекти с цел подпомагане на координираните усилия за справяне с предизвикателствата на кризата.

От представянето на алокираната и изплатена хуманитарна помощ се вижда, че 90.2% от алокираните и 84.1% от изплатените средства са насочени към подпомагане на отговора на кризата COVID-19.

За първи път в историята на Програмата 31.9% от алокираните средства за хуманитарна помощ са насочени за изпълнение от български производители (медицински предпазни средства и хранителни продукти).

Алокирана и изплатена хуманитарна помощ по Програма 1100.03.07 към юли 2020			
Хуманитарна криза	Основание за алокиране	Стойност алокиране в лева	Изплатени към юли 2020 в лева
Ваксина срещу SARS-CoV-2 (по COVID-19 Global Humanitarian Response Plan)	РМС № 323/2020	195 583	
Ирак (чрез МОМ)	РМС № 421/2020	48 896	
Сирия (чрез УНИЦЕФ)	РМС № 323/2020	97 792	97 792
Сирия (чрез Фонда на ООН по населението UNFPA)	РМС № 323/2020	39 117	39 117
Сирия (чрез МОМ)	РМС № 323/2020	48 896	48 896
Сирия (чрез фонд Мадад)	РМС № 426/2020	146 687	

Йемен (чрез Хуманитарен фонд за Йемен)	PMC № 323/2020	97 792	97 792
Северна Корея / КНДР (Световна продоволствена програма/WFP's COVID-19 Response - Global Service Provision Plan)	PMC № 421/2020	9 779	
Афганистан (чрез МКЧК)	PMC № 323/2020	48 896	48 896
Афганистан (чрез ВКБООН)	PMC № 421/2020	97 792	
Албания (земетресение)	PMC № 241/2020	195 583	195 583
Украйна (чрез Хуманитарен фонд за Украйна)	PMC № 323/2020	97 792	97 792
Украйна (чрез МКЧК)	PMC № 323/2020	97 792	97 792
Палестински територии (чрез UNRWA)	PMC № 323/2020	136 908	136 908
Западни Балкани и Източно партньорство и Ирак - КОВИД - 19 (български производители)	PMC № 317/2020	636 150	369 350
ВСИЧКО		1 995 455	1 229 918

Разработване и осъществяване заедно с ЕС и ДЧЕС на всеобхватен подход за управление и контрол на масови мигрантски потоци, при отчитане на взаимовръзката сигурност-развитие-миграция.

България участва в Механизма на ЕС за сирийските бежанци в Турция. През I-то шестмесечие Механизмът бе финансиран с 917 894 лв. в съответствие с PMC 138/2020.

Осъществяване на целите и принципите на PMC № 234/2011 г. за политиката на участие в международното сътрудничество за развитие, Европейския консенсус по хуманитарната помощ от 2007 г., Доброто хуманитарно даровство, Рамката от Сендай за намаляване на риска от бедствия и аварии 2015-2030 г. и българските ангажименти, поети на Световния хуманитарен форум през 2016 г.

През I-то шестмесечие беше осъществен значителен напредък в разработването на нова Средносрочна програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ за периода 2020-2024 съобразно целите и принципите на PMC № 234/2011, при консултиране със задграничните представителства и неправителствени организации. Активно беше взаимодействието с Междуведомствената работна група „Политика на сътрудничество за развитие“, установена с PMC № 234/2011.

Развитие на нормативната база в областите на сътрудничеството за развитие и хуманитарната помощ.

През отчетния период за изпълнението на Програмата бяха разработени пакети документи за съгласуването и приемането на 9 акта на Министерския съвет (PMC №№ 128 и 138; PMC №№ 119, 241, 277, 317, 323, 348, 421).

Повишена видимост на предоставената от България помощ за развитие и хуманитарна помощ.

След проведен конкурс през 2019 год., през I-то шестмесечие беше лансирано логото на Българската помощ за развитие.

През отчетния период бяха публикувани над 70 съобщения с фотографии на уеб-страниците на МВнР и на задграничните представителства, свързани с Българската помощ за развитие.

България активно се включи в комуникирането в страните партньори на общите послания на *Тим Европа* в глобалния координиран отговор ЕС и ДЧЕС на кризата COVID-19.

На 19/6/2020 ОИСР публикува Доклада [Development Co-operation Report \(DCR\) Profiles](#). В доклада присъства и [профилът на България](#) като държава, предоставяща официална помощ за развитие.

Организационни структури, участващи в програмата

ГД „Глобални въпроси“; Д ООНИСЗР / отдел Международно сътрудничество за развитие. Съдействащи структури: Д БиФ; Д Правна; Д МППЕС; Д ЮИЕ; Д ИЕЦА; Д БИА; Д ААО; Д ВАО; Д ПИЕС; Д ОВППС; Д ПЧ; задграничните представителства в страните партньори; постоянните представителства към ЕС в Брюксел, към ООН в Ню Йорк и Женева, към СЕ в Страсбург; към ФАО в Рим.

Управление на програмата

Съгл. Заповед на министъра на външните работи № 95-00-98/12.2.2018 г.

Отчет на разходите по бюджетна програма 1100.03.07 „Международно сътрудничество за развитие и хуманитарни въпроси“

№	1100.03.07 Бюджетна програма „Международно сътрудничество за развитие и хуманитарни въпроси“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	0	0	62 116
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	0	0	62 116
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	0	0	62 116
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	0	0	62 116
	Капиталови разходи	0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	6 000 000	10 584 340	2 073 236
	Официална помощ за развитие и хуманитарна помощ	6 000 000	10 584 340	2 073 236
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	6 000 000	10 584 340	2 073 236

	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	6 000 000	10 584 340	2 135 352
	Общо разходи (I+II+III):	6 000 000	10 584 340	2 135 352
	Численост на щатния персонал	0	0	0
	Численост на извънщатния персонал			

V. ОБЩО РАЗХОДИ ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ

№	1100.00.00 Министерство на външните работи (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	123 486 800	134 253 005	59 275 330
	Персонал	28 775 300	28 934 336	13 702 708
	Издръжка	86 508 500	89 273 442	44 706 609
	Капиталови разходи	8 203 000	16 045 227	866 013
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	123 486 800	134 253 005	59 275 330
	Персонал	28 775 300	28 934 336	13 702 708
	Издръжка	86 508 500	89 273 442	44 706 609
	Капиталови разходи	8 203 000	16 045 227	866 013
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	0	0	0
	Капиталови разходи	0	0	0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	17 759 700	22 373 377	10 088 639
	Издадени в беда български граждани в чужбина	500 000	500 000	0
-	<u>Официална помощ за развитие и хуманитарна помощ</u>	6 000 000	10 584 340	2 073 236
	Общо администрирани разходи (II+III):	86 508 500	89 273 442	44 706 609
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	141 246 500	156 626 382	69 363 969
	Общо разходи (I+II+III):			
	Численост на щатния персонал	1399	1399	1287
	Численост на извънщатния персонал			

№	Наименование на областта на политика и бюджетната програма на Министерство на външните работи	Разходи (в хил. лв.)		
		Закон	Уточнен план	Отчет

1.	Политика в областта на развитието на ефективна дипломатическа служба	119 546,40	130 312,61	57 502,88
1.1.	Бюджетна програма "Администриране и осигуряване на дипломатическата служба"	29 122,20	37 025,41	12 445,99
1.2.	Бюджетна програма "Управление на задграничните представителства и подкрепа на българските граждани в чужбина"	90 424,20	93 287,20	45 056,90
2.	Политика в областта на публичната дипломация	940,10	940,10	432,55
2.1.	Бюджетна програма "Публична дипломация"	664,30	664,30	297,78
2.2.	Бюджетна програма "Културна дипломация"	275,80	275,80	134,77
3.	Политика в областта на активната двустранна и многостранна дипломация	20 760,00	25 373,68	11 428,54
3.1.	Бюджетна програма "Принос за формиране на политики на ЕС и НАТО"	343,40	343,40	27,45
3.2.	Бюджетна програма "Двустранни отношения"	231,00	231,00	12,96
3.3.	Бюджетна програма "Активна двустранна и многостранна дипломация"	11 565,70	11 595,04	8 055,12
3.4.	Бюджетна програма "Европейска политика"	212,00	212,00	21,17
3.5.	Бюджетна програма "Активна двустранна и многостранна дипломация"	1 840,80	1 840,80	1 096,02
3.6.	Бюджетна програма "Осигуряване и контрол на външнополитическата дейност"	567,10	567,10	80,48
3.7.	Бюджетна програма "Международно сътрудничество за развитие и хуманитарна помощ"	6 000,00	10 584,34	2 135,35
	ОБЩО:	141 246,50	156 626,38	69 363,97